

Poštnina plačana pri pošti 1315 Velike Lašče

TROBLA

GLASILO OBČINE VELIKE LAŠČE

Datum izida: 2. november 2018

ISSN 2536-4022

Številka: 6
Letnik izdaje: 24

Kazalo:

Urednikova stran	3	Iz velikolaškega okraja	27
Županova stran	4	Knjižnica – novosti na policah	28
Občinske strani	5	Naša dediščina	30
Pregled aktivnosti v obdobju 2015–2018		O Turjaških	30
Začetek rušitve na Turjaku	7	Česa nas kulinarčna dediščina poprtnika lahko nauči za danes	31
Analiza vprašalnika s področja razvoja turizma v občini	8	Arheološka dela na poznorimskem obrambnem sistemu CAI	33
Kandidati za župana odgovarjajo	10	Društva	34
Šola in vrtec	13	Društvo podeželskih žena praznovalo 20-letnico	34
Teden otroka v vrtcu Sončni žarek	13	Praznik suhega sadja ob 80. obletnici izgradnje sušilnice	36
V švicarskem sadovnjaku	13	Evropsko leto kulturne dediščine – dvorec Štatenberg	39
Veseli dogodek na Karlovinci	14	Na obisku pri Čajankah iz Roba	40
Spoznavni dnevi na Karlovinci	14	Plesni voziček za Laro	41
Ko šolski zvonec zazvoni	16	Šport	42
Predtekmovanje za kviz male sive celice	17	Obvestila	43
Kros v Loškem Potoku	17	Stranke	45
Medgeneracijsko gibanje	18	Razvedrilo	53
Kultura	19	Dogodki	54
Poznate izjemnega velikolaškega skladatelja Josipa Pavčiča?	19	Oglasi	55
Podelitev Rožančeve nagrade	20	Zahvale	59
Dnevi evropske kulturne dediščine 2018 v Velikih Laščah	22		
Cankarjev odnos do velikolaških literarnih velikanov:			
Trubarja, Stritarja in Levstika	24		
Ženske in reformacija	26		

Letnik 24, številka 6, 2. november 2018. Izhaja sedemkrat letno, gospodinjstva v občini prejmejo glasilo brezplačno. **Naklada:** 1.590 izvodov. **Izdajatelj:** Občina Velike Lašče.

Odgovorni urednik: Gorazd Milavec. **Uredniški odbor:** Dragica Heric, Andrej Vidmar, Mojca Šilc, Angelca Petrič. **Lektoriranje:** Ema Sevšek (razen že oblikovanih prispevkov). **Prelom:** Luart, d. o. o.

Tisk: Luart, d. o. o. **Naslov uredništva:** Trobla, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče.

Tel.: 01 781 03 70, E-pošta: trobla@velike-lasce.si.

Prispevke za Troblo lahko oddate tudi v nabiralnik, ki se nahaja v hodniku pritličja občinske stavbe.

TROBLA

glasilo
Občine Velike Lašče

ISSN 2536-4022

**Naslednja Trobla izide 12. decembra 2018,
prispevke je treba oddati do 28. novembra 2018.**

Fotografija na naslovnici: Marija Ivanc Čampa

IZBRAN SEM!

Nedolgo nazaj sem bil na seminarju. Teme so se delno dotikale tudi naših misli, razmišljanj, ko pridemo v dotik s kakšnim predmetom, blagom ali izdelkom, ki ga želimo izbrati ali kupiti. Pravijo, da si ljudje ob nakupih negiramo razloge, zakaj ne smemo česa kupiti, oz. si izničujemo in zavzeto borimo proti razlogom za nakup. V tem smo pravi strokovnjaki. Razne oznake, kot so: sale, popust, sconto, rabatt, discount ... nam v naših možganih pomagajo pri nakupni odločitvi. »Ja, veš, bila je akcija, ful je bilo znižano, drugi izdelek je bil pol ceneje!« To nas kar vleče k nakupu.

Tema je seveda pobrana iz trgovskega sveta, ki nas obkroža tako, kot nas bodo obkrožile prihajajoče volitve za župana in člane občinskih svetov. V tej Trobli smo zaradi pomembnosti funkcije zastavili vprašanja samo kandidatom za župane. V uredništvu Troble smo pripravili pet vprašanj in jih prosili, da nam odgovorijo v enaki dolžini. Z zastavljenimi vprašanji smo želeli v kandidatih poiskati človeškost, jih bolj osebno spoznati, izvedeti, kako so bili že sedaj vključeni v našo družbo, ali so do sedaj že kaj prispevali k pravičnejši, boljši, prijetnejši družbi. Želeli smo vam, bralcem Troble in volivcem, podati čim več drugačnih informacij, ki jih v njihovih predstavitvah sami niso mogli izraziti.

Ali bomo pred volitvami oz. pri odločanju za svojega kandidata videli v njem dobro ali slabo? Se bomo ozirali po večinoma ustaljeni praksi levi in desni usmerjenosti? Je rdeč ali bel, krščanski, liberalni, sredinski? Bomo gledali, ali je gasilec, kulturnik ali direktor?

Reader's Digest je enkrat objavil zgodbo, ki ponazarja neuničljivost desetih božjih zapovedi. Takole so zapisali kratko zgodbo: Pridigar se je vsako jutro vozil mimo ogromnega gradbišča na avtocesti in je vsakič opazoval človeka, ki je s kijem udarjal po velikem kupu kamenja. Neko jutro mu je pridigar rekel: »Ta kup kamenja ne popušča prav lahko, mar ne?« Delavec je zamišljeno premolknil, preden je odgovori: »Ne, gospod, ne popušča! Je kakor deset zapovedi, ki jih lahko razbijemo, vendar so še vedno z nami.«

Ali bodo naši kandidati dobili priložnost, da pokažejo svojo človeškost? Ali bo imel izbrani župan širino in modrost združiti ljudi, jih povezovati, delovati v skladu z moralnimi in etičnimi vrednotami in preseči strankarstvo, nas navdajati z upanjem? Bo uspel v naslednjem mandatu uresničiti, kar se do sedaj še ni uspelo uresničiti?

Ja, letos imamo občani naše občine do sedaj največje število kandidatov. Kako izbrati med vsemi? Samo ugibam, da boste vsi tisti, ki potrebujete kanalizacijo v Velikih Laščah, izbrali kandidata, ki bo obljubljal izgradnjo kanalizacijskega omrežja; da boste tisti, ki se vozite po razpokani ali celo po makadamski poti, izbrali tistega, ki obljublja asfalt do vsake hiše, itn.

Predvidevam celo, da se že sedaj in tudi jutri in vse do volitev v naših gostinskih, trgovskih in drugih lokalih, prodajalnah že veliko govori, kdo bo primernejši od dosedanjega župana. Veliko, veliko, preveliko besed in časa namenimo pogovorom, kdo bo sedaj rešil našo občino, kdo je najboljši ... Vprašanje, spoštovane bralke in bralci, je tudi, ali je potrebno našo občino sploh reševati z novimi kandidati?

Mogoče pa smo do sedaj naredili vse, kar smo v okviru zakonskih in drugih predpisov lahko?

Velikokrat se sprašujem, ali volitve sploh potrebujemo. V Mariboru sem pred leti na enem od betonskih zidov prebral grafit: Če bi volitve kaj spremenile, bi bile prepovedane. Uaaaa, zaboli ta resnica. Zato se tudi sam velikokrat sprašujem, ali lahko že enkrat presežemo vse te razlike med vsemi nasprotujočimi nalepkami strank in se obrnemo navznoter, kaj si želimo kot družba in posamezniki. Ali ne bi bilo potem veliko lažje in mirneje živeti ali po nepotrebnem razsipati naš čas in denar za toliko volilnih kampanj, preprirov, poniževanj, iskanja slabosti, brskanja po preteklosti?

Naš Primož Trubar se je v svojem življenju boril za slovenščino, boril se je za svoje »lube Slovence«, da bi znali brati in pisati, ker je s tem želel naš narod postaviti na zemljevid narodov. Samo čestitamo mu lahko, ker mu je to dejansko tudi uspelo. S pisanjem in branjem naj bi se po njegovem dvignila tudi naša zavest in omika. Naredil je vse, kar je mogel. Zato je prav, da so naša pričakovanja v množici kandidatov tudi velika. Velik izbor prihajajočih kandidatov nas navdaja, da bomo izbrali pravega. Tistega, ki bo zapolnil vsa naša pričakovanja pri vprašanih, ki zadevajo naše skupno sobivanje. In prav je tako, da nam naša občina nudi tisto, kar pričakujemo od občine. In seveda obratno: da bodo v občinski upravi mislili enako.

Toda v vseh volitvah se skriva tudi past demokracije, da bomo zaradi velikega števila kandidatov in zato zaradi konkurence v njihovih obljubah lahko tudi zavedeni. Kandidati bodo v svojih programih zapisali svoje rešitve na veliko področjih, opisovali bodo rešitve in nam podajali upanja. Ustvarjali nam bodo prihajajoče udobje in uresničitev naših želja.

Tako, kot sem na začetku opisoval delovanje naših možganov pri nakupovalnih navadah, tudi tu delujejo naši možgani po enakem vzorcu. Ko bomo prebirali vse naloge, ki jih bodo kandidati naštevali, vas prosim, da ocenite, ali so to realne naloge, ali to že imamo, ali je to sploh uresničljivo, ali so to, kar je lahko najslabše pri volitvah, le prazne obljube naših prihodnjih politikov. Presodimo po izkušnjah, letih, dobrih dejanjih, dosedanjem vključevanju v našo lokalno sfero ali po doseženih rezultatih v njihovih službah.

Verjamem, da bo težko, in vem, da se bomo pravilno odločili. Župana, ki ga bomo izvolili, bomo imeli radi in ga podpirali zato, ker smo ga izvolili mi sami. Zato vas pozivam, da izkoristite svojo volilno pravico, saj bomo samo tako lahko rekli, da je to naš župan.

DRAGE OBČANKE, DRAGI OBČANI!

Zaključuje se še en štiriletni mandat dela v občini. Z veseljem se lahko ozrem nazaj, na vse izpeljane aktivnosti, projekte, naloge. Marsikdaj ni bilo enostavno. Težko je, ko spoznamo, da zaradi državne birokracije ne moremo v doglednem času končati spremembe prostorskega plana, ali ko ugotovimo, da se ne moremo javiti na določene državne razpise. Naj omenim samo razpis za izgradnjo kanalizacije, ki zahteva število populacijskih enot nad 2000, ali razpisne pogoje, ki ščitijo medobčinske projekte. Sprašujem se, ali naj se s kanalizacijo povežemo z Ljubljano ali naj se z vodovodno traso povežemo s Sodražico, da bi lahko kandidirali na državna ali evropska sredstva. Naj še omenim, da so določeni razpisi narejeni tako, da se lahko na njih javijo samo obmejne občine, kar naša občina ni. In še bi lahko našteval, s katerimi težavami smo se srečevali.

Pa vendar smo tudi v iztekajočem mandatu naredili marsikaj. Že več let zagotavljamo, da so vsi otroci sprejeti v naš vrtec, staršem osnovnošolskih otrok smo finančno pomagali pri nakupu šolskih potrebščin, za vsakega novorojenčka še vedno zagotavljamo 500 evrov. Imamo zgledno organizirano pomoč na domu ter zdravstveno in knjižnično dejavnost. Sofinanciramo dejavnost glasbene šole in s tem ohranjamo njen obstoj pri nas. V tem mandatu smo odkupili dotrajano stavbo na Turjaku, na mestu katere naj bi zgradili večnamenski objekt s štirimi igralnicami, štirimi učilnicami in mini športno dvorano za potrebe predšolske in šolske vzgoje. Še letos naj bi se stari objekt porušil, gradnja novega pa začela drugo leto.

Nekatere makadame smo spremenili v asfaltne ceste, nekatere uničene asfaltne odseke pa preplastili. Z investicijami na področju vodooskrbe smo poskrbeli, da tudi v največji suši ni nikoli zmanjkalo vode. Vedno, ko ste odprli vodovodno pipo, je iz nje pritekla dobra pitna voda. Zgradili smo tudi manjši odsek kanalizacijskega sistema na Rašici. V nekaterih naših naseljih je zasvetila dodatna luč javne razsvetljave. Obnovili smo pešpot od Rašice do Turjaka, na novo pa zgradili pešpot od Velikih Lašč do Malih Lašč. Z državno pomočjo se je zgradil del pločnika od Malih Lašč proti Rašici in od Velikih Lašč do Srobotnika. V Dolnjih Retjah pa se je zgradil nov most čez železniško progo, ki zagotavlja veliko bolj varen dostop do državne ceste. Z državnimi institucijami smo se uspeli dogovoriti, da je to investicijo občina sofinancirala samo v višini 20 %, ostali znesek, v vrednosti skoraj 150.000 evrov, pa je poravnala država.

Prav tako smo skoraj dokončali komunalno ureditev polovice poslovne cone Ločica pri Turjaku in jo večino že prodali različnim podjetnikom. Želeli smo, da bi v poslovni coni zgradili kakšen večji trgovski center, za kar smo imeli kar nekaj sestankov z vodstvom Spara, Hofra, Jagra. Zaenkrat oni gradijo svoje trgovine v strnjenih naseljih. Še vedno upam, da bo kakšen trgovec videl tržno nišo po izgraditvi kakšnega trgovskega centra tudi pri nas. Ob tej investiciji naj omenim, da je upravna enota zahtevala, da moramo na državni cesti zgraditi še levi zavijalni pas v poslovno cono.

Tudi tukaj smo se z državo uspeli dogovoriti, da bo le tega v višini kar 80 % financirala država. S tem je bilo občini prihranjenih skoraj 300.000 evrov.

Najbrž je ni prireditve v občini, ki je ne bi sofinancirali iz občinskega proračuna. Menim, da je tako tudi prav, saj mnogo naših društev in organizacij prireja čudovite prireditve in s tem kar najbolje poskrbi ne samo za lastno, ampak tudi za občinsko promocijo.

Za izpeljavo vsega napisanega je bilo potrebno ogromna truda, razumevanja in odločnosti vseh, ki poleg župana sooblikujemo delo v občini. Zato naj gre zahvala za sodelovanje podžupanji ter drugim članicam in članom občinskega sveta, predsednikom krajevnih odborov, predsednikom in članom raznih društev in organizacij, vodstvu in vsem zaposlenim v šoli, vrtcu, zdravstveni postaji, občinski upravi in še komu izmed vas, spoštovane občanke, spoštovani občani.

Iskreno se vam zahvaljujem za vašo pomoč, predloge, nasvete in mnenja, ki sem jih bil deležen, da smo tudi v iztekajočem se mandatu naredili našo občino lepšo, bogatejšo in prijaznejšo za bivanje.

Še posebej smo lahko ponosni na pridobitev zlatega certifikata za uvrstitev naše občine v zgornjo tretjino slovenskih občin glede na kakovost ravni življenja v njej!

Na občinskih straneh pa si lahko ogledate kratek povzetek štiriletnega dela v občini, ki so ga pripravile sodelavke in sodelavci občinske uprave.

*S spoštovanjem
Anton Zakrajšek*

OBČINA VELIKE LAŠČE – PREGLED AKTIVNOSTI V OBDOBJU 2015–2018

PODROČJE KOMUNALE IN UREJANJA OKOLJA

Ureditev struge v Dolščakih

Ceste

- Asfaltiranje cestnih odsekov: Brlog, Rob–Selo, Velike Lašče–Podtrn, od Poslovne cone Ločica do naselja v Laporje, Medvedjek, Podhoini Hrib–Laze, Rašica, Krvava Peč–Bukovec, Opalkovo–Hrustovo v skupni dolžini prek 7.000 m
- Preplastitve odsekov cestišč Rašica–Knej–Rob, Prilesje–Dvorska vas, Šolska ulica in dovoza k vrtcu v Velikih Laščah
- izgradnja mostu nad železniško progo v Dolnjih Retjah

Pločniki

- ob državni cesti G 106 na Rašici, pločnik na Cereji, oporni zid in površina za pešce nad Trubarjevo domačijo, s sofinanciranjem države zgrajen pločnik od Malih Lašč proti Rašici in od Velikih Lašč do Srobotnika

Urejanje Šolske ulice

Vodovodi

- Obnovljeni vodovodi na odsekih Gradež – stari del, Rute, Karlovica, Medvedjek, Retje, Brankovo, Kukmaka, Velike Lašče – Gmajna, Podulaka, Pušče, Gorenje Kališče, Mala Slevica
- Izgradili poskusno vrtino na Malem Osolniku

- 18 novih hidrantov, skupaj v občini prek 290 hidrantov
- Obnova hidropostaje Velika Slevica in sanacija vodohrana Ulaka
- V postopku je odkup zemljišča za izgradnjo vodohrana Podstrmec.

Odmere lokalnih cest in javnih poti v dolžini približno 3.000 m.

Kanalizacija in male komunalne čistilne naprave

- Prek 100 subvencij gospodinjstvom v skupni višini več kot 120.000 €.

Cestna razsvetljava

- Skoraj 60 novih svetilk v različnih krajih naše občine
- V občini je skupno približno 560 luči javne razsvetljave.

PROSTORSKO PLANIRANJE IN STANOVANJSKO KOMUNALNA DEJAVNOST

- Začeli s postopkom sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta za območje občine Velike Lašče.

Urejanje javnih površin (ureditev ekoloških otokov, avtobusnih postajališč)

- Ureditev krajevnega centra v Robu in Turjaku
- Postavitev nadstreškov avtobusnih postajališč pod Malim Ločnikom, na Velikem Ločniku, Rašici in Dolščakih
- Postavitev nadstreškov nad ekološkimi otoki Veliki Osolnik, Rob
- Ureditev predprostora v vežicah v Velikih Laščah
- Izgradnja pešpoti ob državni cesti od Velikih Lašč do Malih Lašč

Notranje zadeve in varnost

- Sofinanciranje preventivnih programov v šoli, nakup nove radarske table, nakup novih koles in čelad za OŠ (kolesarski izpiti), izvedli tečaj varne vožnje na Vranskem za voznike šolskih kombijev, postavitev merilca hitrosti v projektu »Skupaj umirjamo promet«

DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Kultura

- Levstikov dom – obnova dvorane in dela strehe, odkup dela stavbe in ureditev galerije v spodnji etaži
- Trubarjeva domačija – obnovljena galerija Skedenj, most, obnova mlinskih koles, žaginega kolesa, ureditev dodatnega parkirišča in obnova opornega zidu, tlakovanje prostora med novim in starim parkiriščem, dokup igral
- Izvedba raznih prireditev: občinske prireditve, kot npr. Stritarjev večer, Levstikov večer, prireditve ob občinskem prazniku, galerijska dejavnost na Trubarjevi domačiji in v galeriji Levstikovega doma, gostovanje Knjižnice pod krošnjami na Trubarjevi domačiji ...
- Bralnica pod trško lipo – Občina je lansko leto pridobila naziv Branju prijazna občina.

Šola, vrtec

- Sofinanciranje programa predšolske vzgoje, izvajanja javne službe dejavnosti osnovnošolskega izobraževanja in dnevniških prevozov učencev – temu področju je namenjena četrtnina proračuna
- Investicije v infrastrukturo za potrebe vzgoje in izobraževanja: nadstrešek, nova ograja, energetski ukrepi na matični šoli in vzdrževanje podružničnih šol

- Odkup stavbe in statična presoja starega objekta za novo PŠ na Turjaku, izdelava projektne dokumentacije za novo PŠ Turjak
- ureditev in odprtje novega, 14. oddelka vrtca v učilnici centralne šole, sanacija radona v vrtcu Sončni žarek, ureditev dodatne učilnice za 5. razred v mansardi, ureditev igrišča pri glasbeni šoli
- odkup zemljišča za širitev centralne kuhinje v OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče

Nova učilnica

Šport

- športni park pri igrišču v Velikih Laščah, popravilo asfalta na igrišču v Dvorski vasi, nadstrešek nad vhodom v športno dvorano v Velikih Laščah

Socialno varstvo

- sofinanciranje institucionalnega varstva (trenutno 24 oseb)
- sofinanciranje programov pomoči na domu – za potrebe pomoči na domu nakup novega vozila Suzuki Vitara

Zdravstvena postaja z nadkritim stopniščem v mansardo

Zdravstvo

- Investicije v stavbo Zdravstvene Postaje Velike Lašče: zgradili malo komunalno čistilno napravo, preuredili prostore za pralnico, patronažo in referenčno ambulanto, pridobili gradbeno dovoljenje za ureditev mansarde, hematološki analizator, EKG nov avto za patronažno službo, nakup agregata, nakup defibrilatorjev, ureditev mansarde pri ZP Velike Lašče: nadzidava nadkritih stopnic in vzdrževalna dela v prostorih fizioterapije.

Sakralna dediščina

- Sofinanciranje doma Alojzija Grozdeta in restavratorskih del (kapelica na Vel. Slevici, kapelica na Gradežu, kipi v podružnični

cerkvi Sv. Jakoba) obnova zvonika v Krvavi Peči, sofinanciranje prekritja strehe na cerkvi Sv. Primoža na Zgončah.

Postajališče za avtodome na Turjaku

Turizem

- Ureditev postajališča za avtodome na Turjaku. Opremljeno za oskrbo avtodoma z vodo in elektriko.

GOSPODARSTVO

Sofinanciranje investicij, novih zapositev in predstavitev na sejnih podjetnikom (s.p. in d.o.o.) v skupnem znesku 204.000 EUR.

Sofinanciranje programov v kmetijstvu – investicije, agromelioracije in gozdne vlake. Kmetijskim gospodarstvom razdeljenih skupno 130.500 EUR.

Poslovna cona Ločica pri Turjaku

- Arheološke raziskave v velikosti 2.500 m², zemeljska dela za pripravo in poravnavo terena, prestavitev TK voda z gradnjo jaškov, novo vodovodno omrežje s hidranti in električna napeljava z možnostjo nove navezave na preostali del, rušitev stare in asfaltiranje nove ceste skozi poslovno cono), postavljeni robniki ter asfaltirana nova cesta z začrtano talno označbo.

- Komunalna ureditev približno polovice poslovne cone, pridobljenih 18.000 m² stavbnih zemljišč in večina teh tudi že prodana podjetnikom

- Izgradnja levega zavijalnega pasu proti poslovni coni Ločica (občina plača 1/3, država 2/3).

Gasilstvo

- Sofinanciranje gradnje ali obnove gasilskih domov (Dvorska vas, Velike Lašče, Turjak, Karlovica)

- Nakup novega vozila za PGD Rob

DRUGO

- **Obnova** občinskega stanovanja v bloku in prostora na Mohorjih
- **Postavitev** obeležja vsem umrlim v drugi sv. vojne in tik po njej na Karlovcih

- **Obnova objekta** (garaže) pri glasbeni šoli

- **Obnova strehe** na nekdanji POŠ Veliki Osolnik

- **Odkup zemljišča** pri sušilnici sadja na Gradežu

- **Odkup objekta in zemljišča** v Dvorski vasi za potrebe ureditve vaškega središča

ZAČETEK RUŠITVE NEKDANJIH HLEVOV NA TURJAKU

V začetku oktobra je bil iz objekta nekdanjih hlevov na Turjaku odstranjen elektrovod. Po končanih pripravljalnih delih (odstranjenih drugih priključkih, postavljeni zaščitni ograji ...) se bodo v najkrajšem možnem času pričela rušitvena dela. V času rušitvenih del vas prosimo za potrpežljivost in razumevanje.

Obstoječe stanje

Prostorski prikaz nove podružnične šole in vrtca na Turjaku

Občinska uprava

OBVESTILO O ZAPORI CESTE V MALIH LAŠČAH

Občane obveščamo, da bo do nadaljnjega **popolna zapora ceste** JP955341 v Malih Laščah od hišne številke 23 do 63.

Obvoz je ustrezno urejen. Kot je razvidno iz fotografije, je cesta izredno nevarna, zato jo je pristojni inšpektorat zaprl za promet. Občina je namreč zaradi spora o ureditvi meje cestnega telesa, ki ga rešuje sodišče, ne more ustrezno sanirati.

Iskreno upamo, da bo sodišče nastalo situacijo čimprej uredilo in vas prosimo za razumevanje.

Občinska uprava

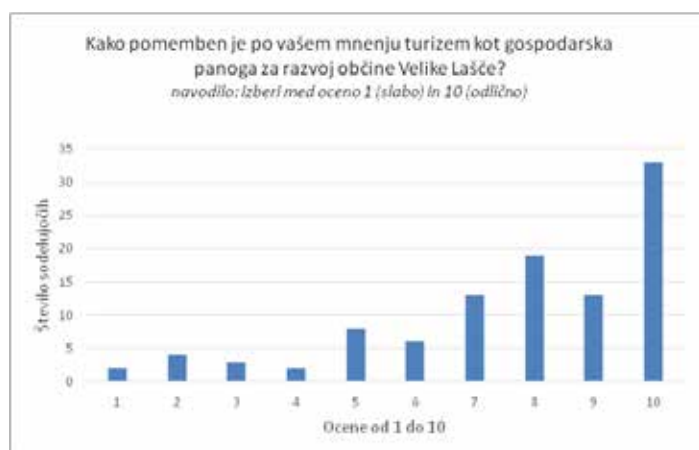

— Območje zapore

ANALIZA VPRAŠALNIKA S PODROČJA RAZVOJA TURIZMA V OBČINI

V pomladni številki Troble smo vas povabili k izpolnjevanju vprašalnika za pridobitev predlogov za oblikovanje lokalne turistične strategije. Občanom je bila anketa na voljo v Trobli in na spletnem portalu 1ka. Spletno različico ankete je rešilo 86 sodelujočih, v Trobli pa še 17. Skupaj obsega vzorec 103 izpolnjene, delno izpolnjene ali nepopolno izpolnjene ankete. Analizirane so bile vse ankete, ne glede na celovitost odgovorov, saj nam vaša mnenja veliko pomenijo.

V nadaljevanju predstavljamo analizo prejetih odgovorov glede na posamezna vprašanja.

Sodelujoči so turizmu pripisali velik pomen. V primerjavi s sosednjimi občinami so ocenili, da je položaj občine na področju turizma boljši (29 sodelujočih), enak (39 sodelujočih) oziroma slabši (35 sodelujočih).

Podporo Občine Velike Lašče pri razvoju turizma so sodelujoči ugotavljali na podlagi trditvev: podpora prireditvam in društveni dejavnosti; izobraževanje lokalnih turističnih vodnikov; urejenost vaških jeder in turističnih znamenitosti; razvoj drobne infrastrukture (pohodniške poti, usmerjevalne table, otroška igrišča ...). Vsaki trditvi so podali oceno od 1 (slabo) do 5 (odlično). Sodelujoči so trditve najpogosteje ocenili s 3, pogosto so trditvam dali oceni 4 in 2, redkeje sta bili oceni 1 in 5.

Ob ugotavljanju vodilnega potenciala občine so sodelujoči izpostavili kulturni turizem, sledita mu izletniški in pohodniški turizem. V kategoriji drugo so dopisali kulinarčni, kmečki in zimski turizem. Izpostavili so tudi naravne znamenitosti.

Anketirani so v odgovorih na kompleksno vprašanje o dejavnikih, ki bi lahko povečali razvoj turizma v občini, kot najpomembnejše izpostavili večjo promocijo, izboljšanje prepoznavnosti turističnih produktov ter vzpostavitev skupne, enotne vizije in ciljev. Najmanj pomemben dejavnik pa je za njih povezovanje s ponudniki iz sosednjih občin.

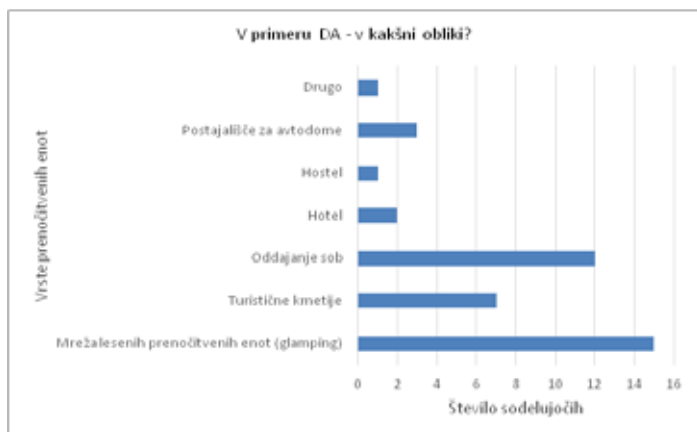

Sodelujoči so vpliv turizma na značilnosti in lokalno identiteto, kulturo in dediščino ocenili kot pozitiven, da pomaga pri ohranjanju in pri izboljšanju. Nekaj odstotkov sodelujočih pa meni, da vpliv turizma moti lokalne prebivalce.

Po mnenju sodelujočih je najbolj smiseln način promocije turizma spletni marketing, sledi mu oglaševanje prek različnih sredstev obveščanja (televizija, časopisi, radio), najmanj smiselno pa je oglaševanje prek oglasnih panojev.

Pri ugotavljanju interesa za vzpostavitev prenočitvenih enot so sodelujoči odgovarjali nepopolno in v večini niso pripravljene razvijati te dejavnosti (38 sodelujočih je pripravljene razvijati ponudbo prenočišč, 44 pa jih je odgovorilo negativno). Tisti, ki so v prenočitveni dejavnosti prepoznali potencial, pa so največkrat izbrali oddajanje sob, lesene prenočitvene enote (glamping) in turistične kmetije. V kategoriji drugo so navedli spanje na seniku, kampiranje, avtokamp, počitniško hiško. Od možnih lokacij so bile omenjene Rašica, Turjak, Mišja dolina, Zgonče, Mala in Velika Slevica.

Sodelujoči so ocenili, da bi za realizacijo turističnih dejavnosti s strani Občine Velike Lašče največkrat potrebovali finančno pomoč in ustrezno prilagoditev prostorskih aktov. V kategoriji drugo so dopisali, da želijo manj birokracije, hitrejše in enostavnejše postopke, podporo in spodbudo.

Poleg že znanih kulturnih znamenitosti (Trubarjeva domačija, Spominska soba F. Levstika in J. Stritarja, Grad Turjak, Stritarjeva kašča, Ilijev kozolec, Sušilnica sadja) bi v razvojno strategijo vključili še: podružnične cerkve, spomenike, kipe podobarja Jonteza, prireditve, rimski zid, evropsko pešpot, Kamen vrh, Veliki Osolnik, ljudska izročila, suho robo, Trubarjeve dneve, poprtnike, butarice, etnološko dediščino, krčevinska (ledinska) imena, Lojzov teater v Krvavi Peči, pohodne poti, izletniške točke. Poleg naravnih znamenitosti Kobilji curek, Bajdinški slapovi, Lehnjakov slap, Mišja dolina pa bi v razvojno strategijo vključili še: Krvavo Peč (pečine), Sv. Ahac, Šimnik v Malih Laščah, razgledišča, brezna, jame, reka Rašica, Veliki Malinjek, park Ščita, pešpot na Kamen vrh, planoto Rute, dolino Iške, ureditev prostorov za piknike v dvorani, stičišče poti E6 in E7.

V iskanju najustreznejše lokacije za izvajanje in razvoj zimskega športa so sodelujoči največkrat navedli Trešnico v Velikih Laščah, skakalnico v Dvorski vasi in Veliki Osolnik. Za tek na smučeh omenjajo Mišjo dolino, Krvavo Peč, Kijane, sv. Rok, Mohorje, za drsanje Rašico in drsališče Turjak. Zanimiv je tudi predlog ureditve prostorov za izvajanje zimske šole v naravi v nekdanjih prostorih podružnične šole Mohorje.

Vse navedene znamenitosti potrebujejo skupno turistično informacijsko točko. Pri iskanju lokacije TIC-a so sodelujoči ocenili, da je najprimernejša lokacija Trubarjeva domačija, sledijo ji Velike Lašče.

Sodelujoči menijo, da so srednje do slabo vključeni v načrtovanje in razvoj turizma v občini. Pri vprašanju na temo njihovih načrtov, da bi kot ponudniki turističnih storitev in drugih spremljajočih dejavnosti sooblikovali turistično ponudbo občine Velike Lašče, so navedli, s čim bi se ukvarjali: oddajanje sob, apiturizem na Gradežu, pivovarna v Turjaku, konjeništvu, čebelarstvo v Dvorski vasi, glamping, Lojzov teater in postajališče za avtodome v Krvavi Peči, bazen, savna in fitness na Rašici, kamping na Karlovcih, glamping na Rašici itd. Da bi navedene dejavnosti realizirali, menijo, da potrebujejo vso podporo pri pridobivanju dovoljenj in evropskih sredstev, finančno pomoč in boljšo organiziranost, ureditve infrastrukture, vzpostavitev enostavnega sistema oddajanja sob za najemodajalce, medsebojno povezovanje, ureditev zemljiškoknjižnih zadev, skupni logotip in promocijsko gradivo ...

Struktura sodelujočih je bila raznolika. V kategoriji izpolnjevalci prevladujejo občani, v kategoriji spola prevladujejo ženske, v starostni kategoriji pa tisti, ki so stari od 18 in 30 let.

Povzetek odgovorov, podanih v anketi, kaže, da so sodelujoči zainteresirani za sooblikovanje skupne strategije razvoja turizma v občini Velike Lašče. Poznajo kulturne in naravne znamenitosti ter prepoznavajo potenciale. Imajo ideje, ki bi jih ob ustrezni spodbudi radi realizirali. Zainteresirani so pri kreiranju skupne vizije razvoja turizma v naših krajih in skupnega slogana oz. logotipa. Vsekakor pa bo za izoblikovanje konkretnega dokumenta potrebnih več korakov, predvsem v smislu vključevanja zainteresirane javnosti.

Nika Perovšek, občinska uprava

Naj postane
TRUBARJEVA DOMAČIJA
začetek vajuine skupne poti

Trubarjeva domačija,
Rašica 69, 1316 Velike Lašče
www.trubarjeva-domacija.si
info@trubarjeva-domacija.si
T: +386 1 788 10 06

LOKALNE VOLITVE 2018

Občina Velike Lašče

Volitve so ena izmed temeljnih prvin demokratičnih sistemov, zato smo se v uredništvu Troble odločili, da v ločeni rubriki od oglasnega prostora dodatno predstavimo vse županske kandidate, ki se na lokalnih volitvah potegujejo za prihodnji mandat župana v občini Velike Lašče. Vsem smo zastavili ista vprašanja ter jim za odgovore zagotovili enako površino prostora. Predstavljamo vam njihove odgovore po izžrebanem vrstnem redu, kot bodo navedeni na glasovnicah.

Uredništvo

MATJAŽ HOČVAR

TRUBARJEVA CESTA 55, VELIKE LAŠČE
AVTOMEHANIČAR-STROJNI TEHNIK
3. 3. 1988

Zakaj menite, da ste ravno vi prava oseba za opravljanje funkcije župana?

Imam jasno zastavljene cilje o razvoju in prihodnosti občine. Sem domačin v občini Velike Lašče in aktivni prostovoljni gasilec. Aktivno spremljam stanje in dogajanje v občini, poznam pereče probleme celotne občine. Predvsem pa sem občan, ki mu za dogajanje v občini ni vseeno. Moja prednost je, da poznam veliko ljudi, s katerimi pridem v stik v okviru udejstvovanja v občini.

Kako ste že sedaj dejavni v naši občini oz. vključeni v naši skupnosti?

V življenje občine sem vpet kot operativni gasilec v PGD Velike Lašče. Sem tudi član UO društva in tehnične komisije GZ Velike Lašče. V sklopu gasilstva sodelujem na različnih dogodkih in intervencijah. V prostem času igrati mali nogomet v občinski ligi. Deloval sem tudi v DPM. Vsakemu, ki me prosi, rad priskočim na pomoč. Tekom mojih aktivnosti v občini sem prišel v stik z ljudmi vseh generacij.

Kje vidite priložnosti in ovire za nadaljnji razvoj?

Priložnost za hitrejši razvoj vidim v mladih, da ostanejo v naši občini – na vseh področjih. Seveda pa jih je pri tem potrebno spodbujati in podpirati. Ob tem ne smem zanemariti še drugih generacij, ki z aktivnim sodelovanjem ogromno doprinesejo k razvoju. Ovire v občini so predvsem v vodstvu občine. Menim, da je prišel čas za mlajšo generacijo, ki ima vizijo za razvoj občine. Tukaj mislim tudi na sestavo občinskega sveta. Zato, mladi, pojdite na volitve!

Na katerem/katerih področjih bi ob izvolitvi najprej zavihali rokave?

Zanesljivo bi najprej zavihal rokave na področju gospodarstva, kmetijstva in turizma. Menim, da imamo tukaj še veliko rezerv, ki bi pripomogle k boljšemu razvoju in življenju v občini. Če so te smernice pravilno zastavljene, se nam za prihodnost občine ni potrebno bati. Občinski proračun pa je nujno potrebno dopolniti s črpanjem evropskih sredstev, in sicer za izvedbo raznih projektov v občini.

V sedanjem mandatu opravlja župan funkcijo nepoklicno. S tem so stroški dela nižji. Kakšen je vaš pogled na poklicno oz. nepoklicno opravljanje funkcije?

Sem zagovornik, da mora župan funkcijo opravljati poklicno in biti dostopen vsem občanom enakovredno. Poznati mora vsak projekt in dogajanje v občini. Eno uro uradnih ur na teden je premalo za nas občane. Ob redni službi zmanjka časa za občino. Poklicni župan pa ima tega časa bistveno več, zato je lahko veliko bolj temeljit. Ob teh dejstvih človek hitro ugotovi, kaj občino stane več.

TADEJ MALOVRH

PODHOJNI HRIB 1, 1314 ROB
1. DOKTOR MEDICINSKIH ZNANOSTI
2. DOKTOR VETERINARSKÉ MEDICINE
3. KMETIJSKI TEHNIK

Zakaj menite, da ste ravno vi prava oseba za opravljanje funkcije župana?

Kdo je prava oseba, bodo povedali občani. Glede mojega dosedanjega profesionalnega dela in rezultatov ter glede na svoje vodstvene sposobnosti in izkušnje pa menim, da bi občini Velike Lašče lahko veliko pomagal. Pri sedanjem službenem delu iščem finančna sredstva na razpisih, spoznavam veliko ljudi iz gospodarstva in iz raznih ministrstev, službeno veliko potujem po raznih delih sveta, da vidim različne organiziranosti družbe, in navsezadnje – moja izobrazba je povezana s kmetijstvom, precej pomembno dejavnostjo v občini. Če vse to združim, lahko dobim model župana, ki bi občino Velike Lašče gospodarsko prebudil in bi s tem marsikateremu občanu omogočil izpolnitev želja in potreb.

Kako ste že sedaj dejavni v naši občini oz. vključeni v naši skupnosti?

Za nov obraz župana občine Velike Lašče je danes le prednost, če kandidat ni posebej dejaven v občini, saj bo le tako lahko po svoji presoji neobremenjeno vodil in usmerjal občino k razvoju

ANDREJ JANŠA

KUKMAKA 24, 1315 VELIKE LAŠČE
PODJETNIK
1978

Zakaj menite, da ste ravno vi prava oseba za opravljanje funkcije župana?

H kandidaturi so me nagovarjali posamezni občani in na koncu še predstavniki NSi. Takrat sem se odločil za kandidaturo. V meni so prepoznali zaupanja vrednega, sposobnega, kompetentnega ter z vodenjem slovenskih in tujih podjetij izkušenega kandidata. Potrebujemo novega župana z razvojno vizijo, energijo za izvajanje projektov in željo občanom ponuditi več. Znam in zmorem povezovati različne interese za boljše nas vseh.

Kako ste že sedaj dejavni v naši občini oz. vključeni v naši skupnosti?

Pred 10 leti smo si z družino na Kukmaki izbrali nov dom. Prepričala nas je neokrnjena narava, mir, varnost, bližina Ljubljane, prijazni ljudje, ki pozdravijo in odzdravijo. Sem eden izmed občanov. Družimo se s starši otrok iz vrtca in šole, z družino raziskujemo lepote okoliške narave, vključen sem v delovanje lokalne NSi, sem član planinskega društva. V skupnost želim prispevati po svojih najboljših močeh.

in novostim. Takšna ali drugačna vključenost kandidata v delo občine lahko vodi do ponavljanja dosedanjega vzorca dela, ki pa žal ni prinesel bistvenega napredka in ne nudi novih izzivov. Sam pa že nekaj let pozorno spremljam delovanje občine.

Kje vidite priložnosti in ovire za nadaljnji razvoj?

Ovir za nadaljnji razvoj občine sploh ni. Ovire si predvsem v glavi postavljamo ljudje. Ker je moje profesionalno delo vezano na raziskovanje, kjer so bistvene le nove ideje, imam tudi za občino Velike Lašče nekaj novih idej, kako občino prebuditi iz relativne neprepoznavnosti in s tem pričeti napredek v razvoju.

Na katerem/katerih področjih bi ob izvolitvi najprej zavihali rokave?

Nesporno je to pridobivanje evropskih sredstev, kjer do sedaj ni bilo narejenega praktično ničesar. Zgledujmo se po določenih občinah v regiji, koliko so jim ta sredstva pomagala pri posodabljanju občinske infrastrukture, pa še kakšno novo delovno mesto se je odprlo v teh občinah.

V sedanjem mandatu opravlja župan funkcijo nepoklicno. S tem so stroški dela nižji. Kakšen je vaš pogled na poklicno oz. nepoklicno opravljanje funkcije?

Za profesionalno funkcijo župana pri nas res ni potrebe. Morda bi v prvem letu mandata nov župan potreboval en delovni dan tedensko profesionalnega dela, da na novo postavi organizacijo dela v občini, da aktivno prične s projekti in da se seznanji z dosedanjim delovno prakso občine. Sicer pa ima že sedaj občina stroške s trenutno neprofesionalnim županom.

Kje vidite priložnosti in ovire za nadaljnji razvoj?

Občina na področjih gospodarstva in delovnih mest močno zaostaja z razvojem. Občani se vozijo v službo drugam. Nujno je čimprej dokončati izgradnjo poslovne cone Ločica na celotni predvideni površini, tam odpreti nova delovna mesta. Dokončati izgradnjo optičnega omrežja, rešiti kapacitete vrtca in šole, ni strategije razvoja prostora, ni povezovanja društvenih dejavnosti, kulture in športa, nimamo programa in oskrbe za starostnike itd.

Na katerem/katerih področjih bi ob izvolitvi najprej zavihali rokave?

Župan se mora takoj lotiti povezovanja z lokalno skupnostjo, sodelovanja s sosednjimi občinami, razvojnimi agencijami, ministrstvi ter začeti s prenosom znanja in primerov dobrih praks izvajanja in financiranja projektov. Narediti občinsko upravo učinkovito. Uskladiti lokalne politične in druge interese. Začeti s pripravo strateškega dokumenta razvoja prostora in vsebin, izvajati gospodarsko diplomacijo za pospešitev gospodarskega razvoja itn.

V sedanjem mandatu opravlja župan funkcijo nepoklicno. S tem so stroški dela nižji. Kakšen je vaš pogled na poklicno oz. nepoklicno opravljanje funkcije?

Nepoklicno opravljanje funkcije v naši občini je neodgovorno do občanov. Kljub dobrim 4 milijonom evrov prihodkov razvoja ni, aktivnosti so omejene na vzdrževanje infrastrukture, ni novih projektov oz. so ti posamični in se odvijajo zelo počasi, sosednje občine nas na vseh področjih prehitevajo. Novi župan mora biti sposoben takoj zagnati razvoj, projekte, najti vire financiranja, zato mora funkcijo opravljati povsem zavzeto in predano.

TATJANA DEVJAK

CEREJA 11, 1315 VELIKE LAŠČE
UNIVERZITETNA PROFESORICA
1955

Zakaj menite, da ste ravno vi prava oseba za opravljanje funkcije župana?

To sem se spraševala tudi sama kar nekaj časa. Pa ne, da bi se ustrašila dela ali menila, da ne bi zmogla. Se pa vprašala: »Si upaš prevzeti vso odgovornost?« Ko sem to razjasnila sama s seboj ob pomoči mojih najbližjih doma in s pomočjo prijateljev, sem se odločila za kandidaturo. Imam znanje, voljo in moč, zmorem! Pika na i pa so bile besede nekaterih, ki so mi rekli: »Tatjana, v Laščah še ni čas za žensko županjo!« No, to bomo pa še videli.

Kako ste že sedaj dejavni v naši občini oz. vključeni v naši skupnosti?

V Velikih Laščah sem devetnajst let poučevala v velikolaški osnovni šoli, drugo polovico svojega profesionalnega življenja delam na fakulteti in poučujem prihodnje učitelje. Funkcijo podžupanje opravljam že dvajset let. Soustvarjala sem področje družbenih dejavnosti, šolstvo, zdravstvo, šport, kulturo, socialo ...

Kje vidite priložnosti in ovire za nadaljnji razvoj?

Občina ima zaradi svojih naravnih, kulturno-zgodovinskih in geografskih danosti vse možnosti, da se razvije in postavi ob bok razvitim občinam osrednje slovenske regije. Ovire so morda v nepoznavanju poti za dosego cilja. Najprej je potrebna vizija, potrebni so motivi, znanje in zaupanje v človeka. Ne ideologija, srčna kultura občank in občanov je vodilo premagovanja ovir.

Na katerem/katerih področjih bi ob izvolitvi najprej zavihali rokave?

Najprej bi poiskala posameznike v občini, ki imajo znanje in ki bi bili pripravljeni pomagati graditi boljši jutri. V programu, ki je objavljen tudi v tej številki in na spletu, sem navedla projekte, ki so za občino strateško, razvojno in trajnostno pomembni. Najprej pa bo treba zavihati rokave na področjih, ki so ostala v ozadju ali celo samo na papirjih, pa še ti so sedaj zastareli in večinoma neuporabni. V delo bo treba zelo intenzivno vključevati krajevne odbore, društva, predstavnike inštitucij v kraju, vse zainteresirane subjekte, pravne in fizične ter mlade ljudi.

V sedanjem mandatu opravlja župan funkcijo nepoklicno. S tem so stroški dela nižji. Kakšen je vaš pogled na poklicno oz. nepoklicno opravljanje funkcije?

Roko na srce, vsi vemo, kakšen napredek je občina naredila, ko je imela profesionalnega župana. Biti župan pomeni biti in živeti z občino in ljudmi. Če želimo napredek občine Velike Lašče, potem potrebujemo ponovno poklicnega župana ali županjo!

ANTON ZAKRAJŠEK

MALA SLEVICA 36, 1315 VELIKE LAŠČE
UNIV.DIPL.INŽ. STROJNIŠTVA
1959

Zakaj menite, da ste ravno vi prava oseba za opravljanje funkcije župana?

- Zato, ker imam ogromno izkušenj in znanja iz področja lokalne samouprave.
- Zato, ker smo že uspešno izpeljali kar nekaj pomembnih projektov in bi lahko takoj nadaljevali z izpeljavo še tistih, ki smo si jih zadali v tem mandatu.
- Zato, ker želim, da gre občina tudi v naslednjih letih po poti nadaljnjega razvoja.

Kako ste že sedaj dejavni v naši občini oz. vključeni v naši skupnosti?

Kot domačin sem se kmalu aktivno vključil v društveno delovanje. Bil sem pobudnik za ustanovitev društva Krpan, ki je v preteklosti zelo uspešno delovalo, in organiziralo odmevne prireditve. Po izvolitvi za župana pa sem občino dodobra spoznal in prek te funkcije sodeloval pri mnogih zadevah. Kar nekaj prireditev se v občini odvija celo na mojo pobudo.

Kje vidite priložnosti in ovire za nadaljnji razvoj?

Predpogoj za nadaljnji razvoj občine je urejena komunalna infrastruktura. Brez dobrih cestnih povezav, zdrave pitne vode, čistega okolja ni razvoja. Od tega je v veliki meri odvisen razvoj gospodarskih dejavnosti (turizem, kmetijstvo, malo gospodarstvo ...). Prav tako je pomembno, da imamo dobro urejeno predšolsko in šolsko vzgojo ter druge dejavnosti, ki pomembno vplivajo na kakovost življenja pri nas (glasbeno šolstvo, zdravstvo, sociala). Največje ovire vidim pri odnosu države do lokalne skupnosti, predvsem pri stalnem zmanjševanju finančnih sredstev za tiste obveznosti, ki smo jih po nekaterih zakonih dolžni izvajati. Prav tako nekateri župani stalno opozarjamo na diskriminatorne razpisne pogoje.

Na katerem/katerih področjih bi ob izvolitvi najprej zavihali rokave?

Najprej je potrebno sprejeti občinski proračun za naslednje leto; ta je predpogoj za kakršno koli delo v občini. Vsekakor bi bila moja največja želja, da bi drugo leto zgradili večnamenski objekt na Turjaku za potrebe predšolske in šolske vzgoje, zaključili komunalno ureditev prve polovice poslovne cone pri Turjaku in še posodobili cestno in vodovodno infrastrukturo.

V sedanjem mandatu opravlja župan funkcijo nepoklicno. S tem so stroški dela nižji. Kakšen je vaš pogled na poklicno oz. nepoklicno opravljanje funkcije?

Moje mnenje je, da mora morebitni novi župan funkcijo vsaj en mandat opravljati poklicno. Spoznati mora delovanje občine ter vse zakone in pravilnike s področja lokalne samouprave. To pa zahteva ogromno časa in energije, dokler vsega tega ne spoznaš oziroma osvojiš.

TEDEN OTROKA V VRTCU SONČNI ŽAREK

V letošnjem letu smo prvi teden oktobra, tako kot vsako leto, pripravili dodatne aktivnosti, s katerimi smo si v vrtcu popestrili dopoldneve in popoldneve.

Ponedeljek je bil namenjen gibanju, starejše skupine so odšle na pohod za MALI SONČEK. Polžki in Pikapolonice pa smo se zabavali in igrali na terasi naših igralnic.

Srečanje s starši

Torkovo dopoldne nam je z glasbo popestril gospod Janez Marolt. Otroci so se v večnamenskem prostoru družili s prijatelji iz drugih skupin in se s plesom in gibom izražali ob otroški zabavni glasbi. Gospodu Janezu se zahvaljujemo za pripravljenost in sodelovanje!

Sledil je dopoldan, poln čarovnije, saj je v vrtec prišel Čarovnik Muzejko iz gledališča KUKUC in nam z dramsko predstavo, polno čarovniških trikov, polepšal dan. Pričaral nam je sončno popoldne, da smo se lahko vrnili v vrtec, kjer smo s starši

ustvarjali v različnem izboru ustvarjalnih delavnic, telovadili in se na koncu okrepčali s kockami.

V četrtek nas je obiskala tetka Jesen (vzgojiteljica Martina Krašovec), razveselila nas je s pripovedjo pravljice o hruški in nas ob spremljavi kitare naučila pesem o hruški.

Tetka Jesen na obisku

Teden otroka smo zaključili s prijetnim druženjem otrok po skupinah. Starejši otroci so prišli na obisk k mlajšim, nam zapeli pesmico in se z nami igrali.

Teden otroka je čas, ki še bolj poveže otroke, družino in vrtec, zato zahvala vsem za sodelovanje, pripravljenost in dobro voljo. Otroci so naš zaklad in naša prihodnost.

Maša Samsa

V ŠVICARSKEM SADOVNJAKU

Sadna drevesa, ki so bila pred leti zasajena v bližini vrtca na Karlovcih, simbolizirajo prijateljstvo med dvema narodoma. S svojimi pridelki vsako jesen razveselijo otroke vrtca.

Tudi letos so jablane in hruške bogato obrodile. Otroci so z navdušenjem in zelo vestno s sadjem napolnili svoje košarice.

V naslednjih dneh nas je v vrtcu obiskala tetka Jesen. Povedala nam je lepo pravljico in nam prinesla slastna jabolka in hruške. Kdo ve, kje jih je nabrala? Ravno tako so nam tekstile kot tiste iz našega, "švicarskega sadovnjaka."

Nataša Jezernik

VESELI DOGODEK NA KARLOVICI

Na uho nam je prišla vest, da se bo na Karlovinci zgodilo nekaj posebnega. In sicer, da bo sosedka v neposredni bližini vrtca praznovala 100. rojstni dan.

Odločili smo se, da je to dogodek, ki ga ne moremo prezreti. V začetku oktobra sta se starejši skupini (Srnice in Žabice) v veselem pričakovanju odpravili na obisk. Hčerka, ki skrbi za mamo, nas je povabila, da vstopimo in presenetimo slavljenko. Sprejela nas je čila, vedra in dobrovoljna gospa Pavla Šenica.

Zapeli smo rojstnodnevno pesmico Vse najboljše in ji izročili risbice otrok. Ob koncu obiska smo se zahvalili za sladkarije in se zadovoljni vrnili v vrtec.

Kolektiv vrtca Karlovica

**ISKRENE ČESTITKE
OB VAŠEM JUBILEJU!**

100. ROJSTNI DAN PAVLE ŠENICA

3. oktobra je dopolnila častitljivih 100 let gospa Pavla Šenica, ki trenutno živi pri hčerki na Karlovinci. Ob tej priložnosti jo je obiskal tudi župan.

Gospa Pavla je bila rojena v Sadinji vasi pri Žužemberku, kjer se je tudi poročila. Vendar ji je mož zelo mlad umrl. Gospa Pavla se je ponovno poročila in potem skupaj z družino živela v Kočevju. Ima dva otroka. Sin živi v Novem mestu, hči pa na Karlovinci. Ker čila stoletnica ni želela v dom starejših občanov, živi pri hčerki.

Njen recept za dolgo življenje je skromnost. Nikoli ni uživala alkoholnih pijač, nikoli ni kadila. Njeno hrano sestavlja redno marelična ali šipkova marmelada, koruzni močnik in bela kava s kruhom. Poleg tega pravi, da je po poročilih, ob pol devetih zvečer, zadnji čas za odhod v posteljo.

Ko se je v noči na svoj rojstni dan prebudila, je bila zelo vesela, da je dočkala sto let. Že dopoldne so jo obiskali otroci iz bližnjega vrtca, popoldne pa je na obisk prišel tudi velikolaški župan Anton Zakrajšek. Gospe Pavli je zaželel predvsem veliko zdravja še naprej in seveda vse najboljše ob jubileju.

Angelca Petrič, občinska uprava

SPOZNAVNI DNEVI NA KARLOVICI

V petek, 28. septembra 2018, so se prvošolci ČŠ in PŠ Turjak ob 16. uri odpravili peš iz Velikih Lašč do Karlovice.

Med potjo je bilo slišati petje in veselo pogovarjanje. Na Podsmreki smo imeli okrepčevalnico, kjer sta nam mamici Ajde Dolšina in Katje Podlogar pripravili pravo pogostitev. Hvala za gostoljubje!

Nato smo pot nadaljevali do Karlovice. Ponosno smo ob vhodu v prostore vrtca vrgli čepice visoko v zrak. Koliko veselja je bilo ob večerji čokoladnih palačink, pripravi ležišč in seveda »pižama žuru«! Zjutraj pa akcija. Veliko otrok bi še spalo, a iz centralne šole je prišla novica, da devetošolci že prihajajo z vozovi proti Karlovinci.

Devetošolci in prvošolci so letošnje leto združeni v posebnem projektu Prijateljstvo 19. Seveda tega prihoda zato nismo smeli zamuditi. Oblačenje, umivanje, zajtrk, vse je šlo brez zapletov. Ven smo stekli nekateri kar v copatih, saj je iz smeri Mala Slevica že prihajal zvok topotanja konj in veselih glasov devetošolcev. Devetošolci so najmlajšim prinesli mandarine. Vsak je poiskal svojega prijatelja in druženje se je pričelo. Učenci so skupaj plesali, peli, se igrali.

Devetošolci so pozneje pomagali najmlajšim prinesiti prtljago ven. V šolo so se prvošolci vrnili z vozovi, devetošolci pa peš. Pri povratku nas je zunaj prijazno pričakala ravnateljica. Ta dan je namreč na šoli potekal tehniški dan.

Na naše prošnje k sodelovanju se je odzvalo veliko zunanjih sodelavcev, ki so popestrili ta dan na šoli. Zato smo jim zelo hvaležni.

Na zaključku tehniškega dne so devetošolci in prvošolci skupaj zaplesali. V gospodinjski učilnici pa nas je pričakalo sladko presenečenje. Bilo je nepozabno.

Simona Bavdek

GASILSKE »VAJE« V VRTCU KARLOVICA

»Jaa, gasilci pridejoo!« Tako se odzovejo otroci, ko izvedo, da v vrtec pridejo gasilci.

Sodelovanje med vrtcem Sončni žarek Velike Lašče – enota Karlovica in PGD Karlovica dobro poteka. Vsako leto meseca oktobra nas pokličejo in sporočijo termin obiska.

Ob dogovorjeni uri so se »srnice«, »žabice« in »čebelice« zbrale pred vrtcem in nestrpnostno pričakale prihod gasilcev.

Z gasilskih vozilom sta se pripeljala gasilca Boštjan in Franci. V pozdrav sta vklopila sireno in z vedrim nasmehom izstopila iz vozila. Takoj sta izbrala nekaj neustrašnih »prostovoljcev«. Na glavo sta jim poveznila prave gasilske čepice.

Gasilca sta podajala navodila, mali gasilci pa so jih izvrševali. Prikazali so oskrbovanje ponesrečenca ter vajo v natančnem ciljanju tarče z brizgom vode. Poškropili so tudi nekaj mimo vozečih avtomobilov.

Ob koncu obiska nismo pozabili narediti skupinske fotografije. Otroci in zaposleni se najlepše zahvaljujemo za obisk gasilcev PGD Karlovica in si želimo, da naše sodelovanje še dolgo traja.

Otroci in kolektiv vrtca Karlovica

KO ŠOLSKI ZVONEC ZAZVONI ...

3. septembra so se ponovno odprla vrata šolarjem na Podružnični šoli Turjak. Za petnajst prvošolcev je bil to prav poseben dan, njihov prvi šolski dan. Malo zadržano, a vseeno polni pričakovanj so se pridružili še drugim dvaintridesetim šolarjem na Turjaku. Pouk so pričeli v največji učilnici na šoli, saj so nas v šolskem letu 2018/2019 zapustili otroci vrtca Sončni žarek.

Na začetku šolskega leta posvetimo veliko časa spoznavanju šole in njene okolice. Spoznamo šolske prostore na podružnični šoli in se seznanimo tudi s centralno šolo. Na sprehodu po varnih poteh v okolici šole nas je pozorno spremljal in poučil o prometni varnosti policist Janko Divjak, zadolžen za okoliš Velikih Lašč.

Vsem učencem je priskrbel kresničke in odsevne trakove, da bomo bolj vidni. Pod njegovim budnim očesom smo v parih, tretji in četrti razred pa tudi samostojno, prečkali cesto. Pridobili smo znanje in zavedanje, da smo tudi šolarji pomemben del prometa, vendar moramo predvsem sami poskrbeti za našo varnost. Gospodu Divjaku se zahvaljujemo za njegovo pomoč in podporo.

V oktobru, mesecu požarne varnosti, nas že tradicionalno obiščejo gasilci. Izvedemo vajo evakuacije. Letos je bila povsem nepričakovana, vendar smo se odlično rešili iz »goreče šole«.

Gasilci so nam predstavili tudi gasilski vozili z vso pripadajočo opremo. Učenci so navdušeni nad predstavitvijo, zato se vsako leto več otrok pridruži društvu in se udeležujejo različnih tekmovanj. Hvala za njihovo prostovoljno in nesebično sodelovanje.

Ravnateljica, učiteljice in drugi delavci šole se trudimo, da bi bilo bivanje otrok v šoli čim bolj pestro, poučno in zabavno. Tako organiziramo različne dejavnosti, kot so predstavitev športnih aktivnosti na šoli, ohranjanje kulturne dediščine, urejanje okolice šole. Letos smo v šolskem sadovnjaku obirali jabolka in iz njih pripravili kompot in jabolčni zavitek.

Ob obilici aktivnosti pa seveda nismo pozabili tudi na učenje. Pridobili smo si veliko znanja in socialnih veščin, tako da si bomo kmalu prislužili že prve počitnice in bo tako tudi šolski vrvež za en teden na Turjaku utihnil.

Stanka Štrukelj, PŠ Turjak

Foto: Anja Pirman, Kristina Šilc Čirovič, Stanka Štrukelj

PREDTEKMOVANJE ZA KVIZ MALE SIVE CELICE

V torek, 11. septembra, smo se učenci OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče udeležili predtekmovanja za kviz Male sive celice. Predtekmovanje je potekalo na OŠ Dravlje. Našo šolo sta pod mentorstvom Renate Lesar Hržič zastopali dve ekipi: prva ekipa v postavi Žak Gradišar, Hana Debeljak in Rebeka Merljak ter druga ekipa v postavi Anja Centa, Maruša Pirkovič in Matej Žagar.

Obe ekipi sta se na prvem delu tekmovanja (pisni preizkus) odlično odrezali. Ker pa se lahko iz posamezne šole le ena ekipa uvrsti na drugi del tekmovanja (kviz), se je v kvizu pomerila naša druga ekipa. Izkazali so več znanja kot njihovi nasprotniki in se uvrstili na televizijsko oddajo.

ŽAK: Bila je lepa izkušnja, kljub temu da smo izpadli. V naslednjih krogih pa držimo pesti za ekipo, ki je napredovala.

HANA: Tekmovanje se mi zdi zanimivo in poučno, zato ga rada spremljam tudi na televiziji. Sedaj, ko bomo lahko na zaslonih spremljali tudi naše sošolce, bo vse skupaj še bolj zabavno.

REBEKA: Udeležba na tekmovanju Male sive celice je nepozabna izkušnja. Zelo sem uživala, saj sem med pripravami izvedela veliko novih podatkov, ki so nam pomagali na tekmovanju.

ANJA: Prijavila sem se zaradi želje po izkušnji in želje po »testiranju« mojih sivih celic. Pisni preizkus mi težav ni predstavljal, nekoliko težji pa je bil ustni del, pri katerem sem bila kar živčna. Vse se je dobro izšlo.

MARUŠA: Izkušnja mi je bila zelo všeč, saj smo preizkusili svoje naključno znanje, ne da bi se na to pripravili. Zelo vesela sem tudi, da smo se uvrstili na nadaljnje tekmovanje.

MATEJ: Male sive celice so mi všeč, ker se veliko novega naučiš. Všeč mi je, saj rad rešujem zapletene naloge. Tudi voditelj kviza je zabaven.

Hana Debeljak

KROS V LOŠKEMU POTOKU

V petek, 5. oktobra 2018, se je 22 učencev naše šole udeležilo kroša v Loškemu Potoku.

Naši učenci so se pomerili s tekmovalci iz OŠ dr. Antona Debeljaka (Loški Potok), OŠ dr. Ivana Prijatelja (Sodražica), OŠ dr. Franceta Prešerna (Ribnica), OŠ Toneta Šraja Aljoše (Nova vas), OŠ Škofljica, OŠ Brezovica in OŠ Dobrova.

Vsi učenci so s svojim tekom prišli do odličnih uvrstitev, kar 7 učencev pa je dobilo medalje.

Zlato medaljo so si pritekli Tinkara Adamič, Luka Cukrov, Enej Zalar in Ajda Kokovnik. Srebrno medaljo sta prejela Jaka Pečnik in Katarina Smrekar, bron pa Štefan Petrič.

Vsem učencem čestitamo!

Simona Bavdek

MEDGENERACIJSKO GIBANJE

Letošnji oktober je bil zaznamovan z gibanjem, rekreacijo in druženjem. Osnovna šola Primoža Trubarje Velike Lašče se je v šolskem letu 2018/19 vključila v projekt SIMBIOZA GIBA. Moto projekta je: Vse življenje se gibamo – gibanje je življenje in življenje je gibanje.

Namen projekta je druženje in gibanje različnih generacij. Tako so centralna šola in obe podružnici organizirale različne gibalne dejavnosti, ki so potekale v ponedeljek, 15. 10. 2018, v telovadnici šole. Pri gibanju so sodelovali učenci prve triade in drugi člani njihovih družin. Izvedli smo tri športne aktivnosti: igro med dvema ognjema, poligon in gibalne štafetne igre.

Medgeneracijsko druženje poveže otroke in odrasle. Gre za prijetno popestritev dneva in aktivno preživljanje prostega časa z otroki, kar obogati odrasle in otroke.

Hvala vsem sodelujočim za prijetno druženje.

Urška Balent in Branka Levstik

TAMARA DRAGAN: VTISI

V septembru se je pričel drugi sklop letošnjega galerijskega programa v galeriji Skedenj na Trubarjevi domačiji.

Dne 13. septembra je galerijo popestrila s svojimi Vtisi iz narave slikarka Tamara Dragan iz Malih Lašč. Umetnico je predstavila slikarka in arhitektka Tamara Burmicky, dogodek pa je s svojim svojstvenim nastopom popestrila pesnica Barbara Hočevar Balon. Otvoritev je bila prijetna in sproščena – prav tako, kot je tudi Tamara sama.

Umetnica Tamara Dragan

Za pogostitev so z gradeškimi dobrotami poskrbele članice Društva za ohranjanje dediščine. Razstava je bila na ogled do 30. septembra 2018.

Pesnica Barbara Hočevar Balon

POZNATE IZJEMNEGA VELIKOLAŠKEGA SKLADATELJA JOSIPA PAVČIČA?

Verjetno marsikdo ne ve, da se je konec 19. stoletja (julija leta 1870) v Velikih Laščah rodil velik glasbenik in skladatelj Josip Pavčič. Pot šolanja ga je zanesla v Ljubljano, a se je po končanem učiteljskišču vrnil v rojstni kraj in nekaj časa v njem služboval. Kasneje je odšel na Dunaj, kjer je študiral glasbeno zgodovino, klavir, orgle, harmonijo in kontrapunkt ter solopetje.

Na Dunaju so študirali tudi mnogi glasbeniki severne in južne Evrope. V obdobju Pavčičevega študija je glasbeno kompozicijo na Dunaju spoznaval tudi slovenski skladatelj Risto Savin, s severa pa je tja zaneslo na študij celo svetovno znanega finskega skladatelja Jeana Sibeliusa.

Prihajajoči pevski recital, ki ga bom izvedla s pianistom Tadejem Horvatom v Velikih Laščah, združuje torej glasbo štirih sodobnikov, ki so se v študijskih letih navdihovali po dunajski in tudi drugih nemških šolah. Povezave med našimi in severnoevropskimi skladatelji so izjemno zanimive – tako v podobni izbiri besedil (npr. pesem Poljub lahko najdemo tako v opusu pesmi finskega skladatelja Sibeliusa kot našega Pavčiča) kot tudi vrhunskih glasbenih kompozicijah.

Vabim vas, da se mi 19. novembra ob 19.30 za eno uro pridružite, ko vas bom vodila po glasbenem opusu našega velikolaškega sorojaka Josipa Pavčiča in njegovih študijskih kolegov. Poleg čudovitih glasbenih mojstrov in vas bodo navdušila tudi globoka besedila pesmi naših in finskih pesnikov. Slednje bodo prevedene tudi v slovenščino.

Vljudno vabljeni!

Petra Vrh Vrezec

PRVI POLJUB

*(besedilo Kazimir pl. Radič,
glasba Josip Pavčič)*

*Vse tiho čez polje,
vse tišje gre veter,
ves blag in ljub,
vse više spe mesec,
vse više.*

*Tam v dalji molčijo že hiše.
Kaj mlado srce nocoj vzdise?
Kaj polni, kaj polni ga obup in up,
kaj polni ga up in obup?*

*Na mojih ustnih drhti še
tvoj prvi poljub.
Na mojih ustnih drhti
tvoj prvi poljub.*

PETRA VRH VREZEC,

koloraturna sopranistka, je svojo glasbeno pot začela pri sedmih letih z učenjem klavirja na Glasbeni šoli Ribnica. Že kot majhna deklica je rada prepevala slovenske ljudske pesmi predvsem s svojo babico Ivanko. Njena družina po mamini strani, Stritarjeva z Rašče, je slovela po dobrih pevcih. Tako je po desetih »pianističnih« letih tudi Petra ugotovila, da bi želela peti bolj profesionalno in je nadaljevala s študijem solopetja na nižji glasbeni šoli ter na Srednji glasbeni in baletni šoli v Ljubljani. Nadalje se je pevsko izpopolnjevala na privatnih urah petja v Ljubljani in v Zagrebu. V SNG Opera in balet Ljubljana je poustvarila več solističnih vlog – Ninon iz opere »Gorenjski slavček« (2013–2018), Oscarja iz »Plesa v maskah« (2014), Adelo iz »Netopirja« (2014 in 2015) in Minervo iz »Orfeja v podzemlju« (2015–2017). Kot koncertna pevka je nastopila s številnimi orkestri in komornimi skupinami ter sodelovala z mnogimi priznanimi slovenskimi pianisti, dirigenti in pevci (Igor Švara, Marko Gašperšič, Simon Krečič, Elena Boljubaš, Nataša Valant, Janez Lotrič, Branko Robinšak, Martina Zadro, Jože Vidic, Manca Izmajlova itd.).

RECITAL "JOSIP PAVČIČ IN GLASBENI PRIJATELJI"

Petra Vrh Vrezec – sopran
Tadej Horvat – klavir

**Levstikov dom Velike Lašče,
19. november 2018 ob 19.30**

PODELITEV ROŽANČEVE NAGRADE 2018

Ob prihodu na Trubarjevo domačijo so nas članice Društva podeželskih žena iz Velikih Lašč pogostile s kruhom, soljo in pijačo. Po dobrodošlici, ob kateri smo postali vsi bolj domačni, smo se posedli v Trubarjev muzej.

Predsednik Društva Marjan Rožanc, prof. dr. Edvard Kovač, je vodil prijetno prireditev ob podelitvi slovenske nagrade za esejistična dela.

Dobrodošlica DPŽ Velike Lašče z dr. Kovačem

Rožančev september se je pričel že z novinarsko konferenco in razglasitvijo nominiranih knjig v torek, 11. septembra, v Trubarjevi hiši literature v Ljubljani, 18. septembra so (kot vsako leto) položili venec na spominsko ploščo Marjanu Rožancu v Volčah, zvečer pa spoznali avtorje nominiranih knjig, ki jih je predstavila Manca Košir. 21. septembra se je karavana avtorjev z voditeljico Ignacijo J. Fridl predstavila v Štihovi dvorani Cankarjevega doma, sobota (22. 9.) pa je rezervirana za sklepno dejanje, slavnostno podelitev Rožančeve nagrade na Trubarjevi domačiji na Rašici.

Nagrado je iz rok Ifigenije Simonovič prejela nagrajenceva mama.

Dr. Kovač, ki imenuje naše kraje za rojstne kraje slovenske besede (zaradi Trubarja), je med obiskovalci prireditve posebej pozdravil prisotne nagrajence iz preteklih let ter pozdrave z zahvalami poslal gostitelju, našemu županu, ki se prireditve ni mogel udeležiti. Dr. Kovač je povzel kratko zgodovino nagrade

za esejistično knjigo, Društvo Marjan Rožanc jo letos podeljuje že šestindvajsetič. Žirijo so tokrat sestavljali Mateja Komel Snoj, Tomislav Virk, Marko Golja in Ifigenija Simonovič ter obravnavali 31 knjig esejev, v ožji izbor za nagrado so prišle štiri: Zamrznjene besede Andreja Capudra, Stopinje v pesku zgodovine Petra Kovačiča Peršina, Vseživo Urše Zabukovec in Bleda svoboda Jasmina B. Freliha.

Občinstvo na prireditvi

Predsednica žirije Ifigenija Simonovič je slikovito opisala posebnosti vsake izmed nominiranih knjig ter podrobneje predstavila Bledo svobodo, ki je postala dobitnica letošnje Rožančeve nagrade. Jasmin B. Frelih v svojem delu raziskuje probleme sodobnega sveta na svež in vznemirljiv način. V utemeljitvi k izboru knjige za najboljše esejistično delo beremo tudi: »Pred bralcem je izbrušena literarna govorica, v mnogih pogledih proza, nabita s sugestivnostjo, ki skoz meandre leposlovne retorike enako nagovarja tako njegov estetski čut kot potrebo po refleksiji ... Domiselne potujitve, s katerimi Frelih preseneča bralca, so namreč lahko ne le izziv, temveč tudi odskočna deska za potovanje v drug(ačn)ost, se pravi za širjenje bralčevega lastnega duhovnega in miselnega obzorja. Z vsem tem so Frelihovi eseji v ponos svojemu žanru.«

Citrarka Hana Debeljak

Avtor je trenutno v Ameriki, nagrado pa je v njegovem imenu sprejela mama. Dr. Kovač nam je povedal, da je ob novici, ki so mu jo poslali prek računalnika, zapisal: »Hvala za šok lepote.« Slišali smo tudi odlomek iz knjige, prebrala ga je dramska igralka Jadranka Tomažič, prav tako v njeni izvedbi smo slišali odlomka iz Romana o knjigah Marjana Rožanca, po katerem nagrada za esejistiko tudi nosi ime.

Flavtistke Eva Marolt, Neja Ivanc in Petra Zakrajšek

V glasbenem programu, ki je prepletel branja in predstavitve, so nastopili učenci Glasbene šole Ribnica, Oddelka Velike Lašče: citrarka Hana Debeljak, trio flavtistik, ki ga sestavljajo Eva Marolt, Neja Ivanc in Petra Zakrajšek.

Ples Katarine Flek in Ele Novotny

Nastopili sta tudi plesalki Konzervatorija za glasbo in balet Ela Novotny in Katarina Flek z lastno koreografijo, ob koncu pa sta nas z ljudsko pesmijo pobožala Pavla Lušin na kitari in pevec Simon Lušin.

Simon in Pavla Lušin med nastopom

Za presenečenje je poskrbela tudi Ifigenija Simonović, ki je prebrala nekaj pesmi iz svoje zbirke Kakor da bi snežilo (2010), s katerimi nas je posebej očarala.

Dr. Kovač se je z vrtnico zahvalil nastopajočim in organizatorjem.

Po koncu programa smo se preselili v Galerijo Skedenj, kjer so ob mizah z jesenskimi dobrotami stekli pogovori o knjigah, pisanju in branju.

Pogostitev v Galeriji Skedenj

Za vse nas prisotne in tiste, ki iščete dobro čtivo, naj velja vabilo k branju zmagovalne in nominiranih knjig, naslednje leto pa spet v živo na Rašci z novo bero esejev.

Ana Porenta

NAŠA DEDIŠČINA: KJER PRETEKLOST SREČA PRIHODNOST DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE 2018 V VELIKIH LAŠČAH

Z izbiro letošnje teme Dnevov evropske kulturne dediščine, Naša dediščina: kjer preteklost sreča prihodnost, se je Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije pridružil skupni evropski temi in Evropskemu letu kulturne dediščine 2018.

LEVSTIKOV VEČER

V Velikih Laščah so se prireditve pričele v četrtek, 27. septembra, ko sta MKL, Knjižnica Frana Levstika Velike Lašče in Občina Velike Lašče pripravili 3. Levstikov večer. Gostili sta slovenskega literarnega zgodovinarja dr. Janka Kosa.

Dr. Janko Kos je diplomiral na ljubljanski Filozofski fakulteti iz primerjalne književnosti leta 1956 ter doktoriral leta 1969. Naprej je služboval kot dramaturg v lutkovnem gledališču in od leta 1963 kot gimnazijski profesor.

Kitaristka Maja Bogataj

Leta 1970 je dobil izredno, leta 1975 pa redno profesorsko mesto za primerjalno književnost in literarno teorijo na Filozofski fakulteti. Leta 1977 je postal izredni, od 1983 pa je redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, v okviru

katere je 1980–83 upravljal tudi Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede (ZRC) SAZU in bil predsednik znanstvenega sveta tega inštituta (1984–95). Od 1976 do 1986 in ponovno med 1990 in 1994 je bil predstojnik Oddelka za primerjalno književnost in literarno teorijo FF v Ljubljani. Bil je sourednik številnih revij, kot npr. Beseda, Perspektive, Sodobnost in knjižnih zbirk ter glavni urednik Literarnega leksikona in v letih 1991–2002 tudi predsednik Glavnega uredniškega odbora Enciklopedije Slovenije.

V imenu Občine Velike Lašče se je gostu, dr. Janku Kosu, zahvalila podžupanja dr. Tatjana Devjak.

S svojimi esejističnimi in kritičnimi spisi o slovenski književnosti je pomembno prispeval k razlagi pesniškega dela in razvoja Franceta Prešerna. Raziskoval je tudi delo Ivana Cankarja, Valentina Vodnika in Matije Čopa ter sodobno književnost. V slovensko literarno teorijo je vpeljal novo sistematiko ter raziskoval osnove razdelitve literarne zgodovine na obdobja. Je avtor številnih srednješolskih učbenikov za književnost. Zbral in uredil je dela Prešerna, Valentina Vodnika, Cankarja, pa tudi Matije Čopa in Jerneja Kopitarja.

Za svoje delo je bil večkrat nagrajen. Leta 1986 je s sodelavci prejel nagrado Kidričevega sklada za urejanje in avtorstvo pri seriji znanstvenoraziskovalnih razprav Literarni leksikon (ZRC SAZU), 1988 mu je bil podeljen red zaslug za narod s srebrnimi žarki, po upokojitvi je bil leta 1999 imenovan za zaslužnega profesorja ljubljanske univerze, 2001 je dobil Zoisovo nagrado za življenjsko delo, 2004 pa še veliko priznanje Filozofske plakete za pedagoško delo.

Dr. Janko Kos je tokrat zbranim spregovoril o Ivanu Cankarju, čigar delo in ustvarjanje je močno oblikovala tudi slovenska literarna tradicija. Poskušal je očrtati Cankarjev odnos do treh ključnih osebnosti, Trubarja, Levstika in Stritarja – kako jih je

razumel in ocenjeval, kaj je iz njihovega dela sprejemal in kaj kritično zavračal. Obiskovalci, žal nas je bilo le peščica, smo lahko spoznali naše rojake še iz druge plati, kot jih že poznamo.

Pred predavanjem je bil čas namenjen tudi otrokom. Na pravljični ustvarjalnici so lahko ustvarjali na temo Cankarjevega Peharja suhih hrušk.

V nedeljo, 30. septembra, so se prireditve preselile na Trubarjevo domačijo, kjer je zavod Parnas na Trubarjevi domačiji obujal kulinarčno dediščino na temo Priprava božičnega kruha – za danes. Dogodek je bil del akcij čezmejnega sodelovanja pri ohranjanju dediščine božičnega kruha v Sloveniji in na Hrvaškem – Uživam tradicijo (Interreg V-A SI-HR).

(podrobnosti na strani 31, 32)

Foto: Nika Perovšek

Barbara Žabota: PROTESTANTIZEM NA TURJAKU IN V OKOLICI

V torek, 2. oktobra, se je govorilo o še enem pomembnem delu naše slovenske dediščine oz. zgodovine, o protestantizmu v naših krajih. V goste smo povabili zgodovinarico Barbaro Žabota, ki je zaposlena v Zgodovinskem arhivu Ljubljana, kjer kot arhivistka skrbi za starejše arhivsko gradivo (do leta 1850) in gradivo uprave med letoma 1850 in 1945. Od oktobra 2013 je tudi vodja oddelka za uporabo in materialno varstvo arhivskega gradiva.

Težišče njenega raziskovanja je predvsem 16. in začetek 17. stoletja na Kranjskem v povezavi z reformacijskim gibanjem. Izsledke svojih raziskav sproti objavlja v različnih zgodovinskih publikacijah. V študijskem letu 2012/13 se je s temo Protestantizem v Ljubljani od začetkov v dvajsetih letih 16. stoletja do konca dvajsetih let 17. stoletja vpisala na podiplomski študij na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete v Ljubljani. Študij bo zaključila z doktorsko disertacijo konec leta 2018.

Na predavanju je predstavila protestantizem na Turjaku in njegovi okolici od njegovih prvih začetkov do ponovnega sprejetja katoliške vere. Pomembni nosilci novega gibanja so bili Auerspergi, ki so ravno v tem obdobju dosegli največjo

politično moč, predvsem v povezavi z obrambo pred Turki. Bili pa so tudi pomembni mecenari protestantskih piscev, s Trubarjem in Dalmatinom na čelu. Predavateljica je spregovorila tudi o protestantski mrliški knjigi, ki predstavlja tako na Slovenskem kot tudi v širšem evropskem prostoru enega najpomembnejših ohranjenih arhivskih virov za preučevanje protestantizma.

Zgodovinarica Barbara Žabota, foto: Niko Samsa

LIKOVNA RAZSTAVA PETRE SHRESTHA

Dneve evropske kulturne dediščine smo zaokrožili likovno. V galeriji Skedenj na Trubarjevi domačiji smo namreč v petek, 5. oktobra, odprli še zadnjo likovno razstavo letošnjega galerijskega programa. Predstavila se nam je umetnica Petra Shrestha, magistra likovne pedagogike iz Ljubljane.

Petra je študirala slovenski jezik in književnost ter splošno jezikoslovje na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomirala junija 2000. Svojo poklicno pot je pričela kot prevajalka na Veleposlaništvu Republike Poljske v Ljubljani, po petih letih pa se je zaposlila v šoli. Sedaj poučuje slovenščino na Osnovni šoli Božidarja Jakca v Ljubljani, kjer vodi tudi delavnice oz. interesno dejavnost iz oblikovanja v glini. Na likovnem področju je leta 2000 pričela obiskovati kiparske delavnice pri akademski kiparki Anamariji Šmajdek, pozneje slikarske delavnice pri slikarju Skenderju Bajroviću, nazadnje pa delavnice risanja figure pri akademski slikarki Barbari Kastelec. Rezultat tega je bil, da je leta 2013 uspešno opravila sprejemni izpit za magistrski študij Likovne pedagogike na Pedagoški fakulteti v Ljubljani in študij uspešno zaključila leta 2015.

Petrino slikarstvo in njeno razstavo je predstavila umetnostna zgodovinarica in likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn. Po njenih besedah Petrino slikarstvo zaznamujejo izvirne,

iskrive in igrive ideje, ki jih uresničuje z barvo, linijo in kolažnimi aplikacijami. Kljub vzpostavljanju elementov ilustrativnosti, ki so odeti v avtorsko artikulacijo, njene slike govorijo simbolni in metaforični jezik barv in oblik.«

Anamarija Stibilj Šajn – likovna kritičarka, Skender Bajrović – slikar in likovni pedagog in umetnica Petra Shrestha

Glasbeni program so oblikovali Simon Lušin in prof. Pavla Lušin s slovensko ljudsko pesmijo Kje so tiste stezice in kitarist Tristan Alex Hočvar s skladbo F. Tarrega: Tango.

Razstava bo odprta do 3. decembra 2018. Vabljeni na ogled!

*Foto: Alenka Šeher
Barbara Pečnik*

PREDAVAL NAM JE DR. JANKO KOS

CANKARJEV ODNOS DO VELIKOLAŠKIH LITERARNIH VELIKANOV: TRUBARJA, STRITARJA IN LEVSTIKA

Le kdo se ne spomni knjig Svetovna književnost in Pregled slovenskega slovstva, ki ju je napisal Janko Kos, redni član SAZU in profesor za primerjalno književnost in literarno teorijo na Filozofski fakulteti? Še sedaj sem mu hvaležna, da mi je olajšal učenje književnosti in odstiral lepoto domačih in tujih literarnih del. In ravno ta nostalgичen spomin iz gimnazijskih klopi me je nagovoril, da sem se v četrtek, 27. septembra, ob sedmih zvečer udeležila njegovega predavanja v okviru 3. Levstikovega večera.

Za uvodni govor je poskrbela knjižničarka Maja Smole, za glasbeno popestritev pa Maja Bogataj, dijakinja 1. letnika gimnazije Želimišče, z igranjem na kitaro pod mentorstvom lútnjarja Borisa Šinigoja. Bala sem se, da ne bom dobila sedeža, a je bil moj strah odveč. Ljudi je bilo le malo, čeprav letos obeležujemo 100-letnico Cankarjeve smrti in je dr. Janko Kos tudi avtor zelo obiskane razstave v Cankarjevem domu Ivan Cankar in Evropa – Med Shakespearom in Kafko. Dr. Kos nas je pri 87 letih navdušil z izjemnim spominom in bogatim znanjem ter vsestransko razgledanostjo, zato se mi je zdelo škoda, da bi šlo to predavanje povsem mimo, in sem zapisala njegov povzetek.

Za razliko od glasbenikov, kiparjev in slikarjev, ki se lahko šolajo in tako učijo svoje umetnosti, tega pesniki in pisatelji ne morejo, saj posebnih šol zanje ni. Zato so se besedni umetniki te »obrtili« učili tako, da so brali prednike in sodobnike in iz njih prevzemali vzorce in modele za lastno ustvarjanje. Cankar je veliko bral vse, kar so napisali Shakespeare, Zola, Ibsen, ruski realisti, in o tem je bilo že veliko raziskanega in napisanega. Že od otroštva pa je Cankar seveda prebiral tudi slovenska dela, ki so prav tako vplivala na njegovo pisanje. O tem se do sedaj ni veliko govorilo in to, kar smo slišali, je pravzaprav oranje ledine. Dr. Kos je poudaril, da je tukaj še veliko neraziskanega in bo izziv za mlade diplomante slavistike oz. primerjalne književnosti.

Od vseh slovenskih literatov je imel Prešeren gotovo največji vpliv na mladega Cankarja. Ko ga je nekoč njegov bratranec, esejist Izidor Cankar, vprašal, ali bere Prešerna, je odvrnil, da ga ne bere, ker ga zna na pamet. Cankar je iz Prešernove poezije prevzel motiv hrepenenja in ga najlepše prikazal v Lepi Vidi. Cankar je bil oster mislec in kritik. Simona Jenka, ki je šele zadnje čase priznan, je kot velikega pesnika cenil že takrat. Občudoval je Gregorčičev gibki pesniški jezik, Trdinovo prozo, svoje sodobnike slovenske moderne, Župančiča, Ketteja in Murna. Kaj pa Trubarja, Levstika in Stritarja?

PRIMOŽ TRUBAR

Cankarjev odnos do Trubarja je zelo pozitiven, že pri 20 letih ga poimenuje kot buditelja slovenstva, ustanovitelja slovenskega jezika, tistega, ki je svoj narod rešil teme in mu utiral pot. Cankar poudarja Trubarjevo svobodomiselnost, pogum. Na to njegovo videnje Trubarja je vplival Aškerc s svojo pesnitvijo Primožu Trubarju. L. 1908, ob 400. obletnici Trubarjevega rojstva, je imel Cankar kot tedanji kandidat za poslanca socialdemokratov predavanje o Trubarju, ki se je uprl srednjeveškemu katolištvu in mišljenju in tako nakazal smer boja za socialno in politično svobodo ter lepšo prihodnost. Cankar ima Trubarja za liberalca, saj se je, tako kot tudi Cankar sam, uprl klerikalcem. Tudi Cankarjev lik Jermana v drami Hlapci naj bi bil zasnovan na Trubarjevih idejah. In tako, kot je bila reformacija na Slovenskem zatrta, tako tudi Jerman kot idealist nesrečno propade.

FRAN LEVSTIK

Za Cankarja je bil Levstik celo pomembnejši kot Trubar. Videl ga je kot sebi podobnega, saj je bil, tako kot on, tudi Levstik večč polemik in neizprosen kritik razmer tedanjega časa. Cankarju je bila zaradi tematike všeč balada Ubežni kralj, Martin Krpan pa ga je navduševal zaradi prefinjene kritike tedanje politične ureditve. Levstikove pesmi je Cankar v svojih spisih na začetku sicer ocenil kot povprečne. Res pa je, da je pozneje to mnenje,

ki je bilo takrat prevladujoče tudi v literarnih krogih, malo omilil. Danes velja, da je Levstik dosegel vrhunsko raven v ljubezenskih pesmih v ciklu Tonine pesmi in tako še vedno predstavlja vrh slovenskega pesništva v 19. stoletju.

JOSIP STRITAR

Stritar je bil kot človek zelo poseben in še do danes njegovo življenje ni dovolj raziskano, saj še ni bila narejena nobena psihoanaliza njegove osebnosti. Dr. Kos tudi tukaj vidi veliko priložnosti za delo svojih naslednikov. A vseeno je povsem jasno, da je bil Stritar kljub svojemu zelo posebnemu značaju nesporno izjemno nadarjen.

Simon Jenko je o njem zapisal, da je »čudne baže«. Bil je človek nenadnih preobratov in nasprotij. Čeprav je bil iz kmečke družine, se je večino življenja kot cenjen domači učitelj gibal v premožnih grofovskih in bankirskih uglednih družinah in tam je dobil meščanski, gosposki pečat. Domov se je vrnil le enkrat, je pa sicer veliko potoval (Belgija, Francija, Švica, Nemčija), imel je kar nekaj ljubezenskih pustolovščin, dokler se ni pri 37 letih poročil z dekletom iz avstrijske kmečke družine. Pesnici Luizi Pesjakovi je takrat v svojih pismih potožil, da se čuti že starega, betežnega, da mu je dolgčas, sam sebe je označil kot filistra, torej kot samozadovoljnega in omejenega človeka, z ozkimi pogledi in malomeščanskimi vrednotami. Takrat se je dokončno ustalil, dokončal študij klasične filologije in postal profesor latinščine in stare grščine.

Živel je spodobno življenje, veliko je pisal in prevajal, urejal je revijo Zvon. Delal je z veliko vnemo, bil je strog, nepopustljiv in zelo natančen. Presenetljivo in žalostno je, da je Stritarjev edini sin Milan govoril samo nemško in ni nikoli znal slovenščine. Stritar naj do svojega edinca ne bi gojil pretirano ljubečih očetovskih čustev, do njega naj bi bil precej hladen in verjetno se tudi zato ni potrudil, da bi ga naučil svojega maternega jezika. Zelo presenetljivo pa je, da sta bila oba Milanova sinova, torej Stritarjeva vnuka, protestanta. Eden je bil celo protestantski pastor, drugi pa katehet. Stritarjeva žena je bila protestantske vere in lahko le ugibamo, da je imela večji vpliv na versko pripadnost družine kot Stritar ali pa, da ga družinske zadeve niso zanimale. Že zelo zgodaj je postal mrk, brez posebnih načrtov. Bil je precej zamerljiv, nečimern in zelo verjetno se tudi zato ni nikoli osebno srečal s Cankarjem, ki je bil tedaj že zelo znan in priljubljen pisatelj, čeprav sta sočasno bivala na Dunaju.

Stritar je živel zelo odmaknjeno, tudi z drugimi je prekinil vse stike, Cankar pa se očitno tudi ni hotel sestati z njim. Dr. Kos pravi, da še danes ne poznamo vzroka za to Stritarjevo odtujenost in odmaknjenost. Bil je sovražen do mladih literatov, naravnost preziral je Zofko Kvedrovo, vse predstavnike slovenske moderne. Tudi Cankar je bil do Stritarja zelo kritičen. Očita mu sentimentalnost, pridigarstvo, pretirano moralno poučnost, prizna pa, da je njegov pesniški jezik tekoč, oblika dovršena, da ima izbrušen estetski čut, a tudi zapiše, da je Stritarju forma pomembnejša od vsebine.

To Cankarjevo mnenje velja v literarni kritiki še danes. Nepojmljivo nam je, da je Stritar zelo slabšalno govoril o Dostojevskem, Tolstoj, Ibsenu, Nietzscheju, Zolaju. Očital jim je pretiran realizem, naturalizem, zgražal se je nad opisano »grdobijo življenja« in menil, da ta ne sme imeti prostora v literaturi, saj je za ljudi boljše, da dna življenja ne vidijo. Je pa

Cankar vseeno sprejel nekaj Stritarjevih pogledov in se počasi tudi sam odvrnil od realizma. Ni ga toliko zanimalo zunanje življenje, predvsem je želel prikazati človekovo notranje doživljanje sveta.

IN ZA KONEC

Med poslušanjem zaključnega, bolj filozofsko obarvanega dela predavanja o Platonu, Schopenhauerju, Aristotelu in njihovem različnem pojmovanju sveta in vplivu na literarna dela, sem razmišljala o tem, kako so nekatere družbene in osebne dileme večne in končnih odgovorov nikoli ne bo. Kateri filozofi imajo prav? Kdo nam ponudi odgovore? Tisti, ki poudarjajo empirično, izkustveno, torej znanstveno pot do resnice, ali morda tisti, ki resnico iščejo onstran, v duhovnem, religioznem?

Zato je nesmiselno, da se še vedno ne neha politični in nazorski boj, ki se je v Cankarjevem času bil med liberalci in klerikalci. Še dandanes se po vsem svetu nadaljuje razkol med desnimi in levimi, med verujočimi in neverujočimi in nas prikrajša za lepoto sožitja v drugačnosti. Tudi svetobolje, prepričanje, da je svet poln bolečine, človek pa razpet med idealom in resničnostjo, med željo po sreči, lepoti in ujetostjo v prozaično realnost vsakdana, je še kako aktualno tudi danes in nikakor ni samo literarna značilnost obdobja romantike. Vsak posameznik ima pravico, da te večne dileme razreši po svoje, pri tem pa mu lahko pomagajo predvsem knjige, ki so učiteljice življenja, pa tudi taka predavanja, kot je bilo to.

Aleksandra Marijanović

2017
500 LET
REFORMACIJE

Galerija Levstikovega doma
Velike Lašče

ŽENSKE IN REFORMACIJA

Razstava bo odprta vse do konca leta 2018.
Ogledali si jo boste lahko v času dežurstev,
ob četrtkih in petkih med 16. in 19. uro,
sicer pa po vnaprejšnjem dogovoru
na tel. št. 01 781 03 60 (Barbara Pečnik).

Pomurski muzej Murska Sobota
Občina Velike Lašče — Trubarjeva domačija

ŽENSKÉ IN REFORMACIJA

GOSTOVANJE RAZSTAVE POMURSKEGA MUZEJA MURSKA SOBOTA V VELIKIH LAŠČAH

V petek, 12. oktobra 2018, je bila v galeriji Levstikovega doma odprta zgodovinska razstava Ženske in reformacija; nastala je v letu 2017 ob 500. obletnici reformacije v Pomurskem muzeju Murska Sobota. Pripravile so jo avtorice Metka Fujs, Tadeja Andrejek in Jelka Pšajd.

V reformaciji so bile v ospredju različne teološke teme in vprašanja, vloga žensk v tem obdobju je bila bolj obrobna tema, pa vendar je pomembno vplivala na dojemanje in emancipacijo žensk. V ospredje reformacijskega gibanja so vstopile mnoge izjemne ženske, kot je bila npr. Katarina von Bora, žena Martina Luthra, toda kljub vsem prizadevanjem neenakost med moškimi in ženskami še vedno ni presežena. Še danes so lahko ženske duhovnice samo v protestantskih cerkvah. V Evangeličanski cerkvi na Slovenskem tako deluje v cerkvi ali pri delu z otroki in verniki šest duhovnic, po eno imata še Reformatorska krščanska cerkev (kalvinska) v Motvarjevcih in Binkoštna cerkev. Na razstavi, ki vključuje veliko predmetov iz zasebnih zbirk, so tako predstavljene ženske duhovnice v Sloveniji ter njihovo delo in vloga v cerkvi, v družini in skupnosti.

Ogled razstave z eno izmed avtoric razstave Tadejo Andrejek

O vsebini razstave je spregovorila Metka Fujs, direktorica Pomurskega muzeja Murska Sobota in avtorica razstave. Razstavo je uradno odprl velikolaški župan Anton Zakrajšek.

V svojem nagovoru je poudaril pomembnost povezav, ki jih Občina Velike Lašče goji s Prekmurjem, s prekmurskimi občinami in njihovimi institucijami ravno zaradi protestantizma in Primoža Trubarja.

V kulturnem programu sta nastopili pevka Lidija Čop in flavtistka Eva Marolt iz Glasbene šole Ribnica, oddelka Velike Lašče. Na klavirju ju je spremljal prof. Vladimir Mlinarič.

Foto: Boštjan Podlogar
Barbara Pečnik

IZ VELIKOLAŠKEGA OKRAJA 13

V Štrekljevo zapuščino je kar nekaj gradiva iz okolice Velikih Lašč in Ribnice prispeval tudi Fran Sreboški Peterlin. V času Karla Štreklja slovenske pravljice niso bile namenjene otroškemu naslovniku ali mladim bralcem, ampak so jih primarno zbirali zaradi iskanja narodne identitete in zbiranja ljudskega izročila.

STARE PRIPOVEDKE SLOVENSKE: ŠKRATELJ

NABRAL PO DOLENJSKEM FRAN PETERLIN – SREBOŠKI

Pripovedujejo, da škrat prebiva v visokih gorah. Vsaka gora – pravijo – kjer škrat prebiva, ima prostorno votlino. V votlini je kamnita miza, pri kateri škrat sedi in ima pod sabo srebrne in zlate novce.

Pod mizo izvira močan studenec, ki se bo pred sodnim dnevom razlil po deželi. Ko bodo namreč ljudje zapeljani po antikristu, ki bo denar sejal, bo škrateelj tako zelo zakričal, da bo gora počila, studenec pa se razlil po deželi; takrat bo gora zasula vasi in mesta v bližini in njih prebivalci bodo potonili, preden pride tisti strašni vek, ko bo zemlja videla krvave boje s kraljem Matjažem.

V tistih gorah, kjer škrat prebiva, je veliko zlahtne rude; torej hodi tudi škrat do tistih rudarjev (knapov) posebno rad, kadar vodko (žganje) pijejo ali pa preklinjajo. To je vzrok, da se vzdržujejo žganih pijač in se preklinjanja varujejo.

Škrat ljudem tudi denar prinaša. Pravijo, da je nekemu kmetu na Dolenjskem prinašal ne samo denarja, ampak tudi žita in drugih reči, ki jih je prosil. Bil je dolgo pri hiši in zelo so obogateli, kajti le pomisliti so morali in že jim je ustregel. Rekli so, da mu je bil oče svojega sinčka obljubil v dar. Vendar ga ni dobil, saj so ga spodili od hiše pred tem, ko bi moral po pogodbi sinčka vzeti ...

Neka lakomna žena je vzela jajce sedem let starega petelina, brž ko je spočela, ter ga pod levo pazduho nosila do poroda. Ko se je deček rodil, se je izlegel tudi škrateelj. Žena je oba skrbno vzgajala, kajti mislila je, da ji bo škrateelj prinašal denar. Kadar je bil pri volji, ji je prinašal vodo, a ko se je ujezil, je nanosil na ognjišče kup kamenja in z njim razbijal lonce, zato so ga pognali od hiše.

Pravijo, da je škratec tudi velik blebetavec. Nekega dne, ko so bili vsi v hiši, je nek fantalin, Andrijaš po imenu, po malem iz lonca na ognjišču bob jemal. Škrateelj zavpije: Andrijaš pika bob! – In še zdaj pri tisti hiši zmerjajo: Andrijaš pika bob.

Enkrat se je bil nek fantič zgubil, da ga ni bilo več dni domov; čez nekaj dni vendar pride; vprašajo ga, kje da je bil. On pa pripoveduje, da ga je bil neki fantiček z rdečo kapico v sanico zapeljal, kjer se je prijazno z njim pogovarjal in mu dajal orehovih jedrc in medene potice.

Škrateelj prebiva tudi v jamah, najraje v takih, ki nimajo dna. Enkrat so pastirčki pasli blizu neke jame in vanjo lučali kamenje. Kar naenkrat pride ven čeden fantek v rdeči kapici in vpraša: »Kdo je mojemu fantku skledico ubil?« Pastirčki prestrašeni obmolknejo, le nek postaran pastir odgovori pogumno: »Tale kozica je poskočila in kamen v jamo brcnila.« Takoj je morala z njim v jamo. Pravijo tudi, ako bi kakega fanta pokazali, bi bil z njim storil enako. Od tedaj se pastirji bojijo v jamo kamenje metati.

Škrateelj je tudi velik goljuf. Nekega dne gre zelo ubožen kmet ves objokan po hosti, pa sreča lovca. Lovec vpraša kmeta: »Kako da ste tako žalostni?« »O, kaj bi ne bil,« povzame kmet. »Zavoljo dolgov mi bodo hišo in grunt prodali; kaj naj potem počnem z otroki in ženo?« Lovec pa mu ob teh besedah poda nekoliko denarja in reče: »Nate denarja, da poplačate svoje dolgove! Ob koncu leta pa vam prinesem še en žakelj denarja, če zveste, kako mi je ime.« »No,« si misli kmet, »ta bo pa dobra!« Za bližnjega lovca bom že zvedel. Ko pride domov, pove ženi, kaj se mu je pripetilo, in vsi so bili veseli. Živeli so dlje časa nečimrno doma, nihče ni več mislil na lovčevo ime. Tako preteče ves čas in le še tri dni je manjkalo do dneva, ko ga bo dobitnik vprašal za svoje ime. Zdaj šele pomisli, kako bi izvedel ime neznanega lovca, ki je bržkone škrateelj. Mož gre v ravno tisto hosto, kjer je pred letom srečal neznanega lovca. Spleza na visoko hojo ter dobro pazi, kaj bo videl in slišal. Kar pride možicelj v rdeči obleki, zakuri ter skače okrog ognja in poje: »To je dobro, to je dobro, da kmetič ne ve, da je meni Birkmandelj ime!« Dobro je, si misli kmet, gre domov ter pove, da je že zvedel, kako je ime škrateljcu, ki ga je tisti dan v podobi lovca srečal. Ko napoči tretji dan, pride škrateelj pod okno ter vpraša: »Kmetič, si zvedel, kako je meni ime? Kmet v hiši pa odgovori: »Kaj za takega birkmandeljca, kakor si ti, ne bom zvedel?« Škrateelj to sliši, vrže srdito obljubljeni denar skozi okno v hišo, tako zelo trdo, da se vsa hiša potrese, šipe v oknih se podrobijo in cel vogal hiše se odvali. Ker so bili bogati, so skušali sicer ta vogal dozidati, a kar so podnevi sezidali, jim je škrateelj ponoči podrl; hiša je torej še vedno brez vogala v tisti spomin.

(Povzeto po članku v časniku Novice iz leta 1864)

Metka Starič

NOVOSTI NA NAŠIH POLICAH

V knjižnici Frana Levstika Velike Lašče se vedno trudimo, da bi za bralce priskrbeli novo in zanimivo gradivo.

Krepko smo že zakorakali v jesen. Na naših vrtovih so samo še tisti pridelki, ki niso občutljivi na mraz. Naša življenja se počasi umirjajo, kajti večeri postajajo čedalje daljši. Če sledimo naravnemu ritmu stvari, se zato v tem času počasi začnemo obračati vase. Preberemo knjigo o notranji rasti, s pomočjo neke druge knjige oživimo znanje ročnih del, odločimo se, da naredimo tisto, kar smo že pred časom prebrali v knjigi ali reviji o urejanju stanovanja, in morda končno dobimo idejo, kako bi naredili tisto, kar nas je čakalo že nekaj časa ...

Na splošno imamo sedaj zaradi daljših večerov več časa. Zato vas vabim v knjižnico. Na kakšno našo prireditve ali pa samo, da se ustavite in v čitalnici prelistate knjige ali revije. Če ste pa naši člani, si pa lahko kaj tudi izposodite. To, seveda, velja za vse – male in velike.

Kar zadeva novosti. Tudi tokrat sem iz seznama izbrala 3 knjige iz mladinskega oddelka in 3 knjige za odrasle bralce.

MLADINSKI ODDELEK

FANTASTIKA

Skubic, Andrej E.: Telefon ali Tisoč stvari

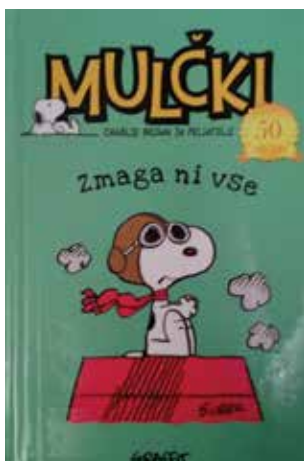
Mladinska knjiga, 2018
Knjiga Telefon ali Tisoč stvari, ki jo je z odličnimi risbami opremil Igor Šinkovec, bo bralce pritegnila z nenavadno zgodbo o še bolj nenavadnem prijateljstvu. Prijateljstvu med kamnom in telefonom. In prek tega prijateljstva nam avtor prikaže razliko med »imeti ves čas na svetu« (kamen, ki je bil tu že pred nami) in »muho enodnevnico« (telefon, ki brez polne baterije ni živ).

STRIPI

Schulz, Charles M.: Mulčki. Zmaga ni vse

Graffit, 2018
Zmaga ni vse je že sedmi od petindvajsetih zvezkov, s katerimi namerava založba Graffit počastiti pol stoletja nastajanja zgodbic o Charlieju Brownu in njegovih prijateljih – torej od leta 1950 pa do februarja 2000. Inteligentne in nepodcenjujoče prigode prikazujejo najzgodnejše odnose raznovrstne fantovsko-dekliške družine, ob njih pa se lahko zabavajo tako otroci, ki so se ravnokar naučili brati, kot, denimo, srednješolci.

GLASBA ZA MLADINO

Ta luštne ljudske (notno gradivo)

Mladinska knjiga Založba, 2018
Ta luštne ljudske prinašajo izbor dvanajstih prepoznavnih pesmi iz zakladnice slovenske ljudske dediščine in prepevajo o naravi, letnih časih ter življenju in navadah, vtisnjenih v zavest slovenske identitete.

Knjigo dopolnjuje zgoščenska v izvorni vokalno-inštrumentalni priredbi otroškega pevskega zbora in solistke.

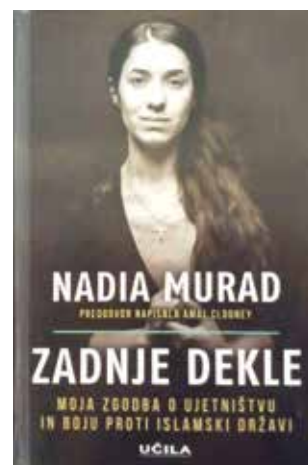

ODRASLI ODDELEK

BIOGRAFSKI ROMAN

Murad, Nadia; Krajeski, Jenna: Zadnje dekle – moja zgodba o ujetništvu in boju proti Islamski državi

Učila International, 2018
V začetku avgusta leta 2014 se je za Nadio Murad za vselej spremenilo življenje. V njeno vas Kočo so vkorakali pripadniki Islamske države. Odpeljali so vse mlade fante, da bi jih izurili za vojake svojega režima, dekleta prodali kot spolne sužnje, vse ostale pa pobili. Za Nadio se je pričelo trimesečno mučenje kot spolna sužnja, kjer so jo mučili, poniževali in vsakodnevno posiljevali. Nasilja ni bilo konec in tako želeni beg v svobodo skoraj nepredstavljiv. Toda nekega dne se ji je uspelo rešiti in s pomočjo dobrih ljudi je pobegnila iz svoje dežele v varno Nemčijo. V spominih brez olepševanja opisuje svoje ujetništvo in življenje kot spolna sužnja, danes pa se v okviru Združenih narodov kot posebna odposlanka zavzema za odpravo Islamske države, režima in kazen za vse odgovorne le-tega. Za svoja prizadevanja je prejela nagrado Vaclava Havla za človekove pravice (2016) in letos (2018) Nobelovo nagrado za mir. Knjiga, polna bolečih spominov, čustev, trpljenja in upanja.

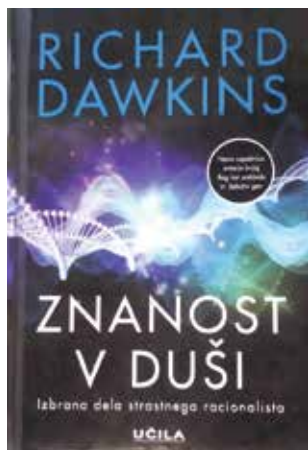
SPLOŠNO

Dawkins, Richard: Znanost v duši [izbrana dela strastnega racionalista]

Učila International, 2018

Richard Dawkins, avtor uspešnic Sebični gen in Bog kot zabloda, velja za enega največjih umov sodobnega časa in človeka, ki zna znanost približati in prikupiti najširšemu krogu ljudi. V pričujoči antologiji je zbranih več kot 40 sestavkov, ki jih je napisal ob različnih priložnostih in ki kažejo njegovo kalejdoskopsko zanimanje za najrazličnejša področja

znanstvenega udejstvovanja. Vsi prispevki so opremljeni s spremno besedo in avtorjevim komentarjem, tematika pa sega vse od evolucije in darvinističnega naravnega izbora do vloge znanstvenika kot preroka, Dawkins pa se dotakne tudi možnosti življenja na drugih svetovih in obdela vprašanje, ali je tudi znanost vera, predvsem pa se posveča lepoti, krutosti in posebnosti življenja na Zemlji. Znanost v duši je duhovita, jasna, natančna in iskriča predstavitev znanstvenih dognanj in razmišljanj izjemnega misleca ter kritičnega intelektualca sodobnega časa, ki ne le predano približuje znanost širšemu občinstvu, temveč jo napravi razumljivejšo, ne da bi jo hkrati banaliziral.

in počutje, izboljšati telesno vadbo po načelu »manj je več«, izboljšati telesno pripravljenost in moč, povečati energijo in zbranost in s pravilnim dihanjem zmanjšati apetit.

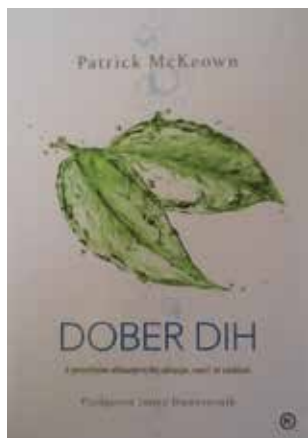
Viri: www.emka.si, www.bukla.si, felix.si, www.dobreknjige.si.

ALTERNATIVNA MEDICINA

McKeown, Patrick: Dober dih – s pravilnim dihanjem do zdravja, moči in vitkosti

Mladinska knjiga, 2018

Izboljšajte telesno pripravljenost, zdravje in počutje s preprosto, a znanstveno dokazano tehniko pravilnega dihanja. McKeown je vrsto let trpel zaradi astme. Spominja se, da je kronično dihal skozi usta. Ko se je naučil pravilnega dihanja, je astma postopoma izvenela. McKeown je avtor programa Oxygen Advantage, dihalne tehnike umirjenega dihanja skozi nos. Pomagal je že tisočim, od astmatikov do vrhunskih športnikov. Tudi vas bo poučil, kako pravilno dihati skozi nos in s tem izboljšati splošno zdravje

Knjižnica Frana Levstika

01 308 57 50

Ponedeljek	12.30 -19.00
Torek	zaprto
Sreda	10.00 -15.00
Četrtek	12.30 -19.00
Petek	12.30 -19.00

www.mklj.si

TA VESELI
DAN
3. december
Dan odprtih vrat slovenske kulture

Krajani Krvave Peči in Zavod Parnas

vse ljubitelje knjig in branja lepo vabijo na svečano odprtje urejene vaše knjižnice, ki bo v ponedeljek, 3. decembra 2018, ob 18. uri v Domu veteranov v Krvavi Peči.

Dogodek pripravljamo na »Ta veseli dan kulture«, ki ga v Sloveniji obeležujemo na dan rojstva slovenskega pesnika Franceta Prešerna.

O TURJAŠKIH

Turjaški so prišli v naše kraje s Franki kmalu po letu 828. Eden od najbolj usodnih mejnikov v naši zgodovini je bil upor hrvaškega kneza Ljudevita Posavskega leta 817 proti Frankom in njegova zadušitev.

Turjaški grad, arhiv Občina Velike Lašče

Do takrat je bila naša dežela polavtonomna v sestavi Furlanske marke (mejne grofije), ki je bila del Frankovskega cesarstva. Ljudje so živeli v svojih plemenskih zvezah, v mnogočem po starih šegah. Večina ljudi je bila svobodna, vendar so bile med ljudmi velike razlike. Nekateri so imeli veliko zemlje in hlapcev, drugi so sami obdelovali zemljo, ponekod so živeli v družinskih zadrugah.

Leta 817 se je frankovskemu cesarju Ludoviku Pobožnemu uprl hrvaški knez Ljudevit Posavski. Temu uporu so se pridružili tudi Slovani v današnji Sloveniji in deloma Koroški.

Gledano z današnjimi očmi je bil upor pustolovščina brez primere, ampak zgodovine ne smemo gledati z današnjimi očmi. Razmerje moči je bilo takšno, da upor ni mogel uspeti. Cesar Ludovik Pobožni je proti upornikom poslal mejnega grofa Kadolaha in za njim mejnega grofa Balderiha.

Dolgi pet let so potrebovali Franki, do so z ognjem in mečem zatrli upor (leta 822). Knez Ljudevit Posavski je zbežal v Dalmacijo, ki se upora ni udeležila; tam ga je dal sorodnik tamkajšnjega kneza Ljudemisel ubiti.

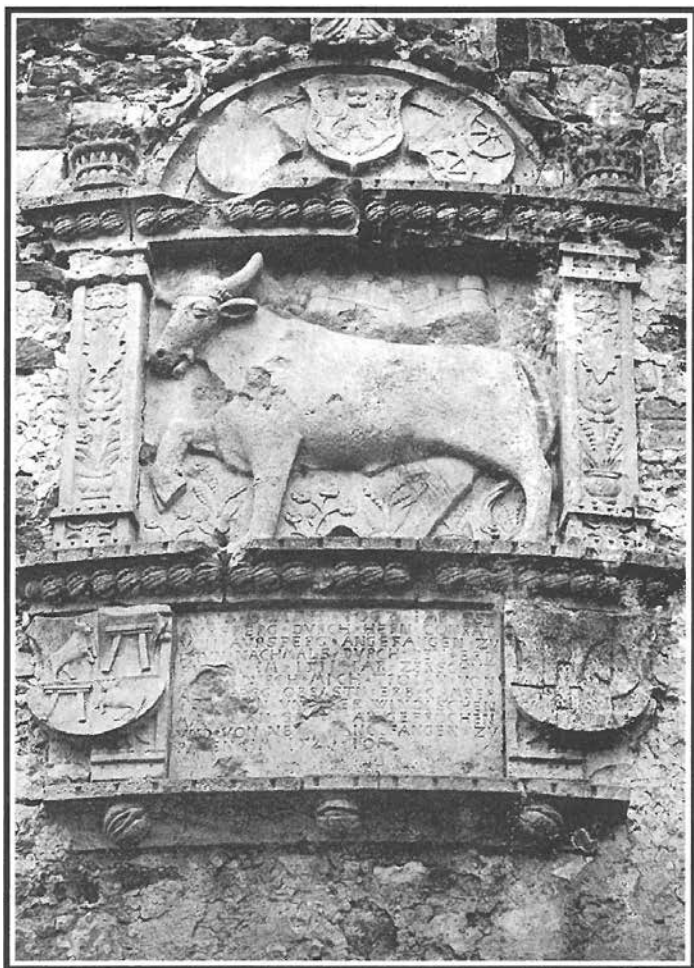
Posledice upora so bile po šegi tedanjega časa strašne. Mnogi uporniki so izgubili življenje, vsi pa so izgubili svobodo in premoženje. Premaganci so postali last cesarja, prav tako zemlja, stavbe, živina in orodje. Župani so izgubili samostojnost in postali privesek fevdalcev. Podložniki – tlačani niso smeli zapustiti zemlje, ki si jo obdelovali. Represalije Ludovika Nemškega (sina Ludovika Pobožnega) so zdesetkale prebivalstvo. Cesar je leta 828 izvršil upravno reformo. Dežela je bila oddvojena od Furlanske marke (mejne grofije) in pridružena Bavarski marki. Izgubila je svojo polavtonomijo. Nič več ni imela (slovenskega) kneza. V deželi

so se naselili frankovski velikaši. Cesar je del zaplenjene zemlje s podložniki vred razdelil med člane svojega oboroženega spremstva; ti so z večjimi ali manjšimi oddelki oboroženih in bojevanja večjih hlapcev tudi sestavljali njegovo vojsko, večji del pa je pridržal sebi. Po nekaterih virih so bili med tistimi, ki so kmalu po letu 828 dobili v fevd zemljiške posesti v naših krajih Turjaški in Vovbrški.

Kasnejši cesarji so njim pripadajoče posesti razdelili cerkvi (Bled, Škofja Loka) pa tudi svetnim gospodom (predvsem vojakom).

Cesar Arnulf je leta 898 dal v fevd veliko cesarsko posestvo Breže – Seliče na Koroškem in veliko cesarsko posest na Kranjskem, vključno s kompleksom Villa Lasis. Prvi Breže Seliški je bil domnevno nezakonski sin cesarja Arnulfa. Za upravljanje svojih posesti na Kranjskem so si Breže-Seliški postavili oporišče Višnjo Goro. Verjetno so imeli v Laščah dvor (gospodarska enota za obdelovanje zemlje v lastni režiji). Kasnejši Višnjegorci so stranska veja Breže-Seliških. Vovbrški so si postavili upravo na Slevici. Ravnica od cerkve proti Ulaki se imenuje »Purga«. Burg je nemško grad ali vsaj gradič.

V naši okolici so cesarji dali v fevd oglejskim patriarhom gospodstvo Ortnek (Slemena) in gospodstvo Bloke (grad Nadlišek). Oglejski patriarh je dal gospodstvu naprej v fevd, in sicer gospodstvo Ortnek Ortenburžanom (od tod ime kraja) in gospodstvo Bloke Turjaškim. Turjaški so si kmalu po letu 828 postavili grad malo nižje od današnjega gradu. Razvaline tega »starega gradu« po skoro 1200 letih še vedno kljubujejo zobu časa. Turjaški so si naredili ime Auersperg (turova gora). Leta 1067 si je Konrad Turjaški postavil nov grad na sedanjem mestu. Leta 1140 je ta grad požgal sosed Ortenburški. Grad je bil obnovljen šele leta 1190. Leta 1511 je ta grad porušil rušilni potres, ki je prizadel naše kraje. Obnovljen je bil

Turjaški grb

Vir: I. Stopar: *Grajske stavbe v osrednji Sloveniji, Ljubljana 2003*

leta 1521. Med vojno 1943 je bil grad deloma požgan. Po vojni pa vsaj deloma obnovljen. Skozi stoletja so si Turjačani zelo povečali svojo posest. Pridobili so: Bloke (1260), grad in posestvo Hmeljnik (1399), Šumerk, Metliko, Mokronog, Žužemberk (1538), Višnjo Goro (1660), Dvor (1664), Kočevje in Poljane (1744), Sotesko (1793). Seveda je nekaj tega zopet odpadlo.

Leta 1630 so postali grofje in leta 1791 je bila kočevska veja rodovine povzdignjena v kneze. Prvotni rod Turjaških (tisti, ki je prišel s Franki), je leta 1248 izumrl, nasledili so ga njegovi ministeriali. Ministeriali so bili pripadniki nesvobodnega stanu, ki so se v službi fevdalca odlikovali praviloma kot upravitelji posesti ali kot vojaki. Če izumrla rodovina ni imela s kom sklenjene dedne pogodbe, so ministeriali lahko vstopili v vse njene pravice in obveznosti.

Pozneje je posestvo Turjak vključno s palačo v Ljubljani (osrednja posest) dobilo značaj fidejkomisa – neprodajno dedno posestvo, to pomeni, da vsakokratni lastnik posestva ni mogel prodati niti v celoti niti posameznega dela, lahko ga je samo zapustil svojemu potomcu.

Kot vplivna rodovina so Turjaški opravljali v kranjski deželi številne pomembne funkcije. Večkrat so bili deželni glavarji. Herbert Turjaški je bil vrhovni poveljnik Vojne krajine, padel je v boju s Turki leta 1575 v bitki pri Budačkem. Andrej Turjaški je bil poveljnik trdnjave Karlovac in je poveljeval karlovški posadki v znani bitki pri Sisku leta 1593.

Turjaški so se poizkusili tudi v podjetništvu. Turjaška veja je pridobivala železo v fužinah pri Rašici. Kočevska veja je imela topilnico železa v Dvoru pri Žužemberku.

Sic transit gloria mundi (Tako preide slava sveta)

Zgodovina je zapis pomembnih dogodkov, ki so vplivali na življenja ljudi in sveta. Tudi Turjaški so del naše zgodovine.

Janez Škulj, Podkogelj

ČESA NAS KULINARIČNA DEDIŠČINA POPRTNIKA LAHKO NAUČI ZA DANES

Že par let zaporedoma se ob Dnevh evropske kulturne dediščine (DEKD) vrata Trubarjeve domačije na široko odprejo nosilec izročila priprave poprtnika. Tudi letos je Občina Velike Lašče podprla – tokrat kar celodnevno – dogajanje, ki je v nedeljo, 30. septembra 2018, na Trubarjevi domačiji aktiviralo okrog 50 obiskovalcev.

Izobraževanje, ki je tudi sicer med najpomembnejšimi poslanstvi Trubarjeve domačije, je bilo tokrat namenjeno najširšemu krogu ljubiteljev kulinarčne dediščine. Vodili sta ga Lili Mahne (Zavod Area Gea) in Metka Starič (Zavod Parnas), brezplačno smo ga izpeljali kot del aktivnosti projekta Uživam tradicijo, Interreg V-A Slovenija-Hrvaška. Posvetili smo se vsebinam kulinarčne dediščine poprtnika, ki jih nameravamo v sodelovanju z Občino Velike Lašče, Trubarjevim gajem, Društvom za ohranjanje dediščine in drugimi sodelavci v času nižje sezone aktivneje umestiti na Trubarjevo domačijo.

Metode neformalnega izobraževanja dovoljujejo več svobode kot formalno izobraževanje, zato so bili udeleženci dejavni oblikovalci celodnevnega dogajanja. Pripravljali so male kruhke in okraske za na poprtnik iz kvašenega testa in jih v nadaljevanju spreminjali v okusne prigrizke z nadevi iz lokalne samooskrbe Kmetije Mohor iz Javorja. Sami so si izdelali spominek – vezali so miniaturno knjigo z receptom za poprtnik

in z vsebinami ohranjanja izročila po Sloveniji. Izvedeli so marsikaj o označevanju embalaže, deklaracijah in si pripravili okusne kulinarčne spominke ter vse aktivnosti komentirali in ovrednotili.

Ves čas smo bili pozorni na zahteve HACCP in na to, da se nahajamo v kulturnem prostoru, galeriji z umetniškimi deli, kjer klasični kuharski postopki seveda niso izvedljivi. Z izkušnjami muzejske kustosinje in vodnika pedagoga sta nam že ob pripravi programa izobraževanja priskočila na pomoč mag. Barbara Pečnik in Andrej Perhaj z Občine Velike Lašče, za kar se jima lepo zahvaljujem. Izobraževanja sta se udeležili tudi predstavnici sodelujočih partnerjev BIC Ljubljana, Mojca Smerajec, in iz Društva Trbuhovica Mirjana Žagar – iz hrvaškega Prezida. Pregledali smo priložnosti, ki ji prinaša sodelovanje s projektnima partnerjema ob vnašanju vsebin v programe srednješolskega izobraževanja za peke ter pripravi čezmejnih aktivnosti (zlasti v Prezidu, Loškem Potoku, Sodražici in Loški dolini).

Odlične rešitve, ki jih je skozi izobraževanje udeležencem ponudila Lili Mahne, so navduševale tudi naključne obiskovalce dogajanja, saj smo celodnevno dogajanje odprli tudi naključnim obiskovalcem Trubarjeve domačije in vsem drugim zainteresiranim. Udeleženci so si sami pripravili tudi kosilo, nato pa so že pričeli prihajati udeleženci popoldanskega dela

– srečanja nosilcev izročila priprave poprtnikov iz Slovenije in Hrvaške, ki jih povezuje Zavod Parnas. Letos so prišli udeleženci iz Velikih Lašč, Roba, z Gradeža, iz Dobrepolja, Sodražice, Loškega Potoka, Ribnice, Šentruperta, Prezida, Cerknice, pozdrave so nam poslali iz Ivančne Gorice, s Svibnega, Loške doline, Žumberka, Novega mesta in od drugod. V delovnem vzdušju so udeleženci izmenjali svoje izkušnje, načrte, pričakovanja, kritike. Še posebej smo bili letos veseli kulturnega programa nosilk izročila iz Loškega Potoka, ki so z nastopom ljudskih pevk Povasjenk, prikazom predenja ter simpatičnimi dramskim nastopom in deklamacijami navdušili vse prisotne. Čestitali smo dobitnicam odmevnih priznanj, povezanih z ohranjanjem kulinarčne dediščine, in se razšli v pričakovanju zimskih aktivnosti, ko bo spet dišalo po poprtnikih. Navdušeni, da je vsako leto več takih domov.

Naj za konec strnem izkušnje obeh naših septembrskih izobraževanj s Trubarjeve domačije: izobraževanje o interpretaciji kulinarčne dediščine ob pohodih in prireditvah (Gremo na štruklje – 17. 9.) smo prvič, a zelo uspešno povezali s postankom pohodnikov Po Trubarjevi rojstni fari na Trubarjevini in v nadaljevanju odlično interpretirali pripravo petih različnih vrst štrukljev na Prazniku sadja na Gradežu (o tem lahko berete v prispevku DOD). Izobraževanje o interpretaciji kulinarčne dediščine poprtnika pa Trubarjevo domačijo umešča v center dogajanj ohranjanja tega izročila ter zaokroža enodnevni obisk v povezavi z ogledom jasic, predstavitev vaškega dogajanja na Gradežu, programoma Poprtnik na Trubarjevi domačiji ter Klinčarica Slave Petrič in Franje Sedej ob kakovostni gostinski ponudbi v obetaven turistični produkt. Ugotavljam, da sta obe prireditvi, Praznik sadja in Jaslice v skritih kotičkih Gradeža, v organizaciji DOD in s povezano mrežo lokacij, med katerimi je tudi Trubarjeva domačija, pripravljene, da jih promoviramo (in tržimo) kot kulinarčna festivala na transverzali od Panonije do Jadrana. Trubarjevi domačiji s tem poleg povečanega obiska prinašata tudi nove priložnosti za trženje kakovostnih in lokaciji primernih produktov. Prepričana sem, da bomo v sodelovanju z drugimi turističnimi ponudniki v kratkem oblikovali širše prepoznavno zimsko turistično ponudbo velikolaške dežele. Lahko ste med prvimi »preizkuševalci« tudi sami. In da ne pozabim – odprti smo za vsakogar, ki želi v tem duhu sodelovati in deliti svoje aktivnosti z drugimi.

ARHEOLOŠKA IN KONSERVATORSKO-RESTAVRATORSKA DELA NA POZNORIMSKEM OBRAMBENEM SISTEMU CLAUSTRA ALPIUM IULIARUM ZA LETOS ZAKLJUČENA

Arheologi in restavradorji Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije so v poletnem času v okviru projekta Claustra+ na lokacijah poznorimskega obrambnega sistema Claustra Alpium Iuliarum na Gradišču pri Robu in Benetah izvedli arheološke ter konservatorsko-restavratorske posege za potrebe prezentacije arheoloških ostalin.

Poznorimski, notranji obrambni sistem Claustra Alpium Iuliarum predstavlja največji gradbeno-inženirski podvig iz rimskega obdobja pri nas in ga uvrščamo med najpomembnejšo kulturno dediščino v Sloveniji. Sestavljen je iz odsekov kamnitih zidov, stolpov, trdnjav in utrdb, ki so varovali osrčje rimskega imperija pred sovražnimi vdori in služili nadzoru nad trgovino in premiki prebivalstva. Danes lahko ostanke posameznih zapor najdemo od Reke na Hrvaškem prek Prezida do Babnega Polja v Sloveniji, nato čez Bloško planoto, območje Vrhniko in Ajdovščine, pa vse do Zarakovca pri Cerknem. Navidezna črta je dolga približno 130 km. Najdaljša zopora se nahaja nad Vrhniko (Ajdovski zid), ki meri skoraj 8 km in je imela vsaj 35 stolpov. Arheološko je dokumentiranih več kot 19 lokacij z več kot 100 stolpi, 4 trdnjavami in 5 utrdbami.

Na lokaciji Gradišče pri Robu je bil očiščen in prezentiran presek zapornega zidu ob poti do slapu Kobilji curek. Zid je bil poškodovan in deloma uničen v času gradnje gozdne ceste in je bil do nedavnega viden

le kot zaraščen nasip. Z arheološkim posegom je bila odkrita celotna širina zidu, ki je na tem mestu obsegala celo 2 m, ter pohodni pas zidu z estrihom vzdolž višjega prsobrana. S konservatorsko-restavratorskimi deli so bile strukture nato utrjene in so sedaj prezentirane sub divo oziroma na prostem.

Zatem so nadaljevali z deli na delu zapornega zidu in stolpu v Benetah, ki stoji ravno na meji med Notranjsko in Dolenjsko. Korenine bukovih dreves so tukaj tesno oklepale arheološke strukture, zato je bilo terensko delo za arheologe Centra za preventivno arheologijo ZVKDS zelo zahtevno. Odkrili so celoten obseg stolpa, ki je bil znotraj in zunaj ometan. Ob stolpu sta se nadaljevala kraka zapornega zidu, ob katerem so bili odkriti tudi oporniki. Slednji so nosili leseni mostovž, po katerem so se premikali in stražili rimski vojaki. Poleg tega so arheologi odkrili različne pohodne površine stolpa ter žganinske plasti oziroma razne sledove uničenja in požara – celo kamni v strukturah so bili razpokani zaradi izpostavljenosti visokim temperaturam. Odkritih je bilo zelo malo drobnih najdb, saj so se vojaki v stolpu verjetno le občasno zadrževali. Ob izkopu drenažnega jaška pa so arheologi prišli do osupljive najdbe, ki presenetljivo ne sodi v poznorimsko obdobje – našli so namreč steklenico s sporočilom, tako imenovano časovno kapsulo, ki so jo za seboj pustili arheologi, ki so na tej isti lokaciji izkopavali leta 1970. Na sporočilu, starem 48 let, so bila zapisana vsa imena članov arheološke skupine, ki so takrat opravili raziskave na delu stolpa. Strukture stolpa so nato strokovnjaki Restavratorskega centra ZVKDS zelo skrbno utrdili in restavrirali.

Dela v okviru projekta Claustra+ (Čezmejna destinacija kulturnega in zelenega turizma Claustra Alpium Iuliarum) bodo sodelavci ZVKDS nadaljevali tudi v naslednjem letu: na omenjenih lokacijah bodo postavljene informativne table in arheostereoskop s tridimenzionalnimi rekonstrukcijami poznorimskih struktur. Poleg tega bodo v letu 2019 tudi izvedli obsežne posege za prezentacijo izbranih lokacij tako imenovanega Ajdovskega zidu pri Vrhniko. S temi in tudi drugimi dejavnostmi želijo povečati dostopnost in prepoznavnost poznorimskega obrambnega sistema Claustra Alpium Iuliarum. Nedvomno ima Claustra namreč potencial biti ena izmed najprivlačnejših destinacij na čezmejnem območju, ki lahko stopi ob bok sorodnim destinacijam v tujini, kot sta Dežela Hadrijanovega zidu ali nemški limes. Projekt izvajajo poleg vodilnega partnerja Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije še trije slovenski in pet hrvaških partnerjev. Projekt traja do 31. 1. 2020 in je sofinanciran s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj, skupna vrednost projekta pa znaša 1.779.988,15 evra.

Dodatne informacije:

dr. Katharina Zanier (vodja projekta Claustra+)
Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA VELIKE LAŠČE PRAZNOVALO 20-LETNICO

Društvo podeželskih žena Velike Lašče je 20-letnico delovanja praznovalo na tradicionalnem, letos že 14. bučno-marmeladnem dnevu, ko na Levstikovem trgu v Velikih Laščah zadiši po bučni juhi, na pokušino so marmelade in najrazličnejše domače dobrote, na ogled pa različne buče. Letos so na glavnem trgu v Velikih Laščah ob številnih stojnicah bile prikazane domače, skoraj že pozabljene obrti, na ogled je bila razstava Gospodinja se predstavi, končalo pa se je s svečano prireditvijo v počastitev 20-letnice društva. Praznovanje so s svojo prisotnostjo popestrili tudi prijatelji iz Razkrižja.

V zgodnjih jutranjih urah, v soboto, 6. oktobra, je v Velikih Laščah zadišalo po bučah. Tri ekipe, ekipa DPŽ Sončnice iz Grosuplja, ekipa DPŽ Kočevske in ekipa Vaški kuharji so začeli rezati buče za bučno juho.

Praznična sobota na Levstikovem trgu

Po dobri uri so bile že vse juhe kuhane, zato je sledilo dekoriranje mize in serviranje juhe.

Vse je pozorno spremljala tričlanska ocenjevalna komisija pod vodstvom Marijane Samsa, ki je vse juhe tudi okušala. Vsaka je imela malo svojega prav posebnega okusa, zato se je komisija težko odločila, katera je bila najboljša. Najboljšo juho je po oceni komisije skuhal ekipa DPŽ Kočevske, drugi so bili Vaški kuharji iz Velikih Lašč, tretji pa DPŽ Sončnica iz Grosuplja.

Častne članice DPŽ Velike Lašče so Marija Cimperman, Jožica Mauser in Štefka Cimperman.

Pri ocenjevanju marmelad je tričlanska komisija pod vodstvom Milke Debeljak okušala 23 različnih marmelad. Glede na čvrstost ali konsistenco, okus, vonj in barvo je najboljšo marmelado skuhal Zorka Grobelšek, drugo Magdalena Peterlin, tretjo pa Joži Mauser.

Župan Anton Zakrajšek je predsednici društva Magdi Peterlin izročil posebno zahvalo občine za dvajset let delovanja društva.

Na tržnici na Levstikovem trgu so bile številne stojnice, na katerih so domačini predstavljali že pozabljene obrti teh krajev, na pokušino in naprodaj pa so bili tudi domači pridelki in izdelki.

Na razstavi buč na Levstikovem trgu pa je bila tudi najtežja 82,5 kilogramska buča Jožeta Železnika in najbolj posebna buča Anamarije Komac Bernik. Poleg okušanja bučnih juh in marmelad so si obiskovalci lahko ogledali različne stojnice, kjer so predvsem starejši domačini izdelovali zobotrebce, žlice, predla se je volna na kolovratu, v pokušino in nakup pa so bile tudi različne domače dobrote in izdelki.

Na svoji stojnici so Razkrižani ponujali bučno olje, različna zelišča, ki rastejo na vrtovih in na travnikih Prlekije, vino Vinske kraljice Martine XV, ki ga pridelujejo člani društva, razkriške gospodinje pa so postregle z razkriškimi pogačicami in razkriškimi mlinci. Slednji so narejeni iz vode in moka, namazani z zaseko.

Poleg številnih lokalnih stojnic so tržnico v Velikih Laščah tokrat popestrili tudi člani Turistično-narodopisnega društva Razkrižje, ki z DPŽ Velike Lašče sodelujejo že od leta 2003, od leta 2005 pa še bolj, saj sta takrat društvi podpisali listino o nameri, Občina Velike Lašče in Občina Razkrižje pa sporazum o sodelovanju. Od takrat občini sodelujeta na več področjih, občani pa se izmenično obiskujejo ob vseh večjih praznovanjih ene ali druge občine. Tudi tokrat se je v Velike Lašče pripeljal poln avtobus Razkrižanov skupaj s Stankom Ivanušičem, predsednikom društva in županom občine Razkrižje.

Razstava Gospodinje se predstavi

V okviru praznovanja 20-letnice društva so članice v razstavnem prostoru Levstikovega doma pripravile tudi zanimivo in bogato razstavo Gospodinje se predstavi, v kateri so se predstavile članice s svojimi pridelki in izdelki, med katerimi so izstopale krušne in druge sladke dobrote. 20 let svojega dela so po dopoldanskem pestrem dogajanju na trgu slovesno zaključili v Levstikovi dvorani. Bilo je mnogo pohval in zahval, vmes pa ples, glasba in petje učencev osnovne šole Velike Lašče ter nastop gostov folkloristov iz Razkrižja. Dvajset let delovanja društva je v pozdravnem nagovoru predstavila od leta 2015 aktualna predsednica Magdalena Peterlin. Kot večina tovrstnih društev po Sloveniji je tudi DPŽ Velike Lašče kot aktiv Kmečkih žena pod okriljem kmetijske svetovalne službe deloval že v sedemdesetih letih. Leta 1998 pa je bilo uradno ustanovljeno Društvo podeželskih žena (DPŽ) Velike Lašče. Prva predsednica društva je bila Mihaela Polzelnik. Njena naslednica je bila Milka Debeljak, ki je bila predsednica daljši čas, vmes pa je krajši čas društvo vodila tudi Bojana Dolšina. Danes je v društvu okrog 30 članic, srečujejo se vsak zadnji ponedeljek v mesecu. V okviru društva od leta 2012 deluje tudi sekcija Rož'ce. Njene članice izdelujejo različne rožice iz krep papirja. Pred leti so razvile svoj prapor in poskrbele za svoje obleke, izdelane po nedeljski (tazahmašni) obleki babic, v katerih se predstavljajo na prireditvah. Skozi leta so organizirale številne lastne prireditve in štiri so postale tradicionalne, to so materinski dan, dan gospodinje, bučno-marmeladni dan in državna razstava ter ocenjevanje kruha iz krušne peči. „V občini skoraj ni prireditve, na kateri ne bi občutili sadov dela pridnih rok. Potice, poprtniki, pletenice, rogljički, namazi, aranžmaji, suho cvetje, ročna dela, ples in predvsem dobra volja bogatijo naš prostor,« so bile besede župana občine Velike Lašče Antona Zakrajška, ki je ponosen na to, da svoja znanja in izročila, ki so jih članice društva pridobile od svojih staršev ali starih staršev, z organizacijo številnih delavnic ter sodelovanjem s šolo in vrtcem, prenašajo na mladi rod in so poleg tega še uspešne na različnih tekmovanjih, ki potekajo v organizaciji Zveze kmetov Slovenije. Društvo podeželskih žena je eno izmed najbolj aktivnih društev v občini, kar je dokaz, da so v preteklosti prejeli vsa možna občinska priznanja.

Magdalena Peterlin je v imenu društva podelila listino častnega člana društva za njihovo dolgoletno članstvo in požrtvovalno delo v društvu Štefki Cimperman, Joži Mauser in Mariji Cimperman.

Popoldan so Razkrižani izkoristili in se popeljali po Notranjskem ter se na presenečenje ustavili tudi pri velikolaškem županu Antonu Zakrajšku.

PRAZNIK SUHEGA SADJA OB 80. OBLETNICI IZGRADNJE SUŠILNICE

Ob letošnjem Prazniku suhega sadja smo proslavili tudi 80. obletnico izgradnje sušilnice, zato smo se v Društvo za ohranjanje dediščine 16. septembra še posebej potrudili, da bi bilo dogajanje čim bolj pestro, veselo in zanimivo.

Med pohodniki

V nasprotju s prejšnjimi leti nas za spremembo ni skrbelo vsaj vreme in za Pohod po Trubarjevi rojstni fari se je zjutraj na Turjaku zbralo 70 dobrovoljnih pohodnikov. Predsednik društva Marko Šavli nas je po pozdravu postregel z rogljički, na Rašici pa nas je čakalo prijetno presenečenje. Vodja zavoda Parnas Metka Starič je kot Marjetka z Raš'ce v narečju povedala legendo, kako maja ujamejo komarja in ga privežejo pod »ta suhi most« ter ga redijo do avgusta, ko ga zakoljejo. Nato je poskrbela za pogostitev z zavitki iz različnih vrst moke in z različnimi nadevi, od jabolk do pora, bučk, sira in paradižnika, vsak je bil slastnejši od drugega. Andrej Perhaj nam je od manj znanih podrobnosti iz Trubarjevega življenja predstavil dve obdobji: beg pred ječo, ko je bil star 40 let, in dokončni izgon iz domovine leta 1565. Zanimivo je, da za pol leta ni znano, kjer se je skrival, saj niti sam o tem ni ničesar zapisal, da ne bi izdal ljudi, ki so mu pomagali. Čez pol leta je nadaljeval svoje delo v Nürnbergu. Doma so mu vse zaplenili, najbolj je bil jezen zaradi izgube bogastva dveh knjižnic. V Nemčiji je takoj dobil hišo in službo, vendar je zaradi življenja na tujem trpel, znane so njegove besede »Pišem vam iz niger doma«. Čeprav je bil 17 let katoliški duhovnik, je pridigal proti celibatu, njegova poroka v Nemčiji pa je pomenila dokončni prestop v protestantizem, ko je za sabo porušil vse mostove do katoliške vere. Po 13 letih se je lahko vrnil v domovino, dokončno pa je bil izgnan zaradi izdaje Cerkovne ordninge, ki je bil enoten cerkveni red za vse slovenske pokrajine, toda s tem pravnim dokumentom je posegel v pristojnost Habsburžanov. Takrat je že imel dva sinova in žena Barbara je bila noseča.

Razsajala je kuga, ki je pobila pol Evrope, zbolela sta tudi z ženo. Sam je preživel brez posledic, toda Barbari je oslabil imunski sistem in po porodu je umrla zaradi pljučnice. Pred izgonom je imel nekaj tednov časa, da je poravnal dolgove, prodati je moral tudi hišo. Njegovo delo so uničili, obenem so uničili proces združevanja Slovencev, kar ga je poleg ženine smrti

zelo prizadelo. Kar osem let ni napisal niti črke. Andrej Perhaj je poudaril, kako nekateri zmotno mislijo, da se je že takrat začela protireformacija. Zaradi nevarnosti pred Turki so Habsburžani hoteli ohraniti enotnost in šele po bitki pri Sisku, ko je bila turška nevarnost mimo, se je začela protireformacija.

Med nastopajočimi

Na gradeškem odru je zbrane pozdravil predsednik društva Marko Šavli; obenem se je zahvalil tudi vsem donatorjem, ki so pripomogli k izvedbi prireditve. Član Roman Jeglič je poleg predstavitve nastopajočih povedal nekaj besed o zgodovini sušilnice in obiskovalcem pojasnil, kaj vse si lahko ogledajo. Poleg pozdrava vsem gostom je članicam in članom društva nekaj pohvalnih in zahvalnih besed namenil župan Anton Zakrajšek.

Od nastopajočih so z ljudskimi pesmimi navdušili naše vokalistke Suhe češplje ter ljudski godci in pevci Studenček iz Ivančne Gorice – v obeh skupinah igrajo na zanimive domače inštrumente. Mladinska folklorna skupina Račna je razveselila z živahnimi plesi, nato je vse popoldne in zvečer obiskovalce zabavala skupina Pojav s pestro glasbo, ki je na plesišče vabila mlade in stare.

Zadovoljstvo po uspešno izvedeni prireditvi je proti večeru spodbudilo tudi nekaj članov in članic, da smo se kljub utrujenosti zaradi napornega dela od zgodnjih jutranjih ur, ko smo se že zbrali ob obvezni pripravi čebule in zelenjave, zavrteli ob plesnih ritmih.

Med štruklji

Ponudba, ki jo pripravlja društvo, je bila bogatejša kot prejšnja leta, novost so bili štruklji z nadevom iz suhih hrušk po izvirnem receptu Irene Zore, ki so navdušili obiskovalce, zato jih je zelo hitro zmanjkalo. Prvič jih je pripravila, ko smo se člani in članice društva poleti udeležili Štruklijade v Kumrovcu. To je festival s tekmovanjem v pripravi pečenih skutnih zagorskih štrukljev, ki so značilni za Hrvaško Zagorje in okolico Zagreba, organizirajo pa ga v različnih krajih.

Zavod Parnas je letos prvič pripravil kulinarčni dogodek Gremo na štruklje kot del projekta Uživam tradicijo. Gre za čezmejno sodelovanje INTERREG Slovenija-Hrvaška, v katerem sodelujejo po štirje slovenski in hrvaški partnerji, med njimi tudi omenjeni zavod. Dogodek je povezoval Jože Starič iz Parnasa, ki je predstavil sodelujoče kuharje in kuharice iz Hrovače pri Ribnici, Loškega Potoka, Škofljice, iz bližnjih vasi Junčje na Slemenih in Javorje ter z Golega pod Kureščkom. Med njimi moram posebej omeniti Anico Car in Meto Buček, sestri iz Društva upokojencev Loški Potok, ki so na Štruklijado v Kumrovcu na Hrvaškem pripeljali kar 17 različnih vrst štrukljev. Anica se je takrat pomerila tudi na tekmovanju v pripravi zagorskih štrukljev po enotnem tradicionalnem receptu, na Gradežu pa je pripravila dolenske štruklje z ocvirkovim nadevom. Poleg prostovoljk in zunanjih sodelavcev Parnasa sta sodelovali tudi dve udeleženci njihovega izobraževanja in prostovoljec iz publike, hrvaških gostov pa zaradi drugih obveznosti ni bilo.

Jože Starič se je dotaknil zgodovine štrukljev, ene najbolj značilnih slovenskih, pretežno prazničnih jedi, saj jih poznajo v vseh naših pokrajinah. Beseda je prevzeta iz avstrijske nemščine (Struckel, podobno Strudel) in pomeni jed zavite, polžaste oziroma vrtinčaste oblike. Že leta 1589 je dvorni kuhar v Gradcu zapisal recept za kuhane pehtranove štruklje. Kuhani ali pečeni so bili tudi na samostanskih jedilnikih. Kot meščanska jed naj bi se uveljavili v 17. stoletju. Danes so pogosto v ponudbi restavracij in gostiln kot priloga k mesu in omakam ali kot samostojna

sladica. Pripravljajo se iz različnih vrst testa (vlečeno, kvašeno, listnato, rezančno, ajdovo, krompirjevo) in na različne načine (kuhani v prtiču, foliji ali juhi, pečeni ali celo ocvrti), poznali naj bi več kot sto vrst. Razlikujejo se tudi po nadevih in po tem, ali jih ponudimo slane ali sladke. Najbolj značilni slovenski štruklji so s pehtranovim nadevom, najbolj razširjeni pa so sirovi ali skutni.

Komentator je ves čas spremljal dogajanje pri petih mizah, kjer so nastajali slastni štruklji iz različnih vrst moke (tudi brezglutenske) in z različnimi nadevi (fižolovi, ocvirkovi, s suhim sadjem, bučni, skutni, krompirjevi z orehi), pekli so tudi brezglutenske piškote. Degustacije je bil med prvimi deležen župan, glede na število obiskovalcev je bila tako uspešna (beri: slastna in hitra), da mene, ki sem vmes slikala dogajanje po vasi, žal ni pričakal noben košček. Obiskovalci so bili na splošno navdušeni nad dodatno »živo« popestrivijo našega praznika.

Med obiskovalci

Nekaj pohodnikov se je posebej zahvalilo za vodenje zanimivega in nenapornega sprehoda, obiskovalci na Gradežu, ki jih je bilo več kot 2.000, so bili vidno zadovoljni s celotno ponudbo. Tudi srečke so pridno kupovali, tako nas je veliko članic in članov ostalo praznih rok.

Podpredsednica društva Jožica Zabukovec je kot vodnica v središču vasi spoznala člane dveh slovenskih družin iz Italije. Prvi so bili iz Doline pri Trstu, kjer je nekaj časa živela Jožica Koprivec, ki jo dobro poznajo, drugi so prišli iz Križa pri Trstu. Oboji so se na Gradežu ustavili slučajno, ker si videli plakat. Nad prireditvijo in ogledom vasi so bili navdušeni, niso pa vedeli, da je bil skladatelj Marij Kogoj rojen v Trstu. Z Jožico so nekaj besed spregovorili še o zanimivem ribškem muzeju v Križu, ki smo si ga ogledali na letošnji društveni ekskurziji.

Sama sem klepetala z dvema paroma, ki sta se udeležila tudi pohoda, in s parom, ki je obiskal le prireditev.

Jasna in Bojan iz Dravelj sta za pohod in prireditev izvedela od prijateljev. Pohod, degustacijo in predavanje na Trubarjevini sta ocenila kot odlično. Tudi celotno prireditev sta zelo pohvalila. Ogledala sta si vse znamenite točke v vasi, ki so se jima tudi zdele zanimive in vredne ogleda. Na stojnicah, kjer je bila po njenem mnenju sicer pestra ponudba, sta pričakovala več domačih pridelkov. Želela bi si tudi, da bi bila ob razstavi gob zagotovljena tudi razlaga.

Maja in Dušan iz Besnice sta o prireditvi prebrala na društveni spletni strani, sicer pa sta si pred leti že ogledala našo razstavo

jaslic. Pohod jima je bil ravno prav dolg, družba je bila prijetna, vreme lepo, kratka – uživala sta. Navdušena sta bila nad vodnikom Andrejem Perhajem, saj njegovo predavanje ni bilo le suhoparno navajanje podatkov. Pohvalila sta kuharice, ki so na Rašici pripravile okusno degustacijo. V vasi si znamenitosti nista ogledovala, ker sta jih že videla ob razstavi jaslic. Hrana na prireditvi je bila po njunem mnenju odlično pripravljena. Pohvalila sta tudi ponudbo na stojnicah.

Marko in Lidija z Brezovice sta videla reklamni pano na Škofljici. Prireditev je presešla njuna pričakovanja predvsem zaradi prijaznosti članic in članov pri stojnicah in na predstavitvenih mestih. Motila ju je le preglasna glasba, ki je oteževala pogovor. Posebej sta bila navdušena nad Borisom Zoretom in njegovo razlago o delovanju sušilnice. Tudi razstava gob in črna kuhinja sta nanju naredili lep vtis, konec koncev pa tudi sama vasica. Poskusila sta kar nekaj hrane in je bila zanju zelo slastna. Po njunem mnenju bi bilo glede na velik prostor lahko postavljenih več stojnic z bogatejšo ponudbo. Marka so najbolj pritegnili rezbarji, še posebej ga je navdušila najmlajša rezbarka. Ker je sam nekako podedoval zelo kakovostno rezbarsko orodje, znanja pa še nima, se je celo dogovoril, da bo k Tomažu Jakobu v Trzin prišel na rezbarski tečaj oziroma na ogled rezbarske delavnice.

Med stojnicami

Na stojnicah so se šibile tradicionalne suhe, tekoče in sladke dobrote našega društva, poleg tega so različne domače izdelke in prehrano ponujali izdelovalci in pridelovalci z vasi ter iz bližnje in daljne okolice. Obiskovalci so lahko kupili domače dobrote z vrta in gozda (ekološko pridelano sadje, likerje, marmelade, sokove, izdelke iz medu, ekološke čaje in zelišča, zdravilne sirupe, žganje ...), ročno izdelan nakit in torbice, unikatne šale, kape, copate, punčke in druge igrače (tudi iz recikliranih oblačil), uporabne predmete, okraske in spominke iz različnega materiala (lesa, keramike, čipke, volne, slame ...).

Med ponudniki so bili prvič gojenci zavoda Tončke Hočevnar, ki so prinesli svoje ročne izdelke, ter mladi čebelarji iz Velikih Lašč. Poklepetala sem z Elviro Kralj, ki je prodajala nakit in okraske iz čipk ter nekaj drugih pletenih in kvačkanih izdelkov. Povedala je, da se s temi ročnimi deli ukvarja že vrsto let, na naši prireditvi je že četrtrič. Ko je sodelovala na ribniškem sejmu, je videla naš transparent in se nato za sodelovanje dogovorila s predsednikom društva. Zaupala mi je, da se pri nas veliko bolje počuti kot na primer na Kravjem balu v Bohinju, kjer je neprimerno več stojnic in predvsem velika gneča, kar ji ni preveč všeč. Res pa je bil letos njen zaslužek malo manjši, ker stojnice ni imela pri sušilnici.

Med najstarejšimi člani

Pod kozolcem so stara podeželska opravila prikazovale naše najstarejše članice Joža Koprivec, Slavka Virant in Tončka Jakopin, ki so nepogrešljive tudi pri pletju in žetvi prosa, med najstarejšimi člani je tudi Stane Zabukovec, ki vedno skrbi za razlago o svoji razstavi kmečkega orodja.

Slavka Virant je povedala, da zobotrebce dela že 72 let. Začela jih je kot otrok, saj si je po ukazu očeta na ta način morala zaslužiti za zvezke. Takrat ji to še zdaleč ni bilo v veselje, zdaj pa »klinčarstvo« jemlje kot razvedrilo in se z društvom rada udeležuje prikaza starih opravil tudi na sejmih ali dogodkih v drugih krajih.

Tončka Jakopin je že kot otrok rada pletla kitke svojima dolgolasima sestrama, tudi Joži Koprivec, ki sta ju naučili vseh ročnih del, tako zna delati še zobotrebce in presti na kolovrat. Predpražnike iz ličkanja izdeluje približno 25 let, v začetku so si pri tem pomagali z zabitimi žebliji, delo je bilo podobno »štopenju« raztrganih nogavic, zdaj jih šiva z dreto. Letos je sama pridelala koruzo, zato je imela dovolj gradiva za vse predstavitve. Predpražnike, ki jih je spletla letos, je že oddala, toda od soseda je dobila celo prikolico novega ličkanja, tako je preskrbljena še za naslednje leto.

Joža Koprivec, ki se približuje devetdesetim, se je predenja naučila kot devetletna deklica pri stari mami v Hočevju, ki je kolovrat leta 1895 dobila za poroko, saj je bil ta včasih del vsake bale. Star je torej 133 let in temu primerno občasno nagaja, ker je potreben popravila. Ko so doma imeli ovce, so predli volno za nogavice in puloverje. Povedala mi je še, da je pulover v vojsko poslala tudi bratu – mojemu očetu. Nekaj časa so imeli doma še zajčke angora, ki jih je z veseljem česala, da so potem dlako spredli za jopice.

Tudi Stane Zabukovec bo čez tri leta štel 90 let. Kozolec, v katerem je razstava starega kmečkega orodja, je zgradil leta 2006 in predmete zbira vse od takrat. Vsako leto jih dodaja, tako ima zdaj že okoli 400 eksponatov. Delno jih je popisal pokojni član Jože Jeršin, ki je k zbirki tudi prispeval nekaj predmetov. Le malo je še članov v vasi, ki bi za vsako orodje in pripomoček znali razložiti, za kaj se je uporabljal, zato sta nujna celoten popis in prenos znanja na mlajše. Tudi podeželskih opravil bi se morale naučiti mlajše članice, da bogata dediščina ne bo utonila v pozabo.

EVROPSKO LETO KULTURNE DEDIŠČINE – DVOREC ŠTATENBERG

Člani Old Timer Cluba Škofljica smo v okviru Evropskega leta kulturne dediščine s starodobniki že obiskali »Slovenske Atene«, 22. septembra pa smo se z avtobusom zapeljali do Slovenske Bistrice na vsakoletni sejem starodobnih vozil in opreme.

Težke deževne kaplje so se odbijale od dežnikov, sejem smo zapustili kmalu po dvanajsti uri. Popoldanske ure smo izrabili za ogled lepega in veličastnega dvorca Štatenberg, ki leži med haloškimi griči v bližini kraja Makole.

Dvorec Štatenberg je eden redkih delujočih. Uvrščamo ga med najlepše baročne dvorce na Slovenskem. Pojem baročen pomeni nakičen, razkošen, fantastično okrašen, nenavaden, izumetničen, pretiran.

V dvorcu spoznamo slovensko kulturno dediščino ali v njem praznujemo. Restavracija v pritličju ponuja slavnostna kosila,

možna so poslovna srečanja in prekrasno izvedene poroke na simetrično urejenem vrtu.

Prvotni Stari grad Štatenberg je stal na neobljudenem senčnem gričevju gozdnatih Haloz že v 13. stoletju. Postaviti ga je dal Friderik Ptujski. Med letoma 1502 in 1556 je bil v lasti Turjačanov. Wolf Engelbert Turjaški ga je prodal ogrskemu velikašu Ferencu Tahiju, ki je z okoliškim prebivalstvom okrutno ravnal, kar je bilo povod za hrvaško-slovenski kmečki upor leta 1573. Zadnji lastniki so bili Attemsi, najvplivnejša plemiška družina na Štajerskem. Grad je začel razpadati, o njem nemo govorijo le razvaline.

Leta 1696 je grof Ignacij Marija Attems na lepšem sončnem kraju začel z zidavo dvorca, namenjenim za letno rezidenco, končan je bil med letoma 1720 in 1740. Dvorec je menjal lastnike, od leta 1989 je v lasti tovarne Impol iz Slovenske Bistrice.

Od leta 2015 je dvorec v najemu. Najemnika, grofica Tatjana Šubelj in grof Florjan Sušnik, sta si v njem ustvarila dom. Dvorec obnavljata, pripeljala sta 300 tovornjakov opreme; na stotine kosov pohištva, lestencev, svečnikov, preprog, glasbil ...

Prisluhnili smo Tatjani, ki rada pripoveduje o svojem grofovskem življenju v 21. stoletju. Rada ima baročna oblačila, ne ljubi se ji kuhati in pospravljati, rada pa se izobražuje, dneve preživlja v knjižnici, gledališču in operi.

»Maj, ali si opazil, kako se svet spreminja?« »Ja, ja. Spreminjamo ga ljudje, vedno je nekaj novega. A tudi staro je lepo!«

Ana Pia Debeljak

OTVORITEV KOGOJEVIH DNI, KANAL OB SOČI

V petek, 7. septembra 2018, smo se člani KUD Marij Kogoj Turjak odpravili na obisk v Kanal ob Soči, kamor nas je povabilo pobrateno Prosvetno društvo Soča. Ob 19.30 smo bili prisotni na slovesnosti odprtja Kogojevih dni. Gre za mednarodni festival sodobne glasbe, ki ga prirejajo že 39 let.

Za nagovor so poskrbeli predsednica društva Ljudmila Zimic, kanalski župan Andrej Maffi ter tokratni slavnostni govornik skladatelj Avgust Ipavec.

Sledilo je tudi odprtje likovne razstave akademske slikarke Elde Piščanec. Ob 20.30 pa so oder preplavile harmonije Slovenskega okteta.

Čez dan smo se člani ustavili tudi v Vipavi in si ogledali Lanthierijev dvorec ter kamp Park Lijak.

Po poučnem in aktivnem dnevu smo odločeni, da se drugo leto spet odpravimo v goste na Primorsko.

Katarina Gačnik

NA OBISKU PRI DVEH GENERACIJAH – PRI ŠOLARJIH IN ČAJANKAH IZ ROBA LECTOVA SRCA IN MEDENI JURČKI

Bila je ena tistih sobot, ki jih moj sin preživlja pri očetu. Jaz pa sem se odzvala povabilu moje drage Zorke in se odpeljala v Rob. »Skupaj z otroki iz šole bomo ustvarjali lectova srca in pekli medenjake,« mi je po telefonu povedala večer prej.

Lectovo srce me vedno spomni na meni zelo ljub slovenski film Cvetje v Jeseni. Na stojnici pred cerkvijo ga je Meti kupil Janez.

»Moj bo za bratca,« odločno pove deček iz najine skupine. Male roke spretno stiskajo vrečke, napolnjene z maso za krašenje. »Zmotil sem se,« zaskrbi fantka. S prstom obrišem barvo in jo polizem. »Poskusi še ti,« mu rečem. Najprej nejeverno oblizne svoj kazalec; ko ugotovi, da je sladek, pa se pozneje »zmoti« še večkrat. Otroci delajo prave umetnine. Njihova domišljija res nima meja. Radovednost pa tudi ne. »A je to za pojedst?« je naslednje vprašanje. Še preden uspem odgovoriti, da bomo poskusili piškote, ki jih pečejo njihovi sošolci, je srček že obgrizen. »Ah, zdaj je še lepši,« pove mladi umetnik. Iz sosednje sobe že diši. Tam otroci kuhajo kremo iz medu, čebeljega voska, ognjiča in kamilic. Tretja skupina

pa peče piškote. Medene jurčke. Vlogo učiteljic so to soboto prevzele članice skupine Čajanke iz KUD Rob. Stari recepti, veliko dobre volje in vonj po medu še mene ponese nazaj v čase, ko sva s staro mamo valjali, odtiskali in kdaj tudi zažgali kakšne kekse. In če sem že prišla na obisk, lahko še jaz otrokom nekaj dam. Po mojih izkušnjah šolarje vedno zanima, kaj in kako delamo novinarji na televiziji. Izmislim si igrico. Izberem snemalca. Kamero nadomesti stožec, okrog katerega sicer tečejo pri telovadbi. Novinarja. Za mikrofona uporabimo badminton žogico.

Potem se učenci odločijo, s kom želijo imeti intervju. Ta vloga je moja. Najbolj jih zanimajo športniki, politiki, za nekaj minut postanem tudi ravnateljica njihove šole, ki nas pozneje res obišče. Od srca smo se vsi nasmejali vprašanjem, mojim odgovorom in temu, kako včasih ostanemo brez besed.

Hvala, dragi šolarji in drage Čajanke, za prijetno sobotno dopoldne.

Jana Kobal
Foto Zorka Grobelšek

OČISTIMO SLOVENIJO

Na akcijo Očistimo svet so se odzvali tudi v občini Velike Lašče.

Maloštevilčna ekipa je pobirala odvržene smeti tudi ob cestah. Ljudje odmetavajo odpadke največkrat kar iz vozila. Pomanjkanje pravilne vzgoje ali brezbržnost bosta v prihodnosti še povzročala onesnaževanje sveta.

Niko Samsa

PLESNI VOZIČEK ZA LARO

LIONS KLUB RIBNICA, ki bo v lionističnem letu 2018/2019 praznoval 20-letnico svojega delovanja, je v sodelovanju z grosupeljskim podjetjem Hoc Center, d. o. o., zbral donatorska sredstva in tudi prispeval največji znesek pri nakupu plesnega vozička za Laro Nedeljковиč iz Velikih Lašč. Plesni voziček smo ji skupaj z ostalimi donatorji izročili v četrtek, 4. oktobra 2018, v gostoljubnem okolju Škrabčeve domačije v Hrovači. Vabilu na prireditev se je prijazno odzvala Velikolaška vokalna skupina; ta je prijetno popestrila dobrodelni večer.

Lara Nedeljковиč je študentka Fakultete za upravo. Pred dobrim letom je odkrila veliko ljubezen in strast do standardnih in latinskoameriških plesov na vozičku. Lara pravi, da je ples šport, ki razbija med ljudmi umetno zastavljene meje, ker omogoča popolno svobodo gibanja. Zelo hitro je odkrila, da je nadarjena, saj je s svojo prvo soplesalko že po dveh mesecih treningov osvojila zlato medaljo v kategoriji debitantov. Sedaj že tekmuje pod okriljem Zveze za šport invalidov – Paraolimpijskega komiteja Slovenije. Veliko svojega prostega časa prebije na treningih. Letos spomladi se je udeležila mednarodne tekme na Nizozemskem, kjer je osvojila tri zlate medalje, na najvišjem nivoju pa je segla v polfinale.

Sledilo je še nekaj tekmovanj, na katerih uspehi tudi niso izostali. Vse to je dosegla s klasičnim invalidskim vozičkom, ki za ples ni prilagojen. Utrnila se ji je velika želja, da bi lahko tekmovala s pravim, za ples prirejenim vozičkom. In želja se ji je uresničila. Tekmovanje, ki ji pomenijo zelo veliko, se bo poslej

lahko udeleževala s pravim plesnim vozičkom. V kratkem že potuje na mednarodno plesno tekmovanje na Slovaško.

Ostali donatorji po abecednem vrstnem redu:

DORO, d. o. o., iz Ljubljane;
 ETIS, d. o. o.; iz Ljubljane;
 HOC CENTER, d. o. o.; iz Grosuplja (pobudnik in organizator nakupa vozička za Laro);
 KUSS, d. o. o., iz Ribnice;
 MBC, d. o. o., iz Grosuplja;
 MZG, d. o. o., iz Grosuplja;
 ORMEGA MM, d. o. o., iz Ljubljane (dobavitelj vozička);
 TADEJ BAVDEK, s. p., iz Velikih Lašč;
 TEXIMP, d. o. o., iz Ljubljane.

Lari želimo veliko uspehov z novim plesnim vozičkom!

Duška Hočevar Mihelič

TEČAJ PRVE POMOČI PRI DOJENČKU IN OTROKU

Sreda, 14. 11. 2018, od 16.30 do 19.30 ure

4 pedagoške ure

klubska soba, Levstikov dom, Velike Lašče

obvezne prijave na www.meripopins.si.

Cena 30 €.

Nezgode so del našega vsakdana. Bodite pripravljeni, da vas v nujnih primerih ne zagrabi panika. Če imate potrebna znanja in veščine, boste, ko bo potrebno, sposobni ukrepati mirno in pravilno.

TENIS CEREJA VELIKE LAŠČE – 23. občinsko prvenstvo v tenisu

V soboto, 15. septembra, smo na Cereji v Velikih Laščah organizirali občinsko prvenstvo v tenisu.

V kategoriji moških posamezno in dvojicah je tekmovalo osemnajst igralcev. Vzdušje je bilo tekmovalno, saj je bilo potrebno teniško formo ohranjati na najvišjem nivoju čez cel dan. Najprej za tekme moških posamezno in v popoldanskem času za dvojice. Gledalci smo uživali v vrhunskem teniškem vzdušju, ogledali smo si lahko nekaj inovativnih teniških tehnik, novih rekvizitov in taktik.

Rezultati moški posamezno:

1. Andro Kastigar
2. Dejan Gakovič
3. Bojan Zidar

Moške dvojice:

1. Andro Kastigar, Luka Jakše
2. Jan Žužek, Miha Žužek
3. Dejan Gakovič, Bojan Zidar

Čestitamo vsem tekmovalcem, ki ste se udeležili turnirja. Gledalcem se zahvaljujemo za navijanje in spodbujanje. Vse, ki se prvenstva niste mogli udeležiti, vabimo že naslednje leto.

Stanka Hren

MEDOBČINSKI PREHODNI POKAL OBČINE VELIKE LAŠČE

Prehodni pokal občine Velike Lašče se je odvijal 8. 9. 2018 v Robu s pričetkom ob 8. uri in je trajal vse do poznega popoldneva. Tekmovanje je potekalo v trojicah in se je udeležilo šest ekip: Ivančna Gorica, Grosuplje, Mravljica – Šmarje Sap, Balinček – Škofljica, Gradišče in domača ekipa BK Rob. Prehodni pokal je osvojila ekipa Ivančne Gorice, podelil ga je župan Anton Zakrajšek.

OBČINSKO PRVENSTVO DVOJIC

Dne 15. 9. 2018 smo se zbrali na balinišču v Robu, da odigramo turnir za občinskega prvaka v dvojicah. Udeležilo se ga je šest ekip. Občinska prvaka sta postala Tine Rop in Drago Vuroševič iz Turjaka, drugo mesto sta dosegla Jože Zalar in Franc Zakrajšek, tretje mesto pa Jože Železnikar Jože Arko.

Zahvaljujemo se občini za sodelovanje.

za BK Rob
Janez Škrabec

FUNDACIJA MIMA OBJAVILA PRIJAVO NA RAZPIS ZA FINANCIRANJE MLADIH OBETAVNIH ŠPORTNIKOV V SLOVENIJI

Fundacijo Mima, ustanovo za mlade upe (v nadaljevanju: Fundacija Mima) sta ustanovila Mima Jaušovec, nekdanja uspešna teniška igralka, in člani Humanitarnega društva Rotaract klub Maribor z namenom štipendiranja in financiranja mladih športnikov, ki so potrebni finančne pomoči, so v starostni kategoriji do 18 let, in sicer z namenom usmerjanja mladih k vrhunskemu ali kakovostnemu športu. Na voljo je 4.000,00 evrov sredstev; ta se bodo podeljevala v enkratnem znesku 250,00 evrov na potrjeno vlogo.

Fundacija MIMA je bila ustanovljena na pobudo članov Humanitarnega društva Rotaract klub Maribor; ti so leta 2016 Mimi Jaušovec predstavili idejno zasnovo projekta »fundacije za mlade upe«; projekt je Mima Jaušovec podprla in s skupnim sodelovanjem smo nadgradili namen fundacije. Prepoznala je tudi potrebo po pomoči predvsem mladim obetavnim športnikom do 18. leta starosti, ki prihajajo iz socialno ogroženih družin. Merila dodeljevanja sredstev so tako oblikovana na način, da so sredstva namenjena socialno šibkejšim mladim športnikom, ki imajo pomanjkanje finančnih sredstev za ukvarjanje s športom in se s športom ne ukvarjajo profesionalno. Prek dobrodelnih dogodkov, kot je vsakoletni Dobrodelni Festival palačink na Trgu Svobode v Mariboru, smo v preteklih dveh letih do danes zbrali 4.000,00 evrov donacij.

Mima Jaušovec, nekdanja uspešna teniška igralka, predsednica upravnega odbora Fundacije Mima: »Ukvarjanje s športom, tako rekreativno kakor tudi profesionalno, je bilo v preteklosti dostopnejše in cenovno ugodnejše. Dandanes je pogojeno z mesečnimi stroški za financiranje nakupa športne opreme, plačila ur vadbe, organiziranih prevozov na treninge ali tekme ter udeležbo na tekmovanjih. Z ustanovitvijo Fundacije Mima želimo skupaj s člani Humanitarnega društva Rotaract klub Maribor priskočiti na pomoč staršem in skrbnikom, ki s težavo financirajo športne aktivnosti svojih otrok, prepoznajo pa potencial in voljo otrok do športne vadbe. Ukvarjanje s športom je meni osebno prineslo veliko pozitivnih življenjskih izkušenj. Zakaj ne bi začetek športne poti omogočili tudi najšibkejšim v družbi?«

Fundacija Mima skladno s Pravilnikom o štipendiranju in financiranju mladih obetavnih športnikov podeljuje sredstva v enkratnem znesku v višini 250,00 evrov. Obseg finančnih sredstev v aktualnem razpisu je 4.000,00 evrov.

Pogoji za pridobitev finančnih sredstev so naslednji:

- da športnik v koledarskem letu do razpisa še ni dopolnil 18 let,

- da ima družina športnika šibek socialni status,
- da je državljan Republike Slovenije,
- da ima v Republiki Sloveniji stalno prebivališče,
- da je športno aktiven v šolskih oziroma občolskih dejavnostih ali športnem društvu oziroma klubu.

V izkaz izpolnjevanja pogojev morajo prosilci pisno predložiti izpolnjeno in podpisano vlogo za prijavo (priloga razpisa) in naslednjo dokumentacijo:

- dokazilo o starosti, prebivanju in nacionalnosti (npr. fotokopijo osebne izkaznice ali potnega lista);
- fotokopijo zadnje dohodninske odločbe staršev ali skrbnikov;
- priporočilo učitelja športne vzgoje in (ali) trenerja;
- priporočilo starša ali skrbnika, ki opredeli razloge za pridobitev podpore in namena koriščenja podpore.

V razpisanem roku prispele vloge obravnava komisija. Na podlagi vloge in strokovnega mnenja komisije o (ne)dodelitvi finančnih sredstev s sklepom odloči Uprava Fundacije Mima. Rok za izdajo sklepa je 30 dni po zaključku razpisa.

Zadnji dan za oddajo pisnih vlog je 9. november 2018.

Pisne vloge naj prijavitelji pošljejo na naslov: Fundacija Mima, ustanova za mlade upe, Glavni trg 8, 2000 Maribor, s pripisom: Za razpis fundacije.

Za vsa morebitna dodatna vprašanja se obrnite na Nino Kirič, članico Rotaract kluba Maribor, prek elektronske pošte: ninak.kiric@gmail.com.

Razpis je skupaj s prilogami objavljen na spletni strani www.mimajausovec.com, zavihek Fundacija. Več informacij o aktivnostih fundacije Mima se nahaja tudi prek <https://www.facebook.com/fundacijamima/>.

DELAVNICA TEMELJNIH POSTOPKOV OŽIVLJANJA

V sredo, 26. septembra 2018, je prostovoljec Anže izvedel delavnico temeljnih postopkov oživljanja z uporabo AED.

Izvajanje temeljnih postopkov oživljanj sodi med enega izmed najbolj stresnih postopkov, ki se izvajajo v prvi pomoči. Vseeno pa se moramo zavedati, da smo kot očividci dolžni pomagati po svojih močeh vsakemu, ki prvo pomoč potrebuje.

V KORK-u Velike Lašče smo zato ponovno izvedli delavnico, kjer nam je prostovoljec Anže iz RKS (enota Ljubljana) prikazal:

- TEMELJNE POSTOPKE OŽIVLJANJA Z UPORABO AED,
- KAKO POMAGATI PRI DUŠITVI S TUJKI PRI ODRASLIH IN OTROCIH, SAMOPOMOČ PRI DUŠITVI S TUJKI.

Simona Bavdek

Območno združenje
Ljubljana

DELAVNICA ZA LAIČNO OSKRBO IN NEGO NA DOMU

Vsi se lahko nekoč znajdemo v situaciji, ko bomo morali poskrbeti za svoje najbližje. Sedaj je čas, da se naučimo, kako. Rdeči križ Slovenije – Območno združenje Ljubljana je ponovno začelo z izvajanjem delavnice, ki je usklajena s sodobnimi smernicami in potrebami po oskrbi na domu. Delavnica je namenjena vsem, ki nimajo zdravstvene izobrazbe in bi radi skrbeli za svoje, prijatelje, sosede, ko bo to potrebno. Praktično in interaktivno delavnico izvajata medicinska sestra in patronažna sestra z dolgoletnimi izkušnjami.

Kaj? Praktična delavnica za oskrbo in nego na domu

Kdaj? Četrtek, 18. 10. 2018, od 16.00 do 20.00

Četrtek, 15. 11. 2018, od 16.00 do 20.00

Kje? Humanitarni center RKS-OZ Ljubljana, Tržaška 132

Delavnica je brezplačna za aktivne prostovoljce RKS-OZ Ljubljana, prejemnike humanitarne pomoči, prejemnike denarne socialne pomoči in brezposelne osebe. Več informacij in prijave na 040 871 589 ali 01 620 72 93 (Vedrana Pokleka), info@rdcikrizljubljana.si. Več: www.prva-pomoc.si

JESEN

V jesenskem času barve gredo v zrelost,
ljubezen skrivna, brezpogojna v smelost.

Vidim jo tako plemenito in darovito,
v tančico sončnih barv ovito.

Kakor dehteča je pomlad,
v vsakem listu je jesen zaznat.

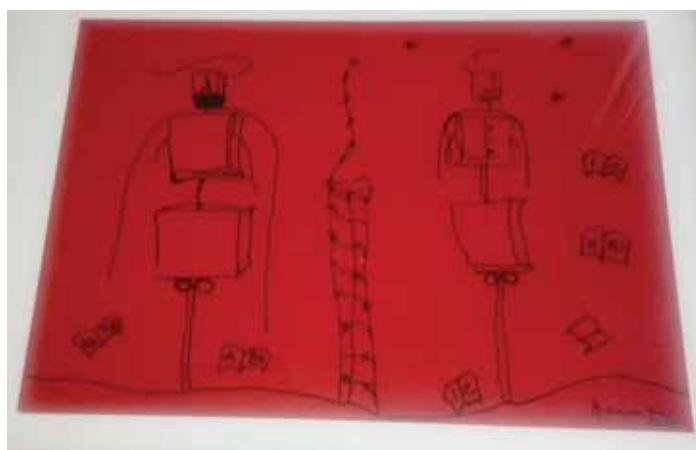
Jesen je zrela kot krona poletja,
čudovitih barv, adut je socvetja.

Mogočna debla, krošnje, hrastov gozd,
jesenski navdih, slikar impresionist redni je gost.

Zemlja se po obilnem pridelku spočije,
spomladi zaživi, v novi rasti vse klije,
se kot renesansa prebudi,
mi iskrico v tvojih očeh podari.

JNovak

SREČA JE V BIVANJU IN SOBIVANJU NA TEM SVETU, KI JE NAJLEPŠI SVET OD VSEH SVETOV ...

Risba in tekst: Nada Petrovič-Mager

Občina Velike Lašče

LOKALNE VOLITVE 2018

Socialni demokrati za Velike Lašče enakih možnosti

ŽIVLJENJE PO MERI LJUDI

- varna starost in aktivno tretje življenjsko obdobje
- dnevno varstvo starejših
- stebri aktivne družbe - šport, kultura, solidarnost

PODJETNOST IN RAST

- razvoj trajnostnega turizma
- podpora gospodarstvu in kmetijstvu
- enotno trženje lokalnih znamk in turističnih produktov

VAROVANJE OKOLJA

- temeljna infrastruktura, vodooskrba in kanalizacija
- trajnostna raba prostora

DEMOKRACIJO IN VKLJUČENOST

- medgeneracijsko sodelovanje
- vedno in vsem dostopni svetniki, župan/-ja

LISTA KANDIDATOV ZA OBČINSKI SVET OBČINE VELIKE LAŠČE

1. Branka Purkat
roj. 1952, stan. Turjak

5. mag. Polona Cvelbar
roj. 1950, stan. Male Lašče

2. Janez Lukančič
roj. 1951, stan. Turjak

6. mag. Ivan Grebenc
roj. 1942, Velike Lašče

3. Nika Logar
roj. 1990, stan. Turjak

7. Davor Marijanović
roj. 1956, Žaga

4. Matjaž Arko
roj. 1987, stan. Podhojni hrib

Naročnik:
SD, Levstikova ul. 15,
1000 Ljubljana

SD

MATJAŽ HOČEVAR – KANDIDAT ZA ŽUPANA

@matjaz.hocevar.lms

Sem Matjaž Hočevar, rojen na Veliki Slevici, sedaj pa živim v Velikih Laščah, kamor sem se preselil po poroki. Star sem 30 let. Leta 2008 sem pridobil izobrazbo strojni tehnik. Takoj po končani šoli sem se zaposlil in dobrih sedem let opravljal delo avtomehanika. Ob delu sem med drugim opravil izpit za kontrolorja motornih vozil – v tem poklicu sem od leta 2016 tudi zaposlen. V času svoje poklicne poti in udejstvovanja v naši občini sem pridobil sposobnosti, ki so pomembne tudi za vodenje občine. Menim, da sem dober vodja, saj imam občutek za delo z ljudmi in vedno vidim širšo sliko. Spodbujam **sodelovanje in soustvarjanje skupne prihodnosti**.

Če me izvolite za svojega župana, bom ta poklic opravljal **profesionalno** in se bom trudil biti **dosegljiv vsakemu občanu enakovredno**.

Kandidiram s podporo stranke Lista Marjana Šarca (LMS), zbral pa sem tudi več kot zadostno število podpisov, ki ste mi jih v znak podpore namenili vi, volivci, za kar se vam **iskreno zahvaljujem**.

Na prihajajočih lokalnih volitvah bomo skupaj s stranko LMS imeli tudi **listo kandidatov za občinske svetnike**, ki je sestavljena iz mladih posameznikov, ki nam ni vseeno za občino Velike Lašče.

1. **MATJAŽ HOČEVAR**, Velike Lašče,
2. **KATARINA GAČNIK**, Rašica
3. **MATEJ RUPAR**, Selo pri Robu, Rute
4. **VALERIJA HREN**, Veliki Ločnik, Turjak
5. **MATIC KRAŠOVEC**, Podstrmec, Karlovica
6. **MANCA KAPLAN**, Velike Lašče
7. **MATEJ DOLŠAK**, Male Lašče
8. **SARA BAVDEK**, Rašica
9. **GAŠPER ZGONEC**, Podhojni hrib, Rob
10. **MAJA OGRINEC**, Podstrmec, Karlovica
11. **PRIMOŽ KRAŠEVEC**, Četež, Podturjak
12. **ROK PEČNIK**, Gradež, Turjak

NAPREJ VELIKE LAŠČE!

Naš cilj je, da s svežimi idejami poskrbimo za **razvoj celotne občine**, s čimer bomo povečali kakovost življenja naših občanov. Vemo, da je sedaj prišel **čas za spremembe in premike naprej**.

Menimo, da na lokalnih volitvah v prvi vrsti **volimo ljudi in ne političnih strank**. Več o nas in o našem načrtu boste izvedeli v naših zgibankah, ki vam jih bomo na dom poslali v začetku meseca novembra.

HVALA za vaš glas!

ZA PRIHODNOST VELIKIH LAŠČ!

Spoštovane občanke in občani!

Občina smo tudi občani. S svojim delom in aktivnostjo veliko pripomoremo k delovanju in izgledu občine. Če zberemo vtise o zadovoljstvu, je večina občanov nevtralnih, nekaj je zelo zadovoljnih, smo pa tudi taki, ki z delovanjem in ureditvijo občine nismo najbolj zadovoljni.

Na spremembo občani lahko vplivamo tudi in predvsem na volitvah. Naj ne bodo volitve le nek neprijeten opravke, ob katerem zamahnemo z roko in rečemo: »Saj ne bo nič bolje ...« Vzemimo volitve kot eno resno družjenje, krajši izlet, morda bomo srečali starega znanca, se z njim pomenili ali pa bomo pokomentirali trenutno situacijo v občini in širše ...

Kot neodvisni kandidat za župana Velikih Lašč vas vabim, da izkoristite priložnost in ne čakate doma ter kritizirate ob-

2

činske ureditve ali posameznih občinskih funkcionarjev, ampak zaupate svoj glas nekemu, ki vas bo poslušal in vas slišal.

V občini je potrebno obuditi gospodarstvo, kar lahko naredimo z boljšo organizacijo in stimuliranjem obstoječih dejavnosti. Turizem nam lahko prinese nekaj dodatnega dohodka ter vpliva na prepoznavnost občine in nam omogoči dodatna delovna mesta ali dopolnilni zaslužek. Ne smemo pozabiti tudi na možnost črpanja evropskih sredstev, ki pripomorejo, da hitreje uredimo kakšen del občinske infrastrukture za potrebe občanov. Veliko je neizkoriščenih možnosti na področju kmetijstva in živinoreje. Lepo in koristno bi bilo, če bi imeli spet svoj sir, še vedno prepoznavnega Laščana ...

To je samo manjši del možnosti in priložnosti, ki nam bodo na voljo v našem lepem kraju!

Vabim vas na srečanja, da boste podrobneje spoznali moje poglede na Velike Lašče v prihodnosti:

v Rob, v petek, 02. 11. ob 20. uri,
na Turjak, v soboto, 03. 11. ob 18. uri,
na Rašico, v nedeljo, 04. 11. ob 18. uri,
v Dvorsko vas, v petek, 9. 11. ob 18. uri
in v Velike Lašče, v soboto, 10. 11. ob 18. uri .

prof. dr. Tadej Malovrh, dr. vet. med., znan. svet.,
neodvisni kandidat za župana Velikih Lašč

Naročnik oglasa je Tadej Malovrh

Spoštovane občanke in občani!

Lista 1550 je v mandatu, ki se zaključuje, delovala po sprejetem programu in oba njena predstavnika v občinskem svetu sta v okviru možnosti delovala na uresničevanju programskih smernic, sprejetih pred štirimi leti. Je pa res, da pogoji za ustvarjalno in učinkovito delo v okviru občinskega sveta v tem mandatu niso bili dobri, zato si želimo in upamo, da prinesejo volitve spremembo tudi na področju vodenja občine, saj je treba izkoristiti vse potenciale, tako človeške kot tudi naravne, za hitrejši napredek občine in s tem tudi občanov. Sprostiti je potrebno ustvarjalno energijo občanov in jim omogočiti, da dosežejo zastavljene cilje. Kot skupina bomo delovali z vsem znanjem in izkušnjami, ki jih premoremo predvsem na področju ustvarjanja pogojev za razvoj turizma v vseh njegovih razsežnostih, za predelavo lesa na domačem pragu, za večjo pridelavo lokalne hrane, za zdravo okolje, za učinkovito porabo EU sredstev ...

Prizadevali si bomo uvesti participatorni proračun, ki omogoča tvorno sodelovanje občanov pri porabi javnih sredstev za lokalne projekte ...

Proučili bomo možnost ponovne ustanovitve krajevnih skupnosti, ki bi olajšale življenje in delo v posameznih delih občine ...

1. Oblak Petra, Velike Lašče, gimnazijski maturant, študentka 4. letnika prava, roj. 1996
2. Knafelc Srečko, Krvava Peč, upok. grafični inženir, roj. 1952
3. Balas Darja, Dolščaki, upok. trgovinska poslovodja, roj. 1959
4. Kovačič Božidar, Turjak, upok. ekonomist, roj. 1940
5. Ravnikar-Peterlin Irena, Podhójni hrib, upok. ekonomistka, roj. 1956
6. Beševič Milan, Veliki Ločnik, upok. grafični inženir, roj. 1949
7. Zabukovec Zdenka, Gradež, upok. prof. slov. jezika in primerjalne književnosti, roj. 1959

1

Za napredek potrebujemo tudi mladost, zato smo jo na Listi 1550 postavili na prvo mesto - ker vemo, da na mladih svet stoji in da jim je potrebno dati priložnost takrat, ko je čas za to!

Naročnik oglasa je Srečko Knafelc

Spremembe delamo ljudje, ne stranke!

Prebudimo občino

ANDREJ JANŠA
za župana

Aj

za župana **3**
za občinski svet **7**

UNIVERZITETNI DIPLOMIRANI EKONOMIST po izobrazbi, **USPEŠEN DIREKTOR** slovenskih in tujih podjetij, **ČLAN NADZORNEGA SVETA** v Slovenskih državnih gozdovih d.o.o., **PODJETNIK, MOŽ in OČE** dveh otrok, doma na Kukmaki, **REKREATIVNI ŠPORTNIK**, jadravec in šahist, **DOSTOPEN in PRIJAZEN, NAČELEN**, vajen **STRATEŠKEGA** razmišljanja, z **VIZIJO za RAZVOJ**, vaš **NOVI ŽUPAN!**

VIZIJA RAZVOJA OBČINE DO 2022

Kakšna bo občina čez 4 leta?

– V SLUŽBI OBČANOV

Vedno dostopen župan, odprt za pobude, občina v službi ljudi, ničelna toleranca do korupcije, za kulturo in šport.

– INFRASTRUKTURNO UREJENA

Gospodarno vzdrževanje in nadgradnja v okviru strateškega razvoja.

– GOSPODARSKO RAZVITA

300 novih delovnih mest, razvoj gospodarstva in podjetništva.

– DIGITALIZIRANA OBČINSKA UPRAVA

Učinkovita, odzivna, na spletu dostopna in uspešna pri črpanju EU sredstev.

– KMETIJSTVU PRIJAZNA

Obdelane kmetijske površine, podpora pri pridobivanju sredstev, lokalna hrana.

– VARNA OBČINA

Varne prometne povezave, zaščita pred naravnimi nesrečami, varna starost.

– ENERGETSKO UČINKOVITA

Ukrepi učinkovite rabe, samooskrba energije iz lokalne biomase, e-mobilnost.

MOJA ZAVEZA
OBČANOM:

UČINKOVITA
OBČINSKA UPRAVA

GOSPODARSKI
RAZVOJ

POVEZANA
SKUPNOST!

LISTA ZA OBČINSKI SVET:

1. Rudolf Rupar (Poznikovo),
2. Cirila Marinčič (Veliki Ločnik),
3. Andrej Janša (Kukmaka),
4. Natalija Debeljak (Velike Lašče),
5. Ciril Purkat (Kruava Peč),
6. Martina Ferjan (Jakičevo),
7. Marko Gruden (Ulaka),
8. Milka Debeljak (Gornje Retje),
9. Vinko Žužek (Podulaka),
10. Nastja Rupar (Poznikovo),
11. Stane Indihar (Dolnje Retje),
12. Bojan Kovačič (Velike Lašče)

Všečkaj nas na FB Andrej Janša – kandidat za župana

Sledi nam na IG Prebudimo.obcinoVelikeLasce

Pošlji nam SMS na 068-616-052 za osebno srečanje.

Anton ZAKRAJŠEK, univ.dipl.inž.

kandidat za župana Občine Velike Lašče
v letih 2018 - 2022

Drage občanke, dragi občani!

Iskreno se Vam zahvaljujem za vašo pomoč, predloge, nasvete in mnenja, ki sem jih bil deležen, da smo tudi v iztekajočem se mandatu naredili našo občino lepšo, bogatejšo in prijaznejšo za bivanje.

Pri svojem dosedanjem delu sem se s znanjem, izkušnjami in odgovornostjo po svojih najboljših močeh trudil delati v dobro vseh občanov.

Tako bo tudi v prihodnje. Pred nami so novi izzivi, nove ideje, saj si želimo, da bi z veseljem živeli ali delali v naši občini.

Kateri so ti novi izzivi, nove ideje, pa si boste lahko prebrali v posebni zloženki, ki jo boste prejeli na domači naslov.

Prav tako me lahko o njih povprašate ob vsakdanjem medsebojnem pogovoru ali v:

- ▶ **četrtek, 15.11.2018, ob 19.00 uri**
v Levstikovem domu v Velikih Laščah
V zabavno – kulturnem programu bodo nastopili:
Ansambel Ponos, vokalna skupina Vilinke,
pevka Amadeja, harmonikar Jure...

Prisrčno vabljeni!

Hvaležen Vam bom za ponovno zaupanje!

GREMO NAPREJ

Naročnik oglasa je SDS.

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

**Pred štirimi leti ste nam s svojimi glasovi zaupali tri svetniška mesta v Občinskem svetu.
Za to se vam iskreno zahvaljujemo.**

Aktivno smo sodelovali na občinskih sejah, ter v posameznih odborih in komisijah.
Utrip naše občine smo spremljali z obiskom občinskih proslav, koncertov, čistilnih akcij,
delavnic, kulturnih, športnih, turističnih in drugih prireditev.

Ves čas - ne samo pred volitvami - smo znali prisluhniti vašim željam!

Za vas smo:

- pomagali družinam in posameznikom v stiski,
- finančno podprli organizacije in društva (gasilce, lovce, konjerejce, podeželske žene, župnijo,...)
- sodelovali pri občinskih projektih,
- organizirali turnir v odbojki in balinanju, delavnico ličenja, delavnico vzgoje lastnih sadik, kostanjeve piknike, izlete,...

Delali smo za vse, za našo občino.

Obljubljamo, da bomo s pridobljenimi izkušnjami in znanjem tudi v prihodnjih štirih letih soustvarjali boljše pogoje za kakovostno, zdravo, varno in družabno življenje v občini Velike Lašče.

DEJANJA ŠTEJEJO, zato Vas, drage volivke in dragi volivci vabimo, da se udeležite letošnjih lokalnih volitev in svoj glas namenite Slovenski demokratični stranki, pod številko

1. Anton Zakrajšek
2. Ladka Deterding
3. Jakob Jaklič
4. Tina Kadenšek
5. Jože Ivanc
6. Simona Bavdek

6.

Naši kandidati:

SDS

7. Stanislav Hren
8. Martina Truden
9. Marija Elizabeta Ahac
10. Franc Žužek
11. Andreja Košir
12. Aljaž Ahčin

»LE SKUPAJ ZMOREMO«

Dr. Tatjana DEVJAK,
kandidatka SLS za
županjo Velikih Lašč

Spoštovane občanke, spoštovani občani občine Velike Lašče!

Dvajsetletno delo za občino in skrb za ljudi na področju družbenih dejavnosti sta mi bila kot podžupanji v čast in zadovoljstvo. Prišel pa je čas, ko sem začutila in spoznala, da imam dovolj znanja in moči za odgovorno vodenje občine v smeri razvoja na vseh področjih njenega delovanja. Na velikolaškem območju imamo velik potencial v ljudeh in naravi, imamo tudi pomembno preteklost v velikih možeh; prepričana sem, da je treba vsem, ki si želijo, znajo in zmorejo, dati priložnost, da pomagajo graditi in soustvarjati boljši jutri za naše otroke in vnuke.

Veliko je idej, še več potreb, največ pa težav, vendar sem prepričana in verjamem, da so pomembni program, strategija in vizija razvoja občine. Cilje razvoja je mogoče doseči le s skupnimi močmi; s politiko povezovanja in vključevanja vseh vidim pravo in še uspešnejšo pot razvoja našega kraja. Občino Velike Lašče želimo postaviti ob bok uspešnih občin osrednje Slovenije. Zgodovinsko je imela naša občina vedno pomembno vlogo na kulturnem, kmetijskem in na gospodarskem področju. Vzpodbuditi želimo, da bi se občina na naravnih, kulturnozgodovinskih in na zemljepisnih danostih razvijala v moderno skupnost s turistično in z ekološko prijazno ponudbo ob dobri podpori krajanov, njihovi zasebni iniciativi in z usklajenim delom vseh društvenih dejavnosti.

Kot kandidatka za županjo se bom profesionalno, skupaj z listo SLS, zavzemala za uresničitev projektov, ki so tudi moj program, strategija in vizija za Velike Lašče, Rob in za Turjak z okolico. Zavedam se, da bomo lahko cilje in projekte izpeljali, le če bomo pridobili dodatna evropska sredstva. Zato je povezovanje z drugimi občinami, ustanovami in s posamezniki, ki to znajo in zmorejo, še kako pomembno. Izvajanje projektov bo potekalo ob stalni krepitvi

učinkovitosti pri zadovoljevanju skupnih potreb in interesov v občini. Moj program podpirata tudi Lista Matjaža Grudna in Lista Joška Ahca Murna.

V občini je bilo že veliko postorjenega, zlasti na področju družbenih dejavnosti. Svojo energijo in znanje bom usmerjala v projekte, ki so ostajali nekoli-ko v ozadju: intenzivno iskanje poti za pridobivanje evropskih sredstev; ureditev projektov in začetek gradnje kanalizacijskega sistema v Velikih Laščah; ureditev prostorov klavnice za potrebe knjižnice, društev in zunanje tržnice; iskanje rešitev za dnevno varstvo starejših občanov; dokončanje obrtne cone Ločica; priprava programa finančne pomoči in svetovanja malemu gospodarstvu, kmetom, mladim podjetnikom in inovatorjem; priprava programa za oživitvev podeželja, podpora pridelavi lokalno pridelanih kmetijskih in živilskih proizvodov; izpeljava celovite kulturno-turistične in kulinarčne ponudbe občine s povezovanjem z društvi, zainteresiranimi posamezniki in s sosednjimi občinami ter z mestom Ljubljana ...

Za skupno dobro, človeka vredno življenje, za družino se bomo morali potruditi vsi skupaj, pozitivno razmišljati, uporabiti moč volje in biti nenehno pozitivno dejavni. Zato je prav, da gremo najprej na volišče, da izrazimo svoje mnenje ter vplivamo na razvoj in napredek Velikih Lašč. Če tega ne bomo storili mi sami, bodo o tem odločali drugi.

Vsak glas šteje. Na svidenje 18. novembra 2018.

Dr. Tatjana DEVJAK,
kandidatka SLS
za županjo Velikih Lašč

SLS
Slovenska ljudska stranka

LISTA KANDIDATOV ZA VOLITVE ČLANOV OBČINSKEGA SVETA

8

1. dr. Tatjana DEVJAK

Cereja 11, 1315 Velike Lašče
doktorat znanosti
univerzitetna profesorica

2. Peter INDIHAR

Stritarjeva c. 39, 1315 Velike Lašče
inženir kmetijstva
kmetijsko svetovanje

3. Breda KOŠIR

Mala Slevica 53, 1315 Velike Lašče
poslovni sekretar
računovodstvo

4. Ivan LEVSTIK

Dvorska vas 48, 1315 Velike Lašče
poklicni kmetovalec
predsednik zadruga

5. Zdenka ŠKRABEC

Rob 11, 1314 Rob
upokojenka

6. Peter PODLOGAR

Logarji 4, 1315 Velike Lašče
gimnazijski maturant
prodajni svetovalec

7. Jože TEKAVEC

Rob 26, 1314 Rob
TK mehanik
restavrator

8. Jože STRITAR

Rašica 25, 1315 Velike Lašče
univ. dipl. ekonomist
projektno vodenje

9. Jelka PETRIČ

Gradež 3, 1311 Turjak
poslovni sekretar
bančni referent

10. Peter TEKAVEC

Javorje 4, 1311 Turjak
dipl. ing. zoot
gozdarstvo

11. Tatjana STRITAR

Velika Slevica 14, 1315 Velike Lašče
upravni tehnik
strokovna sodelavka

12. Marjan PODOBNIK

Hrustovo 1, 1315 Velike Lašče
dipl. ing. kmetijstva
tajnik visokošolskega zavoda

SLS
Slovenska ljudska stranka
OBČINSKI ODBOR
VELIKE LAŠČE

Spoštovane občanke, spoštovani občani,

Iskreno Vas vabim in vesela bom vaše družbe na kulturnem in zabavnem dogodku, na katerem bom skupaj z listo SLS, Matjaž Gruden in Joško Ahec Murn predstavila svojo kandidaturo za županjo občine Velike Lašče.

Predstavitev bo:

- v Velikih Laščah v petek, 9. 11. 2018, ob 19.30, v Levstikovem domu;
- v Robu v nedeljo, 11. 11. 2018, ob 9. uri, »Pri Škrabcu«;
- na Turjaku v nedeljo, 11. 11. 2018, ob 11. uri, v prostorih Gostilne Murn na Turjaku.

Lepo vabljeni – veselim se srečanja z vami. Dr. Tatjana Devjak

LISTA JOŠKA AHCA - MURNA ②

Lista Joška Ahca - Murna, se na lokalne volitve 2018 podaja v sestavi: Joško Ahec, Dragica Zver in Tomaž Koren. Z znanjem, izkušnjami in predlogi želimo prispevati k čim boljšemu razvoju naše občine. Menimo, da v Občini Velike Lašče manjka svežine. Dosedanje izkušnje so nas naučile, da izzivanje konfliktov ne prinaša napredka v občini in ne boljšega življenja občanov, zato podpiramo kandidatko

dr. Tatjano Devjak za županjo Občine Velike Lašče.

Spoštovane občanke, dragi občani, razvoj in prihodnost je v naših marljivih rokah, zato pojdite na volitve 18. novembra 2018 in se odločite modro.

Joško Ahec - Murn, Turjak,
roj. 1965, gostinski tehnik

Dragica Zver, Gradež,
roj. 1982, frizerski tehnik

Tomaž Koren, Rašica,
roj. 1969, ekonomist

Naročnik oglasa: Joško Ahec

Boj vlada tudi v političnem življenju. Tu se je treba boriti za svoje prepričanje, za svoja načela; treba se je pogajati, da obvelja, kar menimo, da je v korist narodu. Ali ti boji stranke s stranko, moža z možem, naj bodo pošteni, izobraženi, plemeniti, kakor se borita nasprotnika v viteškem dvoboju.

(Josip Stritar)

Spoštovani!

Moja samostojna kandidatura na lokalnih volitvah 2018 za občinskega svetnika je ponovni poizkus sodelovanja pri vodenju in upravljanju velikolaške občine. Čast in naša skupna dolžnost mora biti, da ohranjamo, predstavljamo in ustrezno skrbimo za nadaljnji razvoj naše izjemne kulturne, krajinske in zgodovinske dediščine.

Hvala in srečno!

Matjaž Gruden ⑨

- Velike Lašče, roj. 1963
- univ.dipl.inž.geodezije, informatik
- predsednik KUD Primož Trubar Velike Lašče
- predsednik Slovenskega protestantskega društva Primož Trubar

Naročnik oglasa je Matjaž Gruden.

								SESTAVIL ANDREJ PRAZNIK	SOFOKLE- SOVA TRAGE- DIJA	STROKOV- NJAK ZA GEO- FIZIKO	REKA NA SEVERU ANGLIJE	NEPTUNJ	VELIKO MESTO V KOLUMBJI	NASELJE JUŽNO OD POD- ČETRITKA	HRANA	ANTON TRSTE- NJAK
								POROČE- VALSKI URAD								
								NEUM- NOST								
								ETUI				ZMRZJE- NA VODA				ŽIVAL Z BODICAMI
								IVAN FRANKE			SINAJSKI POLOTOK					
								FRANC. PISATELJ (ANDRE)			ZVIŠANI TON D					
								NEBESA					ATA			
								→					USTVAR- JALEC, DEJAVNIK		ANDREJ ŽIGON	
							NASAD DREVES									
TROBLA	AZIJSKA DRŽAVA (BAGDAD)	TEKOČINA V NARAVI	PREMICA, KI SE PRI- BLIŽUJE KRIVULJI	NIKOLA TESLA	KLAVI- RISTKA MOŠKI, KI BOBNA	↓	↓			MADŽAR- SKI PREMIER (VIKTOR)	AVSTRAL- SKI MED- VEDEK VREČAR					
PRVI VA- RUH ČLOV. PRAVIC V SLOVENIJI								DETE								
MESTO NA SEVERU NEMČIJE								MESTO NA SEVERU ALBANIJE								
KANT- AVTOR SMOLAR				OTROK, KI BERAČI				IZDELEK, BLAGO								
				PREROK IZ S. ZAVEZE				NOVIČKA V ČASOPISU								
GRAD BLIZU BEGUNJ NA GOR.						TROPSKI VIHAR			ORANJE (STAR.)							
						ŠPICA PRI KOLESU			PEŠČENA CESTA							
TROBLA	BLAZINA ZA POD GLAVO	PASTIR NA PLANINI						SPLETNI NASLOV								
ŽENSKA, KI JE ZATIRANA								POSEK NEKDANJI NOGOME- TAŠ (JANI)		FRANCO- SKI PRO- TESTANT, KALVINEC	STARA DEŽELA V MEZO- POTAMIJI					
IZTREBKI DOMAČIH ŽIVALI					PAUL ELUARD			ČLAN AKADEMI- JE OPE- ROZOV	DODATEK H GL. JEDI							
								ANTIČNA GRČIJA								
GROBO OBDELA- NA DESKA ZA PLOT					DOBA				FRANC. PISATELJ (ALBERT, TUJEC)							
VELIKA PAPIGA Z DOLGIM REPOM				TREPE- TANJE					ANTON DERMOTA		GUSTAV IPAVEC					
									NASELJE		KEMIČNI SVINČNIK					
VICTOR HUGO			OSKAR KOGOJ	ŽENSKI NAKIT						AMERIŠKA PLOŠČIN- SKA MERA						
				NAJNIŽJI M. GLAS						HVALNICA						
TANTALO- VA HČI V GRŠKI MITOLOG.						RIMSKA BOG. JEZE			PREBIVAL. ROMUNIJE							
						OLIVIER MESSIAEN			PRIMOŽ RAMOVŠ							
PRIPRAVA ZA ISKANJE							ZBIRA- LIŠČE NERABNIH STVARI				MAŠČOB- NO TKIVO PRI GOVEDU					
KILOTONA			VELIKA SLADKO- VODNA RIBA				RDEČA SVETLOBA OB SONČ. VZHODU				SLOV. FILMSKA IGRALKA: ... RINA					

Nagrajenec iz Troble št. 5 je **ALOJZ DOLŠINA** iz Podsmreke. Nagrajenec bo nagrado prejel po pošti. **ČESTITAMO!**

Rešitev samo nagradnega gesla z vašim polnim naslovom pošljite na naslov uredništva Troble, Levstikov trg 1, 1315 Velike Lašče ali ga oddajte v tajništvu občine. Rešitve sprejemamo do datuma uredniškega sestanka, ki bo 5. decembra 2018.

Izžrebanec nagradnega gesla bo prejel **bon za PICO za dve osebi v PIZZERIJI ROZIKA** in bo objavljen v Trobli št. 7.

Nagrado bo izžrebanec prejel po navedeni pošti.

NOV ASFALTIRAN ODSEK CESTE

Ali ste kdaj pozorno prebirali naše nove Troble, ki so polne nekega novega optimizma in želje, da bi se naše življenje prepletlo z zavedanjem drug drugega?

Premalokrat smo prijazni in dobre volje do naših sopotnikov na tem koščku prelepe domovine Slovenije, občine Velike Lašče. Našim sokrajanom, ki sobivajo z nami, zato pogosteje namenimo nasmeh, tudi kadar smo sami slabe volje, in ponudimo roko, ko jo potrebujejo.

Lahko smo hvaležni vsakomur, ki se trudi, da bi bilo naše sobivanje kar najboljšo. Zahvala velja za vse, ki kakor koli in kjer koli vstavijo svoj kamenček v ta naš mozaik in s tem bogatijo vsakdan vsakega izmed nas, bodisi občanov bodisi naših obiskovalcev. Zato smo vedno znova hvaležni za vse, kar je v občini narejenega in ustvarjenega, da bi nam bilo lepo, lepše. Premalokrat se namreč zavedamo, da je izrekanje pohvalnic pomembno, saj pomeni potrditev dobrega dela za nazaj in tudi motivacijo za še uspešnejše delo v prihodnje. Še posebna zahvala velja gospodu županu za vodenje in občinski upravi za potrpežljivo in dobro ciljno naravnano upravljanje, kar je v današnjih časih težko, ni pa nemogoče, če se hoče in če hočemo sodelovati.

Gospodu županu Antonu Zakrajšku, Romanu Viršku in drugim zaposlenim v občinski upravi, občinskim svetnikom in izvajalcem se želimo še posebej osebno zahvaliti za nov asfaltiran odsek ceste v Podtrn, ki je kot eden izmed mnogih, za nas pa tako pomemben. Ne bi nam uspelo, če soglasja ne bi dali tudi naši sosede, na kar smo zelo ponosni in kar tudi zelo cenimo.

Kovačičevi, Podtrn, Velike Lašče

DA NE BI »S'GNILU«

Pred nekaj dnevi so mi nekdanje sosede pripeljale »češple« iz Male Slevice. Bila sem jih res vesela. Dala jih je Lidija Rupar. Po telefonu sem se ji zahvalila in ob tem tudi vprašala, ali jih imajo kaj več, ker bi rada tja pripeljala stanovalce iz Doma starejših občanov Fužine Ljubljana, kjer sem prostovoljka. Oboji so se strinjali in smo se, opremljeni z gajbicami, v kombiju odpeljali proti Velikim Laščam. Na Mali Slevici (Dvorska vas) nas je družina Rupar prijazno sprejela. Ker sami ne moremo tresti, je Jože splezal na drevo in otresel prvo in še drugo slivo. Celo odžagal je vejo, da smo lahko pobirali slive.

Po napolnjenih gajbicah smo se malo utrujeni usedli na vrt, kjer nam je Lidija postregla s kavo, soseda Nada pa z dobrim likerčkom. Seveda, tudi s seboj smo imeli pijačo in krofe.

V imenu Doma starejših občanov Fužine Ljubljana se lepo zahvaljujem družini Rupar za res prijazno povabilo, da smo lahko nabrali slive in iz njih že skuhalo odlično marmelado.

Na koncu pa samo še ena poved, ki jo je povedala naša gostiteljica Lidija, ko smo jo vprašali za »lon«. Rekla je: »Naša pokojna mama je vedno govorila: »Dajte ljudem, samo da ne bo s'gnilu«.

Tudi jaz mislim enako. Kaj pa vi?

Joži Mauser, prostovoljka

KNUT

ŠVEDSKE TOPLLOTNE ČRPALKE

NIBE
TOPLLOTNA ČRPALKA
NIBE F2120

- najvišji letni COP med vsemi konkurenčnimi črpalkami – SCOP > 5
- segrevanje vode v sistemu do 65 °C
- delovanje do -25 °C zunanje temperature

SAMSUNG

Opremljene z inovativnim sistemom **VirusDoctor**, ki uniči do 99% škodljivih virusov in bakterij.

www.knut.si | 01/788 99 16

Društvo podeželskih žena Velike Lašče v sodelovanju z Zvezo kmetič Slovenije in občino Velike Lašče pripravlja

3. DRŽAVNO OCENJEVANJE IN RAZSTAVO KRUHA IZ KRUŠNE PEČI.

Na razstavi in ocenjevanju sodelujejo kruhi, hlebci iz 1 kg moke pečeni v krušni peči, ki bodo razvrščeni v: A - pšenični kruh, B - mešani kruh in C - kruh posebnih sort.

Prijave kruhov zbiramo do srede, 5. decembra 2018, na telefon 031 816021 (Zdenka Škrabec) ali po e-pošti: dpz.velikelasce@gmail.com; dostava kruhov je v Okrepčevalnici

Škrabec v Robu v **četrtek, 6. decembra 2018, do 14. ure.** Razglasitev rezultatov ocenjevanja s kulturnim programom bo v **petek, 7. decembra 2018, ob 18. uri** v Domu krajanov v Robu, razstava kruhov pa v prostorih KZ Velike Lašče v Robu v petek, 7. decembra, od 8. do 21. ure in v soboto, 8. decembra 2018, od 8. do 14. ure.

Rigler

AVTOKLEPARSTVO
VULKANIZERSTVO

T: 01 7807 065
M: 041 990 868
KOMPOLJE 77
1312 DOBREPOLJE

POPRAVILO IN CENITEV VOZIL ZA VSE SLOVENSKE ZAVAROVALNICE

BREZPLAČNO NADOMESTNO VOZILO

VULKANIZERSTVO

POPRAVILO VOZIL NA RAVNALNI MIZI

SERVIS VOZIL

PRIPRAVA VOZILA NA TEHNIČNI PREGLED

POLNJENJE IN POPRAVILO KLIMATSKIH NAPRAV

IZPUŠNI SISTEMI

AVTO DIAGNOSTIKA

AVTOVLEKA

POMOČ NA CESTI

POGODBENI SERVIS ZA ZAVAROVALNICO

Društvo gojiteljev pasemskih malih živali Velike Lašče

prireja v

soboto, 17., in v nedeljo, 18. novembra,

29. RAZSTAVO

PASEMSKIH MALIH ŽIVALI,

ki bo v parkirni hiši OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče,

Šolska ulica 11, Velike Lašče

Razstavljali bomo:

- 15 pasem kunccev
- 20 pasem perutnine
- 10 pasem golobov
- 15 vrst ptic.

Razstava bo odprta v soboto od 9. od 18. ure in v nedeljo od 8. do 16. ure.

Vljudno vabljeni!

STEKLARSTVO

PETER HREN, S.P.
 GRADEŽ 14, 1311 TURJAK
 GSM: 031/356 668
 TEL:01/7881 366

- Brušenje stekla
- Fazetiranje stekla in ogledal
- Peskanje stekla
- Izdelava izolacijskega termopan stekla
- Kaljeno steklo
- Tuš kabine (po meri, s tesnili)
- Ogledala
- Izdelava taljenega stekla z vzorci (fusing tehnika)
- Montaža vsega navedenega
- Ostale steklarske storitve

OKREPČEVALNICA ROZIKA
 PIZZERIA

OKREPČEVALNICA - PIZZERIA ROZIKA
 TURJAK 17, 1311 TURJAK
 01/7881 680

MALICE - KOSILA - PIZZE - JEDI PO NAROČILU
 NOVO: možnost pogostitve skupin do 45 oseb

- slikopleskarstvo
- fasaderstvo
- knauf

ANDREJ JAPELJ s.p.
 Rašica 19,
 1315 Velike Lašče

M: 031 404 404
 E: andrej.japelj1@gmail.com

VZDRŽEVANJE OBJEKTOV

Mali oglasi:

DOLENJA VAS, Lončarska 33 – prodamo hišo z gos. poslopljem v izmeri 119,00 m², dvorišče velikosti 266 m², gospodarsko posloplje v izmeri 79 m² in vrt v izmeri 425 m². Hiša je bila zgrajena leta 1938, adaptirana leta 2006. Priključki: CK na trda goriva ali olje. Cena: 87.000 evrov. Tel: 070 905 353

Male oglase sprejemamo po e-pošti:
trobla@velike-lasce.si.

ZZ

Goran Petrovič dr. dent. med.
 zasebna zobozdravstvena ordinacija

20 let

Za sproščen nasmeh skrbimo že 20 let.

- preventivni pregledi in posveti
- konzervativa
- protetika
- certifikat za vgraditev bredent SKY implantatov
- nevidni ortodontski aparati INVISALIGN
- rtg digitalno slikanje zob

BREDENT IMPLANTANT
 480,00 €

bredent

Goran Petrovič dr. dent. med., Adamičeva 30, 1290 Grosuplje, tel.: +386 1 787 34 13, gsm: +386 41 7

microera

Microera Jože Šilc s.p.
 Hrovača 14A (trgovski center SPAR Ribnica)
 1310 Ribnica
 ☎ **01 8373 116**
 📠 **051 358 762**
 ✉ **info@microera.si**
www.microera.si

UGODNI NAROČNIŠKI PAKETI TER AKCIJSKI MOBITELI NA OBROKE!

DELOVNI ČAS:
PON - PET
 8.30 h - 12 h
 ter 14 h - 18 h
SOB
 8.30 h - 11.30 h

Telekom Slovenije
POOBlašČENI PRODAJALEC

TUKAJ JE NOVI DATA SHOCK

**TO NI AKCIJA.
TO JE ŠOKANTNO VELIKO PODATKOV.
TUDI ZA OBSTOJEČE UPORABNIKE.**

Pooblaščen prodajalec: **Telemach Ribnica**
Škrabčev trg 16
1310 Ribnica

Odpiralni časi:
Pon-pet: 09:00 - 12:00 in 14:00 - 19:00
Sob: 08:00 - 12:00
Tel: 070 321 444

Ponudba velja od 7. 5. 2018. Za pakete skupine VEČ veljajo Posebni pogoji naročniških paketov VEČ, ki vsebujejo pravila primerne uporabe in med drugim po porabi v paket vključenih količin prenosa podatkov v Sloveniji določajo znižanje hitrosti na največ 64 kbps. Vključene storitve ne obsegajo klicev na posebne in komercialne številke ali v tujino ali pošiljanja sporočil SMS/MMS v donatorske ali komercialne namene. V paketu vključene storitve, ki so na voljo za uporabo v Sloveniji, so na voljo tudi v gostovanju v drugih državah EU/EEA v skladu s Politiko poštno uporabe (PPU) storitev v gostovanju v EU družbe Telemach, pri čemer se enote za storitve izven paketa in storitve, ki se obračunavajo po porabi ali nad količinsko omejitvijo prenosa podatkov v EU/EEA, zaračunajo po Ceniku storitev v gostovanju v EU. Vključen prenos podatkov v ZDA velja v omrežju operaterja ali operaterjev, navedenih v vsakokratnem seznamu partnerskih operaterjev na www.telemach.si. UNIFI in UNIFI TRAVEL sta storitvi paketov družine VEČ, ki omogočata brezžični dostop do interneta prek brezžičnih dostopnih točk UNIFI in UNIFI TRAVEL v več kot 120 državah sveta. EON omogoča spremljanje izbranih televizijskih programov na ustreznih mobilnih terminalih. Mesečna naročnina za naročniške pakete skupine VEČ za naročnike Telemachovih fiksnih storitev je mesečna naročnina z upoštevanjem popustom, ki od sklenitve ustreznega dogovora za popust z vezavo 24 mesecev velja za naročnike fiksnih storitev Telemacha in največ 4 naročnike paketov skupine VEČ. Cena priključnine je 12 EUR, cena menjave paketa v primeru prehoda na cenejši paket je 4,99 EUR. Slike so simbolične. Navedene blagovne in storitvene znamke so registrirane znamke njihovih lastnikov. Posebni pogoji storitve EON so na voljo na naslovu www.telemach.si in na prijavi strani storitve. Za uporabo storitve je treba uspešno aktivirati svoj račun EON na portalu moj.telemach.si in naložiti aplikacijo EON za napravo oz. operacijski sistem naprave, na kateri bo aplikacija EON aktivirana. Aplikacija je dostopna na www.eon.tv in v trgovinah Apple App Store in Google Play. Uporaba funkcije Ogleđ nazaj do 7 dni je omogočena za pakete, ki funkcijo vsebujejo ali pa je naročena ločeno kot dodatni paket. Paketi na tehnologijah xDSL, WIMAX, MMDS in satelitski TV ne omogočajo funkcije Ogleđ nazaj na televizorju. Vse cene vključujejo DDV. Pred nakupom in sklenitvijo naročniškega razmerja se o ponudbi pozanimajte na www.telemach.si, na prodajnih mestih Telemacha ali na telefonski številki 080 22 88.

PAKET
ŠE VEČ

**KLICI IN SPOROČILA
DOMA IN V EU GOSTOVANJU**

~~15 GB~~
25 GB

4,4 GB PRENOSA V EU

UNIFI

UNIFI
TRAVEL

EON

**13 € NA MESEC
ZA NAROČNIKE
FIKSNIH STORITEV**

16 € NA MESEC ZA OSTALE UPORABNIKE

telemach mob.

PRIBA OKNA, d. o. o.,
proizvodnja PVC in ALU
stavnega pohištva
Kompolje 68
1312 Videm Dobropolje
info@priba-okna.si
www.priba-okna.si

PARTNER, VREDEN ZAUPANJA.

**Razstavni salon
in proizvodnja:**
Javorškova 3
1315 Velike Lašče

Kontaktni podatki:
T: 01 510 55 30
F: 01 510 55 31
M: 041 402 780/041 449 334

V NAŠI PONUDBI SO:

- PVC okna in vrata
- ALU okna in vrata
- senčila (rolete, zunanje žaluzije, roloji, screeni, pliseji, notranje žaluzije)
- komarniki
- tende
- sekcijaska garažna vrata
- rolo garažna vrata
- okenska polkna
- notranje in zunanje police
- notranja vrata
- adaptacija hiš, stanovanj, kopalnic, poslovnih prostorov ...

ROLETE

PVC OKNA IN VRATA

ALU OKNA IN VRATA

ŽALUZIJE

MEGADOM^{10 LET}

URESNIČI IDEJE CENEJE!

VSE ZA OGREVANJE

KOTLI, PEČI, KAMINI, INSTALACIJSKI MATERIAL, PELETI, DRVA, BRIKETI, KOCKE ZA PODŽIG, ELEKTRIČNI RADIATORJI, HALOGENSKI GORILNIKI, STENSKI GRELCI

KALORIFER

že za

9⁹⁹ €

NOVO

KOPALNIŠKO POHIŠTVO

aquarodos
bathroom furniture

POHIŠTVO

NOVO kuhinje Jela

NAGRADNO ŽREBANJE

NAKUPI od 12. 10. do 30. 11. 2018.
PRAVILA SO OBJAVLJENA NA BLAGAJNI.

Akcija velja do 31. 11. 2018 oz. do odprodaje zalog. Popusti se obračunajo na blagajni. Cene so v EUR z DDV. Slike so simbolične. Pridržujemo si pravico do spremembe programa in cen. Za morebitne napake v tisku ne odgovarjamo.

MEGADOM RIBNICA • OB ŽELEZNICI 4, 1310 RIBNICA • tel: 01/835 1 640
MEGADOM PODSKRAJNIK • PODSKRAJNIK 102, 1380 CERKNICA • tel: 01/705 0 705
ODPRTO: pon.-pet. 7:00-19:00, sob. 7:00-13:00 • [f](https://www.facebook.com/megadom.si) • www.megadom.si

**KUPUJTE
NA OBROKE**

**BANKA KOPER • SUMMIT
LEASING • NLB • AMERICAN
EXPRESS • DINERS OBROKI**

*Srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker te več med nami ni.*

ZAHVALA

JURO KLARIČ

(25. 2. 1951 – 9. 10. 2018)

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedija Jureta se iz srca zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku. Zahvaljujemo se za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in darove za svete maše. Zahvala gospodu župniku, pogrebni službi Zakrajšek, pevcem, trobentaču ter prijatelju za ganljive besede slovesa.

Žalujoci vsi njegovi

In memoriam: Franc Ahčin

Za tisti, ki smo ga poznali in z njim sodelovali, je bil retenjski France. Kmečki sin iz Gornjih Retij je bil celo življenje povezan z delom in zemljo. Že v mladih letih je izkusil trdost kmečkega življenja, kmalu pa tudi 2. svetovno vojno in do kmetov in svobodomiselnih ljudi težka leta povojnega režima. Kljub temu je, z mladostniško zagnanostjo in umirjenostjo, dosegel marsikaj. Osamosvojitve in demokratizacije Slovenije se je razveselil in se takoj po njej aktivno vključil v politično delo kot krščanski demokrat. Njegove glavne teme so bile izboljšanje položaja kmečkega stanu, vrnitev agrarnih skupnosti in poprava v totalitarnem režimu storjenih krivic. Med temi posebej tiste, ki so bile prizadejane pomorjenim, kar ga je tudi spodbudilo k soustanovitvi Spominskega odbora Velike Lašče v okviru Nove Slovenske zaveze. V imenu odbora je znal voditi dialog s svojci pomorjenih, spretno pa tudi z nasprotno stranjo. Njegova umirjenost, posebej pa pripravljenost na pogovor ob vsaki priložnosti sta iz njega naredili odličnega sodelavca, ki je kljub svoji starosti še vedno rad odprl debato in komentiral dogajanje. Njegov čut za dostojanstvo vsake osebe je iz njega delal veliko osebo. Spoštovani France, hvala za vse Vaše delo in pomoč, za Vašo vztrajnost in delavnost, ko je šlo za pravo stvar, ko je šlo za dostojanstvo in spoštovanje.

Počivajte v zasluženem miru.

Spominski odbor Nove Slovenske zaveze Velike Lašče

**Javno komunalno podjetje
Grosuplje**

Javno komunalno podjetje Grosuplje d.o.o.
Cesta na Krko 7, 1290 Grosuplje

T: 01 788 89 10
F: 01 788 89 13

E: info@jkpg.si
W: www.jkpg.si

DIMNIKARSKE STORITVE

Mineva drugo leto, odkar se je na področju dimnikarstva uvedla velika sprememba za uporabnike dimnikarskih storitev. Glavna novost je ta, da si uporabniki sami izberejo svojega dimnikarja in so tudi sami odgovorni za to, da se dimnikarske storitve redno opravljajo. Vsem, ki ste nam že izkazali zaupanje in nam poslali pristopno izjavo, se iskreno zahvaljujemo. Prav zaradi dobrega odziva strank in velikega interesa po naših storitvah smo zaposlili še enega dimnikarja, ki bo morda potrkal prav na vaša vrata.

Če želite zamenjati dimnikarsko službo, lahko to storite z izpolnitvijo pristopne izjave. Izjavo lahko podpišete osebno na sedežu JKP Grosuplje ali jo izpolnite elektronsko na spletni strani www.jkpg.si, kjer je dostopna v obliki prijavnega obrazca. Rok za izbiro dimnikarja v tekočem letu je 30. junij. Tako bomo lahko od 1. julija dalje tudi pri vas opravljali dimnikarske storitve.

Za vsa dodatna pojasnila in naročanje smo dosegljivi na tel. št. 01 788 89 56 vsak delovnik med 8.00 in 13.00 ali po elektronski pošti dimnikar@jkpg.si.

Obstoječe stranke JKP Grosuplje obveščamo, da s podpisom pristopne izjave pri JKP Grosuplje nimajo več nikakršnih obveznosti do stare dimnikarske družbe ter da JKP Grosuplje posluje povsem samostojno in ne sodeluje z drugimi dimnikarskimi družbami.

Postanite naš uporabnik in izberite našega dimnikarja. Veselimo se sodelovanja z vami.

JKP Grosuplje, d. o. o.

Koledar prireditev

(od 2. novembra do 12. decembra 2018)

PONEDELJEK, 5. NOVEMBER 2018, OB 18.00

Knjižnica Frana Levstika – Spominska soba
**URA PRAVLJIC – PRAVLJICO PRIPOVEDUJE
SLAVA PETRIČ**
MKL, Knjižnica Frana Levstika

ČETRTEK, 8. NOVEMBER ob 17.00

Levstikov dom, Velike Lašče
ZELIŠČARSKA DELAVNICA
UTŽO, Velike Lašče

SREDA, 14. NOVEMBER 2018, ob 16.30

Levstikov dom, Velike Lašče
TEČAJ PRVE POMOČI DOJENČKOM IN OTROKOM
Meri Popins, spletni portal za družine

ČETRTEK, 15. NOVEMBER 2018, OB 19.00

Knjižnica Frana Levstika – Spominska soba
**STROKOVNO PREDAVANJE: KAKO RAZUMETI
OTROKA IN MU POSTAVITI JASNE MEJE?**
MKL, Knjižnica Frana Levstika

SOBOTA, 17. NOVEMBER ob 9.00

Športna dvorana, Velike Lašče
**DRŽAVNO PRVENSTVO V NAMIZNEM TENISU
ZA VETERANE IN REKREATIVCE**
TVD Partizan, Velike Lašče

SOBOTA, 17. NOVEMBER ob 19.30

Levstikov dom, Velike Lašče
POŠTNA PREVARA (GLEDALIŠKA PREDSTAVA)
KUD Vesel teater

SOBOTA, 17. NOVEMBER od 9.00 do 18.00 in

NEDELJA, 18. NOVEMBER od 8.00 do 14.00

Šporna dvorana, Velike Lašče
RAZSTAVA PASEMSKIH MALIH ŽIVALI
DGPMŽ Velike Lašče

PONEDELJEK, 19. NOVEMBER ob 19.30

Levstikov dom, Velike Lašče
**RECITAL JOSIP PAVČIČ IN NJEGOVI GLASBENI
KOLEGI**
Petra Vrh Vrezec

PETEK, 23. NOVEMBER ob 19.30

Levstikov dom, Velike Lašče
12 JEZNIH MOŽ (Šentjakobsko gledališče)
Abonma: 2. predstava sezone 2018/2019
Občina Velike Lašče

PONEDELJEK, 26. NOVEMBER 2018, OB 18.00

Knjižnica Frana Levstika – Spominska soba
DELAVNICA ZA OTROKE
MKL, Knjižnica Frana Levstika

PONEDELJEK, 3. DECEMBER

Velike Lašče, Trubarjeva domačija
TA VESELI DAN KULTURE
Občina Velike Lašče – Trubarjeva domačija

PONEDELJEK, 3. DECEMBER ob 18.00

Dom veteranov, Krvava Peč
TA VESELI DAN KULTURE – odprtje knjižnice
Krajanji Krvave Peči in Zavod Parnas

PONEDELJEK, 3. DECEMBER 2018, OB 18.00

Knjižnica Frana Levstika
**URA PRAVLJIC – PRAVLJICO PRIPOVEDUJE
SLAVA PETRIČ**
MKL, Knjižnica Frana Levstika

SREDA, 5. DECEMBER ob 17.00

Dom krajanov Turjak
MIKLAVŽEVANJE NA TURJAKU
Župnija Škocjan

SREDA, 5. DECEMBER 2018 ob 18.00

Velike Lašče
MIKLAVŽEVANJE
Župnija Velike Lašče

ČETRTEK, 6. DECEMBER ob 17.00

Dvorana KUD Turjak
**PREDNOVOLETNO SREČANJE ČLANOV
DRUŠTVA ZARJA SPOMINOV VELIKE LAŠČE**
Društvo Zarja spominov Velike Lašče

PETEK, 7. DECEMBER ob 18.00

Dom krajanov Rob
**3. DRŽAVNA RAZSTAVA IN OCENJEVANJE
KRUHA IZ KRUŠNE PEČI**
Društvo podeželskih žena Velike Lašče

PETEK, 7. DECEMBER ob 16.30

Dom krajanov Rob
**OGLED FILMA O SESTRICI USMILJENKI "OD
GROFIČNE DO SLUŽABNICE" IN
OBISK MIKLAVŽA**
KUD Rob

Organizatorji si pridržujejo pravico do morebitnih sprememb.